

انجمن فرهنگی خبرنگاران کتاب راه اندازی می شود

نخستین گام های راه اندازی انجمن فرهنگی خبرنگاران حوزه کتاب برداشته شد.

کهن مثل متن

گفت و گو با محمد روشن

محمد روشن به گرامی عطف پدر بر گوشه قرآن کوچک چاپ عثمانی در تاریخ ۱۳۱۷۹۲۶ به دنیا آمد. به عنوان شاگرد اول ادبی، «دیوان جامی» تصحیح علی اصغر خان حکمت را چاپ کرد. از سرگرمی های دوران تحصیل، بیوز و شیشه ها که پدر پای صند و دست می نشست، محمد روشن کتاب مادر «باشکرتنامه هفت جلدی» روزگار معصومان را که برعکس و برعکس بود، می خواند. حاصل آنکه اکنون در کارنامه اش بیش از سی عنوان کتاب مهم از تألیف و تصحیح به چشم می آید. آثاری چون «قصه بوسه»، «بوس و رامین»، «بهنشی از تفسیری کهن»، «تاریخنامه طبری»، «اسلامان و اسیال»، «پلوه و یوسف» و...

اهل فرهنگ
پنجشنبه در تهران
در خانه هنرمندان
گرد هم آمدند به
گرامی داشت یک زندگی:
استاد عمار خراسانی
مشروح کرده بی دردمندانه
آینده کتاب هفته جو امید خواند

کتاب و رو

ایده شکست خورده
اقتضای امریکا
در ایران
دوران شاه

نقد خاطرات
عبدالمجید مجیدی
در گفت و گو با
دکتر محمد طیبیان

اسحاق ماشباش برنده جایزه شولوخف :

هر نویسنده ای باید برای ملت خودش بنویسد

شش تن از نویسندگان روسیه و جمهوری های مستقل به دعوت سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی برای دیدار اعلی قلم از مجامع فرهنگی، به ایران آمدند که در میان این نویسندگان ولادیمیر کروین و شوکت نازی از شهرت و اعتبار زیادی در جمهوری های سابق شوروی برخوردارند. کتاب هفته با هدف شناخت وضعیت دیروز و امروز ادبیات روسیه با اعضای این هیأت به گفت و گو نشست که بخش اول آن را در این شماره می خوانید.

اختصاص ۱/۵ درصد از درآمد شهرداری ها
برای احیای کتابخانه های عمومی

کزارشی
و سطرها
به صدا
تبدیل شدند

کزارشی از
پشت صحنه
یک برنامه رادیویی

دکتر فرهاد ناظرزاده کرمانی
از پدر، خانواده و مدرسه می گوید

از کتابخانه پدرم شروع شد

دانش آموز سالهای دور این هفته ما دکتر فرهاد ناظرزاده کرمانی است که از جمله چهره های شاخص ادبیات نمایش کشور به شمار می آید. دکتر ناظرزاده برخلاف دیگر افراد، نظام آموزش و پرورش را بسیار متحجر و عقب مانده توصیف می کند و رفتار معلمان با دانش آموزان را مستبدانه و غیر انسانی گفت و گوی ما را با وی بخوانید.

یادداشت
وزیر فرهنگ شاعر

یادداشت

دکتر موسوی گرمارودی
برای کتاب هفته

تهرانی ها دو برابر دیگر شهرها کتاب می خردند

کزارش
شأن کتاب همین است
در اولین نمایشگاه و فروشگاه تخصصی کتاب
در صحنه کتاب های نمایشی
گفت و گو با رامین سلیمانپور
کارگردان تئاتر و نمایشنامه نویس

سومین نمایشگاه بزرگ کتاب شیراز

در این نمایشگاه که یکی از بزرگ ترین نمایشگاه های استانی سال های اخیر است ۱۱۰ هزار عنوان کتاب در ۴۰۰ غرفه عرضه شده است

چه کتابی خوانده اید؟
مرتضی کاخی
داستان دگر دیسی
مرتضی کاخی، مترجم
از تازه ترین کتابی که خوانده است
می گوید

انجمن فرهنگی خیرنگاران کتاب راه اندازی می شود

نخستین کنگه‌های راه‌اندازی انجمن فرهنگی خیرنگاران حوزه کتاب برپا شده شد.

به گزارش خیرنگار ما در نخستین نشست راه‌اندازی این انجمن که با حضور شماری خیرنگار برگزیده حوزه کتاب در رشته‌های تشریحی و فقهی و چندین خشنده‌ای برگزار شد، صغری ۳۳ نفر به انتخاب خیرنگاران، چندین نام‌برگزین و مسئول مدنی، ثبت این انجمن از طریق مجراهای قانونی شدند.

ناپا این گزارش، سعیدفریدقاسمی رئیس نخستین جلسه انجمن پایه‌نده و داور اولین جشنواره رسانه و کتاب با تأکید بر ضرورت تشکیل انجمن خیرنگاران کتاب، خیرنگاران فعلی را جزء لاینفک خیرنگاری این حوزه دانست.

وی افزود اطلاع‌رسانی کتاب ۱۷۸ سال قدمت دارد و

۶۶ سال پس از آغاز انتشار مطبوعات، اولین نشریه کتاب

منتشر شد و در هفتاد سال گذشته مجموعاً بیش از ۹۰نشریه

را به عهده دارد و در ۱۷ نفر نیز خیرنگار آزاد به شمول می‌آید که

به طور حرفه‌ای در این بخش فعالیت دارند.

گفتنی است این انجمن فرهنگی با اهداف ارتقای کیفیت

فعالیت خیرنگاران حوزه کتاب، افزایش آگهی‌های علمی،

حمایت از منابع علمی خیرنگاران، تکمیل و تقویت خیرنگاری

کتاب در رسانه‌های مکتوب، مجاری و نشریاتی و شناسایی

هدایت، اصلاح و نقد چرخه‌های مختلف نشر و جهت‌دهی

آنها به سوی کتابخانه‌های جهانی، آغاز به کار خواهد کرد.

برگزیدگان دومین دوره جایزه شعر امروز ایران- کارنامه معرفی شدند

۴۰ مؤلف، براد خروانی، رضا بخاری اصل و رضا شهباز، علیرضا امروزیان، کارنامه را از آن خود کردند.
دومین دوره جایزه شعر امروزیان-کارنامه طی مراسم، روز پنجشنبه ۱۶ دی‌ماه در خانه هنرمندان برگزار شد.بر این مراسم پس از اقرانته پیمانته های داوران، جوایز به برگزیدگان اهدا شد.مؤلفین برنده اول را به خاطر مجموعه شعر آگهی نام‌نویسان، که به خود اختصاص داد،جلود دوم به مجموعه شعر مجموعه سروده بهزاد خواجهان تعلق یافت و مجموعه اشعار «آلای مانی خودم هستم، دنگ با شب کلاه شکسته» (رضا بخاری اصل) و «صبر حیرت (رضا شهباز)» به‌طور مشترک، جایزه سوم را دریافت کردند.

همچنین جایزه تشویقی این گزینش به مجموعه «از می به روایت و روایت سروده ششمی پورمحمدی اهدا شد.

دفتر پژوهش‌های فرهنگی با همکاری خانه هنرمندان ایران برگزار می کند مجموعه سخنرانی‌هایی درباره «اندیشه فلسفی در جهان امروز»

۲ بهمن ۱۳۸۸، زکاء دریدا، سخنران، دکتر محمد حسین‌پوران ۹ بهمن ۱۳۸۸، نیرام چابکسی، سخنران، دکتر محمد بیبر مقدم ۱۹ بهمن ۱۳۸۸، افروز سید، سخنران، دکتر حمید عشق‌نالدو ۳۰ بهمن ۱۳۸۸، جهان امروز و جریان‌های فلسفی قرن بیستم، سخنران، دکتر داریوش شایگان ۱۲ اسفند ۱۳۸۸، آرست پوپور، سخنران، سیامک عاقلی ۲۴ اسفند ۱۳۸۸، آرست کبیرور، سخنران، پدالله موفقی ساعت و محل برگزاری: روزهای چهارشنبه ساعت ۵الی ۷بعداز ظهر، خانه هنرمندان ایران، خیابان آرش‌شهر ۱۵الی، خیابان موسوی، خانه هنرمندان ایران.

به دنبال پیشنهاد لایحه تأسیس و نحوه اداره کتابخانه‌های عمومی به مجلس شورای اسلامی مواردی از درآمد‌های حاصله برای اجرای این قانون در نشست هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور مطرح شد.

به گزارش روابط عمومی دبیرخانه هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، در پنجاه و یکمین جلسه این هیأت که به ریاست وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل شد، مسجدجامعی با اشاره به اینکه در مرحله تصویب این قانون در دولت موافقت دولت رامینی بر اختصاص نیم تا یک درصد از درآمد شهرداری‌ها برای اداره کتابخانه‌های عمومی جلب نموده است، لزوم اختصاص ۱۵ درصد از درآمد‌های شهرداری‌ها را برای احیای کتابخانه‌های عمومی در اجرای این قانون یادآور شد.

مسجدجامعی با اشاره به ماده ۸۸ تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت در بخش واگذاری مدیریت به بخش خیردوئی گفت:، نوع و جنس کتابخانه‌های عمومی از نوع دیگر مراکزگی که مشمول این قانون می‌شوند، نیست.

سه هزار و ۶۳۰ میلیارد ریال بودجه فرهنگ و هنر

در لایحه بودجه سال ۸۲، مبلغ ۳۶۳ میلیارد تومان به فصل فرهنگ و هنر اختصاص یافت که اعتبارات اختصاص یافته به صدا و سیما از همه دستگاه‌های فرهنگی کشور بیشتر است.

به گزارش ایرنا منجبتی صدیقی، معاون امور فرهنگی، آموزشی و پژوهشی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی با اعلام این خبر گفت: در سال جاری اعتبارات اختصاص یافته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۲۵

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از بزرگترین کتابخانه استادجغرافیایی خاور میانه حمایت می کند

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای انعام طرح‌های بزرگترین کتابخانه استاد جغرافیایی خاورمیانه حمایت‌ها ای را در حد توانایی خود اختصاص خواهد داد.

به گزارش خیرنگار ما، محمد مسجدجامعی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی طی بازدید از کتابخانه موسسه حساب و اوشیو نقشه‌های این موسسه با بیان این مطلب، گفت این گنجینه می‌نظیر میراث علمی کشور ماست و این میراث نیز به همه اهل علم تعلق دارد؛ از این رو حفظ این میراث یک ضرورت فرهنگی است و باید زمینه دسترسی دانشجویان و محققان به این گنجینه فراهم شود. وی افزود، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین به منظور حمایت از آثار منتشر شده توسط این موسسه از هر کتاب یک هزار نسخه را خریداری خواهد کرد.
مسجدجامعی در ادامه با تأکید بر اهمیت زحمات مرحوم مهندس عباس حساب (جغرفیادان فقهی و بین‌الملگزار موسسه حساب) خواستار ساخت موزه‌ای به منظور معرفی بزرگان نشر شد.
بنا به این گزارش در این موسسه ۱۶ هزار عنوان کتاب و ۱۵ هزار جلد نشریه تخصصی که اطلس‌ها و نقشه‌های مختلف را در بر می‌گیرد نگاهداری می‌شود که قدمت آن‌ها به ۱۵۰ سال پیش بازمی‌گردد و در شمار آثار نایاب قرار می‌گیرند.
این مراسم پروفیسور گنجی مسؤول طرح اطلس گفت وگویی تمدن‌ها که توسط این موسسه اجرا می‌شود منابع تحقیقاتی موسسه جغرافیایی و کارنگرافی حساب را در دنیای نظر دانست و خواستار حمایت از این کتابخانه به منظور استفاده عموم محققان و دانشجویان شد.

نشست‌های کتاب ماه ادبیات و فلسفه

نشست و نهمین نشست کتاب ماه ادبیات و فلسفه به نقد و بررسی کتاب «چهره و دره مردمان در جوانی» نوشته جیمز جویس اختصاص داشت. در این نشست دکتر منوچهر بدیعی، دکتر صالح حسینی و دکتر حسین پاینده به بحث و تبادل نظر پرداختند. همچنین برنامه بعدی کتاب ماه ادبیات و فلسفه که با حضور دکتر علی محمد حق شناس برگزار می‌شود، امرز میان زبان و ادبیات کجاست؟ اعلام شده است. این نشست روز شنبه اول بهمن ماه از ساعت ۱۷ فرمؤسسه خانه کتاب، واقع در خیابان انقلاب، بین فلسطین و صیای جنوبی، شماره ۱۷۷۸ برگزار می‌شود.

با حکم معاون فرهنگی وزارت ارشاد مدیرکل دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی منصوب شد

است و تاکنون سمت‌هایی در مقام مدیریت فرهنگی و پژوهشی در وزارت آموزش و پرورش، جهاد دانشگاهی و رابوئی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بیروت داشته و کتاب‌ها و مقالات علمی به فارسی، عربی و فرانسه منتشر کرده است.

درواگذاری کتابخانه‌ها سه نکته مهم قابل توجه است و آن ماکیت، مدیریت و هزینه‌های آن است. وی در ادامه بحث واگذاری تأسیسات فرهنگی اظهار

داشت: در سال حاضر در ۱۵۰۰ کتابخانه سطح کشور ۴۰۰۰ کتابتون فرهنگی، هزری وجود عمومی و حدود ۳۰۰ کتابتون فرهنگی قرائتیی دارد. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قواعد و قوانینی را در چارچوب شرایط و مقررات جدید کشور تدوین نموده است که بر اساس آن بتوان اینکه نیاز به مصوبه جدید باشد، با توجه به قوانین موجود این مراکز را در اختیار بسیاری از انجمن‌های فرهنگی و هزری فعال کشور که افراد صاحب ذوق و صاحب نام آنها را اداره می‌کند قرار داد که مدیریت نمایند.

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز شرایط ساخت آنها را فراهم خواهد نمود. اما بحث اجازه و واگذاری کتابخانه‌ها با توجه به جنس و نوع فعالیت آن هنوز در دست بررسی است.

در این جلسه آقای مهندس ملک احمدی

اعلانات وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در نشست هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور

اختصاص ۱/۵ درصد از درآمد شهرداری‌ها برای احیای کتابخانه‌های عمومی

دبیرکل این هیأت نیز ضمن ارائه گزارش از روند لایحه تأسیس و نحوه اداره کتابخانه‌های عمومی در کمیسیون‌های چهارگانه مجلس، واگذاری کتابخانه‌ها را به انجمن کتابخانه‌های عمومی با افزایش اختیارات این انجمن‌ها با توجه به حمایت و پشتیبانی دولت راهمی حقوقی و اجرایی توصیف کرد.

در ادامه این جلسه آقای مسجدجامعی در خصوص ترکیب اعضای جدید هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، حضور وزیر علوم، تحقیقات و فناوری را به لحاظ توجه کتابخانه‌های عمومی به کتابخانه‌های تخصصی، در هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور ضروری خواند. لازم به یادآوری است که در حال حاضر ترکیب اعضای هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور متشکل از وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، ریاست این هیأت، وزیر کشور، شهردار تهران، رئیس کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران و تعدادی از اساتید و صاحبزنان فرهنگی کشور می‌باشند و قانون جدید حضور وزرای علوم و آموزش و پرورش نیز پیشنهاد شده است.

بودجه سال ۸۲، ۱۲۸ میلیارد معین فرهنگ سازمان مدیریت

برنامه‌ریزی گفت که در حال حاضر نزدیک به ۳۵۰ واحد پژوهشی در کشور به فعالیت تحقیقاتی مشغولند که از این میان ۲۷ درصد در بخش خصوصی فعالیت می‌کنند. صدیقی گفت: در سال ۸۲، بالغ بر هفت هزار و ۹۰۰ میلیارد ریال از محل اعتبارات عمومی دولت به توسعه تحقیقات و فناوری اختصاص یافته است.

کتابخانه استاد حکیمی دبیرای نوجوانان منتشر

فرهنگیان نوجوانان در جهت ارائه خدمات فرهنگی به نوجوانان تالیف آمو نمود. ۱۸ و نهمین سامانه‌های کتابخانه استاد حکیمی آمانی حضور نوجوانان کتابخوان و کتاب‌دوست می‌تواند کتابخانه با تقریب بیش از ۱۰هزار جلد کتاب با عنوان علمی، فرهنگی، هنری، اجتماعی-سیاسی، ورزشی و تک مریج فعالیت خود را آغاز کرده است. سال‌های گذشته معاونت خردان ایران این کتابخانه از ساعت ۸صبح تا ۳بداظهر در اختیار جوانان مطالعه‌کننده قرار می‌گیرد.

تجرباتی‌ها دو برابر دیگر شهرها کتاب می‌خرند

به رغم اینکه شهروندان تهرانی سالانه با خرید هشت هزار جلد کتاب دو برابر متوسط خرید کشور، کتاب خریداری می‌کنند، بودجه مطالعه در این شهر هنوز با استانداردهای فرهنگی فاصله دارد. بر اساس تحقیقات، میانگین موجودی کتاب در بخش‌های جنوبی شهر تهران ۲۰۸ و جلد میانگین خرید کتاب ۴ جلد است. همچنین خانواده‌های ناگین در مناطق متوسط شهر به طور میانگین ۳۷۷ جلد کتاب و متوسط نگهداری و ۹۳ جلد کتاب خریداری می‌کنند. این تحقیقات نشان می‌دهد که با بالا رفتن ارزش منطقه سکونت نسبت مطالعه کتاب، موجودی و خرید آن افزایش می‌یابد. با این وجود میانگین زمان مطالعه در تمام نقاط شهر تهران کم است.

تسلیمت	
جناب آقای علی محمد حق شناس	جناب گرامی، سرکار خانم لیلی پوراسکندر
درگذشت خواهر گرامی‌تان را تسلیت می‌گویم. شوری سربیزی و اعضای تحریبه کتاب منته	مکرمیت واژه را تسلیت می‌گویم. همکاران شما در کتاب منته
جناب آقای محمدمعلی موحد	جناب آقای جناب انصراالله حدادی
درگذشت همسر گرامتقدیرتان را تسلیت می‌گویم. شوری سربیزی و اعضای تحریبه کتاب منته	مکرمات واژه را تسلیت می‌گویم. همکاران شما در کتاب منته

کتاب‌های شیرستان

نوداشت بهرام صادقی در نجف آباد
حوزه هنری فرهنگ آباد، طی مراسمی یادو خاطره بهرام صادقی نویسنده معاصر را گرامی داشت.

نیشاپور صاحب خانه کتاب
و **مطبوعات شد**
نخستین خانه کتاب و مطبوعات نیشاپور در فرهنگسرای سیمغ این شهر گشایش یافت.

جانباز خراسانی، کتاب «شهید تهاجم فرهنگی را تحریر کرد
یکی از جانبازان جنگ جهانی دوم حسین (ع) شهید تهاجم فرهنگی را به رشته تحریر درآورد. به گزارش روابط عمومی اداره کل امور جانبازان خراسان علامعلی پارسا از جمله سالان سال‌های دفاع مقدس است که در نبردا دشمنان بی‌عی جروح شده است. این جانباز سی دصده بخیرود هم اکنون با تحریر کتاب شهید تهاجم فرهنگی، سر فصل جدیدی را در مقابل عناصر ۱۳۳ ضلحه و در ۱۹ بخش و با عناوین همچون سیاست فرهنگی بنی ائمه، مفادقی تهاجم فرهنگی و پیام امام حسین (ع که شعر اقبال لاهوری انتشار یافته است.

کفت و گو با میرزا محمد کاظمینی مدیرکل اداره فرهنگ و ارشاداسلامی یزد

کتاب و کتابخوانی در یزد

میرزا محمد کاظمینی نزدیک شش سال است که به سمت مدیریت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی آستان یزد منصوب شده است. وی که فوق لیسانس مدیریت دارد بر این اعتقاد است که «آستان یزد با بهره جستن از پیشینه فرهنگی اش اینک در این زمینه در جایگاه خوبی قرار دارد. وی می‌گوید که وضعیت کتاب در آستان یزد مورد بی‌مهری واقع شده و می‌توان گفت که تا دو سال پیش این آستان در امر کتاب وضعیت نامطلوبی داشته.» وی با اشاره به این مطلب که یزد بیش از ۳۶ چاپخانه دارد و قطعاً با پایان سال ۸۱ به بیش از ۲۱ چاپخانه سهیلات ویژه‌ای اختصاص می‌یابد، به این سؤال اشاره کرد که: «طی ۵ سال اخیر صنعت نشر در این آستان رشد فعلی داشته، یعنی هم‌اکنون در این آستان بیش از ۲۰۰نشر فعال وجود دارد که با محور وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و حمایت ترام با نظارت این اداره کل مشغول خدمت به فرهنگ نگویب جامعه می‌باشند که در قوهامه اول سال جاری بیش از ۱۳۰ عنوان کتاب بشمارگانی در حدود ۵۵۰۰۰۰ جلد کتاب چاپ و توزیع نموده‌اند.»

وی در ادامه صحبت‌هایش معتقد بود: «عمده فعالیت‌های مؤسسات انتشاراتی، در ۶ ماهه دوم سال بوده و قطعاً در سال ۱۳۸۱ بیش از ۳۰۰ عنوان کتاب به وسیله نشران یزد عرضه خواهد شد.» مدیرکل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی یزد بارها تأکید می‌کند که: «اهدایرمی با بسط و گسترش خدمت کتاب و نشر بنوعیم از جمله مرکزاسلامی قرآنی رفته تا شاید وضعیت چاپ و نشر در این منطقه کویبری کامی فراتر از اینکه هست، برود.»

وی در ضمن صحبت‌هایش اشاراتی به وضعیت مطلوب کتابخانه‌های یزد داشت و بر این گمان بود که: «مسأله کتاب و کتابخوانی در چند سال گذشته رشد روزافزونی داشته و اینک نیز ۶۶ کتابخانه عمومی نظامی، با نزدیک به یک میلیون جلد کتاب در خدمت مردم آستان بوده و به طور نسبی در هر ماه ۲۲۰۰۰۰ نفر عضو در کتابخانه‌های عمومی داریم.»

کو تاه... کو تاه شیرستان

کتابخانه شوشتری‌ها

تاکنون بیش از ۸۵درصد از عملیات اجرایی کتابخانه و خانه فرهنگ کتونه به اتمام رسیده است. رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شوشتر به خیرنگار کتاب هفته گفت: «این مرکز که با اعتباری معادل ۲۰۰میلیون تومان از محل اعتبارات استانی است، دارای یک کتابخانه و سالن مطالعه نیز هست که تاکنون ماه عملیات اجرایی آن به پایان می‌رسد.»

وی در پایان گفت: «در این شهرستان ۳ کتابخانه، در مرکز شهر شوشتر، کتونه و روستای مهدی آباد وجود دارد که امیدواریم با تأسیس و راه‌اندازی کتابخانه مرکزی، معضل کتاب و کتابخوانی در این شهرستان تا حدی از بین برود.»

۲۲۰۰ کتاب برای ورامینتی‌ها

کتابخانه علامه ورامینی در مساحتی بالغ بر ۲۵۰۰متر مربع با زیربنای ۲۵۵متر مربع ساخته شده است. اعتبار تخصیصی این کتابخانه ۲۷۵میلیون ریال بود که توسط سازمان برنامه و بودجه تأمین شد و سازمان مسکن و شهرسازی نیز کار ساخت آن را بر عهده داشت. در حال حاضر این کتابخانه دارای ۲۲۰۰ عنوان کتاب است.

شباهنگ

اولین شماره گاهنامه داخلی جمعیت شایستگان ایران -شعبه دشتستان در آذرماه ۱۳۸۱ با آثری از «عباس احمدی»، «عباس لوجی فرد»، «عباس‌رسول احمدیان»، «حسین تیموری»، «لوش دایری»، «آزری شاه‌حسینی» و... در ۱۹ صفحه و امکانات چاپ بسیار ابتدایی و محدود به دست علاقه‌مندان رسید.

کتاب

کتاب سیاه

کتاب سیاه، جنایات اسرائیل در قرن بیستم، عبدالسلام عتقل، ترجمه رضا عبادی، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۲۹۲ صفحه، ۳۰۰۰ نسخه، ۳۰۰۰۰ ریال

کتاب سیاه در پنج فصل به شرح جنایات اسرائیل در قرن بیستم می‌پردازد. علترین فصل‌های این کتاب عبارت است از ساخت و ساز در خانه دیکران با سرآغازی خونین، تشکیل دولت و ادامه کشتارها، تواقنامه‌های آتش‌نشن ملاح ازادامه کشتارهاشند. در پیروی نیز همچون جوانی و چپری جز این دست و صورت ندیدم.

فهرست شهدای انتفاضه العسبی، عکس‌هایی از جنایات اسرائیل و نقشه فلسطین پایانبخش این کتاب است.

کفت و گو با محسن تائبش، مدیر و مؤسس کتابخانه «عمومی غیردولتی تائبش» در جهرم

او معلم است و این کتابخانه نشانه اش

«جهرم» با جمعیتی حدود سیصد هزار نفر در جنوب غرب فارس و دویست کیلومتری شیراز واقع شده است. برخی از رجال فرهنگی، علمی، سیاسی و مذهبی کشور از این شهر برخاسته‌اند، تاریخ کهن و معاصر به درستی گواهِ این واقعیت است. همت اولای مردم‌دانش حائز از حاصلمتوزی و سخاوت خاک و طبیعت آن است. «محسن تائبش» یکی از مردان والاهمت و فرهنگ دوست است که به تأسیس یک کتابخانه «عمومی غیردولتی» در جهرم اقدام کرده است. «تائبش» که اکنون در سن شصت و هفت سالگی بسر می‌برد، با عشق و انگیزه، فراوان کتاب‌هایی را که در سراسر عمر جمع آوری کرده در اختیار علاقه‌مندان و نیازمندان می‌گذارد و در سال ۱۳۷۸ با اعط مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی کتابخانه «عمومی غیردولتی تائبش» را تأسیس می‌کند.

متخصصی از بیوگرافی خوانان او بیان کند. در سال ۱۳۲۴ در شهرستان جهرم متولد شدیم. تحصیلات ابتدایی، متوسطه و دانشسرای مقدماتی را در همین شهر به پایان بردم و به مدت ۱۲سال در روستاهای و شهر جهرم تدریس کردم. پس از شرکت در کنکور دانشگاه تهران در رشته علوم اداری و مدیریت بازرگانی پذیرفته شدم و از جهرم به قصد ادامه تحصیل به تهران مهاجرت نمودم. پس از اتمام تحصیلاتم، در دبیرستان‌ها و هنرستان‌های تهران و چند سال هم در کلاس‌های مدیریت آموزش ضمن خدمت و تربیت معلم کار آموزش تدریس را پی گرفتیم.

این کتابخانه را با چه انگیزه‌ای تأسیس کرده‌ید؟

نظرم به اینکه جهرم کتابخوان و اهل کتاب و مطالعه بود، طبیعتاً علاقهٔ ایشان به کتابخانه و کتابخوانی در

کوتاه... کوتاه شیرستان

مسعودی، فاتح شعر لر

سومین گنگره شعر ایلیاره برگزار شد. در این گنگره که در ۱۹ دی به مدت یک روز در شهر خرم آباد برگزار شد، افرادی چون: علایت مسیمی، حافظ موسوی،فرحی جویاری و... حضور داشتند. در این گنگره، یماذا شعرخوانی حافظ موسوی و سخنرانی علایت مسیمی در مورد جانگانه شعر دهه ۴۰، مجموعه‌ننده شعر یکی برمی‌گردد پیامیلا نوشته نصرت‌الله مسعودی به عنوان کتاب شعر سال لرستان برگزیده شد.در ضمن لازم به ذکر است برای پاساژتت زحمات سازمانده و یک عمر تلاش در ترجمه و تألیف، در این افتخار به مرحوم علی محمد ساکی، شهردار سابق خرم آباد اذاعلق گرفت.

کتابخانه تخصصی موزه آستان

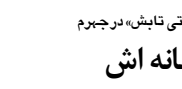
قدس رضوی راه‌اندازی شد
به منظور بهره‌گیری سریع مردم‌داند و پاساژن شاسان از منابع خاص، کتابخانه تخصصی موزه در طبقه اول، موزه مرکزی آستان قدس رضوی واقع در صحن امام خمینی(ع) جرم مفهروضوی راه‌اندازی شد.

به گزارش خیرنگار ما، کار جمع آوری منابع به منظور بهره‌گیری سریع مردم‌داند و پاساژن شاسان از منابع خاص، کتابخانه تخصصی موزه در طبقه اول، موزه مرکزی آستان قدس رضوی واقع در صحن امام خمینی(ع) جرم مفهروضوی راه‌اندازی شد.

به گزارش خیرنگار ما، کار جمع آوری منابع به منظور بهره‌گیری سریع مردم‌داند و پاساژن شاسان از منابع خاص، کتابخانه تخصصی موزه در طبقه اول، موزه مرکزی آستان قدس رضوی واقع در صحن امام خمینی(ع) جرم مفهروضوی راه‌اندازی شد.

به موجب این خبر، بسیاری از کتب جمع آوری شده به وسیله میهمانان داخلی و خارجی بازدیدکننده از موزه‌های آستان قدس رضوی احدا و با ارسال گردیده است.

محققان و دانشجوین رشته‌های مختلف هنر می‌توانند همه روز از ساعت ۱۱ الی ۱۲ موزه مرکزی آستان قدس رضوی مراجعه کرده و از منابع و کتب تخصصی مورد نظر خود استفاده نمایند.

هر چند مختصر برای یک معلم چندان آسان نیست ولی عشق، یادباری و صبوری هم در پی دارد. **این کتابخانه چند عنوان و چند جلد کتاب دارد؟** چند عضو دارد و در چه مساحتی احداث شد؟
در این کتابخانه ۷۵۰۰ عنوان و ۹۰۰۰ جلد کتاب موجود است و مساحتش ۱۵۰ متر مربع است که اختصاص به مخزن کتاب و سالن مطالعه دارد. حدود ۸۰۰نفر عضو داریم که هر ماه به طور متوسط ۱۰۰نفر به آن اضافه می‌شود.از این استقبال راضی هستیم و از نظر عضوگیری با کتابخانه عمومی دولتی این شهر رقابت می‌کنیم چون فضا و محیط اینجا مورد اعتماد خانواده‌ها و بچه‌هایشان است.

برای گسترش کتابخانه و توسعه فعالیت‌هایان چه برنامه‌هایی در نظر دارید؟

ما در اینجا به خاطر محدودیت جا و محل قرآنخانه و مخزن در مضیق به سر می‌رویم. تمام تلاش و توان خود را مصروف به گسترش کتابخانه هم از نظر کتبی و هم کتبی می‌کنیم. تمام سعی ما بر این است که کتاب‌هایی را که دانش آموزان و دانشجوین از مطالعه می‌کنند تا حد مقدور برایشان تهیه کنیم تا فرصتشان چلب گندد. در کتابخانه از صبح تا شب و حتی اگر ضرورت ایجاد کند روزهای تعطیل هم حاضر به سروسامین هستیم. اگر عیادت خدا شامل حال ما شود در صدد توسعه کتابخانه و برنامه‌های جنبی، مثلاً تهیه کنیوتیر، اتصال به شبکه اینترنت و... هستیم.

محیطین در صدد برگزاری نمایشگاه کتاب و مسابقات کتابخوانی می‌باشیم.گرچه این فعالیت‌ها تاوان مالی ما محمولاتی ندارد ولی به فرمایش عواجمه شیراز، گرچه وصالش نه به گوشش

مدمدهنر قدری اذل که توانی بکوش

هفته گزاشته اولین نمایشگاه و فروشگاه تخصصی کتاب با موضوعات ادبیات، علوم انسانی و هنر با حضور مسؤولان، هنرمندان و اهالی کتاب افتتاح شد.

این فروشگاه متعلق به شرکت کتاب گستر از شرکت های وابسته به انتشارات علمی فرهنگی است آنچه در پی می آید گزارشی است از ایام قبل و بعد از افتتاح رسمی فروشگاه، تاریخچه تشکیل آن و شرکت وابسته به آن (کتاب گستر) انتشارات علمی و فرهنگی که نظرات سیدعلیرضا حامدی مدیرعامل، علیرضا فشاھی مدیر فروشگاه و کارمندان آن درج شده است.

پرونامه روزی برای توزیع کتاب

علیرضا فشاھی ۵۳ساله، لیسانس حقوق سیاسی و مدیرعامل کتاب گستر است. شرکت سهامی خاص کتاب گستر زیرمجموعه انتشارات علمی و فرهنگی است که از اوایل ۸۰ کار خود را شروع کرده است. در واقع بعد از اینکه انتشارات ۵۵ درصد سهامش را به سازمان تأمین اجتماعی واگذار کردیدکسری شرکت های اقماری تخصصی ایجاد شد و خود انتشارات بیشتر به کارهای مربوط به بخش فرهنگی پرداخت، بخش بازرگانی و توزیع کتاب هم به عهده شرکت ما کتاب گستر اراکدار شده

فشاھی سابقه ۲۵ سال مدیریت در نهادهای مختلف دارد و ۲ سال هم مدیر بازرگانی و فروش انتشارات علمی و فرهنگی بوده است. این شرکت در نظر دارد همگامی نشران کشور در جهت بهبود وضعیت توزیع کتاب در کشور فعالیت کند. چون الان یکی از بزرگ ترین مددغه های کتاب در کشور ما توزیع و بخش آن است که مددغه های وضع آفتضای دارد اوری می فرایند. ۱۵ سال گذشته که شرکت کتاب گستر را تأسیس کردیم ابتدا کتاب های انتشارات علمی و فرهنگی را در تهران و شهرستان ها انحصاری توزیع کردیم و تدریج به سایر نشران هم در ایندهار حویم پرداخت. در عملیات گاهای انسانی و بین المللی فعالیت شرکت می کنیم و به دنبال فروش و ارائه کپی رایت از طریق تأسیس نگاه ایمن هستیم که در حال حاضر این شرکت عضو مجمع یگانگهای ایمن کشور هم می باشد. که فعالیت هایش در حال نهادهای شدن در سطح کشور است. وی درباره دیگر شرکت های انسانی و وابسته به انتشارات علمی فرهنگی می دیند، یک شرکت چاپ و نشر کتبیبه که امکانات مفصلی از نظر چاپ و محتای دارد و توان چاپ کتاب های انتشارات علمی و فرهنگی و سایر نشران را

هم دارد. این شرکت سال گذشته به فاصله یک ماه با شرکت مائیس شد. دیگری شرکت فرهنگ فیلم تهران است با امکانات مدرسوکیو صدا تصویر درجهت تولید کارهای فرهنگی هنری و تولید کتاب های الکترونیکی و تراز و تص های صوتی و تصویر ی مربوط به علوم ی مثل تاریخ و هنر و... اینها البته الان تولید شده اند ولی هنوز به بازار نیامده. بعد از ۵۵ سال تاریخ تمدن، نو راهی سخنرانی های فشن های و C۵۵، اینان، حافظ یوزی خرمشاهی و... البته از بیرون هم کار سفارش می کرده. ما همی درباره خود شرکت کتاب گستر هم می گویند. آیا امکانات باقوای که از نظر ابزارهای مناسب، وسیله حمل و نقل و کارشناسی و پیشروانه انتشارات علمی و فرهنگی و یازی

هم دارد. این شرکت سال گذشته به فاصله یک ماه با شرکت مائیس شد. دیگری شرکت فرهنگ فیلم تهران است با امکانات مدرسوکیو صدا تصویر درجهت تولید کارهای فرهنگی هنری و تولید کتاب های الکترونیکی و تراز و تص های صوتی و تصویر ی مربوط به علوم ی مثل تاریخ و هنر و... اینها البته الان تولید شده اند ولی هنوز به بازار نیامده. بعد از ۵۵ سال تاریخ تمدن، نو راهی سخنرانی های فشن های و C۵۵، اینان، حافظ یوزی خرمشاهی و... البته از بیرون هم کار سفارش می کرده. ما همی درباره خود شرکت کتاب گستر هم می گویند. آیا امکانات باقوای که از نظر ابزارهای مناسب، وسیله حمل و نقل و کارشناسی و پیشروانه انتشارات علمی و فرهنگی و یازی

اسال فروش خود را میبارد. توان کتاب های علمی و فرهنگی خود، پرونامه مان بوده. عهده فروش کتاب هایمان هم به کتاب فروشان در تهران و شهرستان ها است. خیلی از نهادهای بانک رفاه ادارات آموزش و پرورش و شرکتهای دولتی و خصوصی مختلف هم از مشتری های ما هستند که به صورت سیستمندی و به بعضی ادارات تقاضای طی فرار داد می دهیم.

کتاب فروشان شهرستانی می توانند ضمن تماس با شماره تلفن ۲۰۱۹۷۵۰ و فکس ۲۰۵۰۳۳۶ در خواست فرم فرار داد کنند و فرم ارای می شوند. ما همین شماره ها تماس بگیرند و کتب درخواستی شان را بخرانند. البته برای ارایه های هزینه پست بر عهده خود شرکت کتاب گستر است.

دائمی تخصصی حداکثر یک سال!

در مورد نمایشگاه تخصصی کتاب هایان بفرمایید.

این نمایشگاه اولین نمایشگاه تخصصی کتاب در سه حوزه ادبیات، علوم انسانی و هنر است. با این ویژگی که جدیدترین کتاب های بازار را عرضه می کند، یکی از مشکلات کتافروشی های ما کمبود کتاب تخصصی است. ما این کمبود را اساسی کردیم و اقدام به تأسیس آن کردیم. کتاب های پیش از ۲۰۰۰ تا هم در آنجا عرضه می شود.

کتاب های نمایشگاه و فروشگاه دائمی کتاب گستر در چهارراه جهان کردید، کرچه کانه، پلاک ۲ قرار دارد و شماره تماس آن ۸۷۷۲۵۷۱ است که می تازگی افعته گذشته افتتاح شده است. کتاب های این فروشگاه در سه حوزه فوق الذکر باید حداکثر یک سال پیش از تاریخ نشر شان نگاشته باشند. این فروشگاه ۶ ماهه اول سال هم روزه از ساعت ۹ صبح تا ۹ شب و ۶ ماهه دوم سال از ساعت ۸ صبح تا ۸ شب دایر است.

البته کلیه محصولات خود انتشارات علمی و فرهنگی، محصولات یونیفک و کتاب های فروش در سه زمینه هنر، ادبیات و علوم انسانی - حتی اگر تاریخ نشر شان هم گذشته باشد - عرضه می شود.

افتادید؟

کوشش را از دو سال قبل داشتیم، و خود راه ما هم اسال وارد فاز عملیاتی کار شدیم. فضای آنجا گسترش دادیم و با ناشران تماس گرفتیم. کلآ حدود ۱۵ ماهه طول کشید تا تجهیز کنیم.

کتابها را چطور تهیه کردید؟

بخش کتابها را از ناشران می گیریم. بخش اعظم آن را از بخشی ها میرویم. ناشران میبندند و ببینند که اینجا یک روتین و نمایشگاه مناسب است. مطمئناً ناشران استقبال خواهند کرد. در دلمان می خواند، اینجا با یوزی بلند برای کسانی که از آخرین کتاب های چاپ، جدید اطلاعات می خوانند.

آگهی برای معرفی هم داده ای؟

خبر بعد از افتتاحیه این کار را می کنیم.

زیبا و راسته در نشران کتاب!

در نمایشگاه و فروشگاه تخصصی و دائمی کتاب گستر کتاب ها تقسیم بندی ما در یوزی ها، چاپیش و توزیئات فروشگاه آنقدر زیبا و چشم نواز است که هم مردمی نمی تواند از آن مکان دل بکنند. علیرضا فشاھی مدیر اینجاست. هال گذشته پیشتهایانچرا اینجا ارفای هاشمی دادند، به دلیل پیش زمینه کاری و تجربیات مدیریتی که من در فروشگاههای مشابه (و انتشارات علمی و فرهنگی داشتیم، کاره ی من آگادار شده. وی ۴ ماهه برای راه اندازی فروشگاه شماره ۵ دومی هم برای فروشگاه شماره ۲ بلاتش کرده است. در این مدت با مراکز بخش همکاران نشران و... آشنا شده و روابط خوبی برقرار کردیم.

فشاھی میواید، تهران است. از آلمان لیسانس گرفته و ۷ سال هم در نهانقالت، لندن است. هدم (حسین فشاھی) از قدیم نشر و کتافروش بوده. صاحب کتافروشی شمس ناصر خیر و رود. فروشگاه البته کتاب در لایحه هم مال بزم بود، از یوگی با کار کتاب و نشر آشنا شدیم. سال ۵۹ انتشارات آئینه فرهنگ را تأسیس کردیم که کتاب های سفرنامه محمدرضا یگ و سفرنامه رزمیاب صلاح شیرازی از کتاب های منتشره آن بود. سال ۱۳۶۳ به آلمان رفتیم و سال ۷۰ گرگشیدیم. در آنجا کتابسری زبان فارسی هم می کردیم. وی به ایران که آمد شروع کرد به جمع آوری و آلف تمام قلمبه ها. ما من تا هزار سالهای مرسوم ما حتی این مربوط است. به سال های ۷۱۷۵. سال ۷۲ ماه کتافروشی ایران را راه اندازی کردید. بهمانسته شد.

از روز اول کار برای اسحات این نمایشگاه که کارگران آلمان تا الان خود حضور داشتیم، در همین زمان کارهای کامپیوزی، فرار داد با نشران و... را هم انجام می دادم.

نشرانی که با آنها کار می کنید و یوزگی خاصی دارند؟
اولاً باید گفت، ما در سه حوزه تخصصی ادبیات، هنر و علوم انسانی فعالیت ناشران را مراکز بخش ی که امفی کار می کنند در اولویت هستند. چون ما محور یوزی و تولید می دایم، البته بعضی موارد امجیر شایم. یعنی تقوی پرداخت کنیم. مثل کارت پستال های یونیفک و کتاب های هنری خارجی انگلیسی زبان که عمدتاً خرید تخصصی خودمان بود. ۸۰ درصد این خارجی می باشد. جدید سیستمد ولی تخصصی نفیس، سرچ و دست می یابند.

فقد گسترش فروشگاه در زمینه های دیگر یا مکان های دیگر را برنامه دارید؟
تا ۶ ماه اول باید سرچ کنیم، ببینیم مشتری ما چه می خوانند، چه استانی می شود و چه موضوعاتی می خوانند. تا بعد فعالیت ناشران را در نقشه ما گسترش دهیم. کلآ گسترش کار که در اختیار قرار می گیرد.

چطور شد محصولات یونیفک را عرضه کردید؟

در سال پیش از طرف یونیفک به عنوان بهترین نماینده فروشگاه محصولات یونیفک در ایران معرفی شدیم. قرار شد محصولات یونیفک (کارت پستال ۷۰) در سه اسرگرمی های کوکنا، یوزی های کوکری، یی شرت های بچه گانه (با سار) اینجا عرضه شود.

این فروشگاه بالای ۳۰۰۰ عنوان کتاب در خود جای داده است. با ۴ نفر پرسنل افزای می شود.

از مشکلات و مراحل کار بفرمایید.

یکی اینکه می توانیم به ناشران مطرح و یوزرگ مثل ناشران دانشگاهها را به دلیل آمانی بودن فرار داد هایشان جذب کنیم. البته یوزی همه دعوتنامه فرستاده ایم ولی خیلی ما جواب نداده. در وهله اول با ۸۰۰ نشر تماس مستقیم داشتیم، ۲۰ نشر قبول به همکاری

گزارشی از اولین نمایشگاه و فروشگاه دائمی تخصصی کتاب گستر. چند روز قبل از افتتاح

شأن کتاب همین است

محمدرضا رئیس - بهتوش مبتنی

هفته گزاشته اولین نمایشگاه و فروشگاه تخصصی کتاب با موضوعات ادبیات، علوم انسانی و هنر با حضور مسؤولان، هنرمندان و اهالی کتاب افتتاح شد.

این فروشگاه متعلق به شرکت کتاب گستر از شرکت های وابسته به انتشارات علمی فرهنگی است آنچه در پی می آید گزارشی است از ایام قبل و بعد از افتتاح رسمی فروشگاه، تاریخچه تشکیل آن و شرکت وابسته به آن (کتاب گستر) انتشارات علمی و فرهنگی که نظرات سیدعلیرضا حامدی مدیرعامل، علیرضا فشاھی مدیر فروشگاه و کارمندان آن درج شده است.

پرونامه روزی برای توزیع کتاب

علیرضا فشاھی ۵۳ساله، لیسانس حقوق سیاسی و مدیرعامل کتاب گستر است. شرکت سهامی خاص کتاب گستر زیرمجموعه انتشارات علمی و فرهنگی است که از اوایل ۸۰ کار خود را شروع کرده است. در واقع بعد از اینکه انتشارات ۵۵ درصد سهامش را به سازمان تأمین اجتماعی واگذار کردیدکسری شرکت های اقماری تخصصی ایجاد شد و خود انتشارات بیشتر به کارهای مربوط به بخش فرهنگی پرداخت، بخش بازرگانی و توزیع کتاب هم به عهده شرکت ما کتاب گستر اراکدار شده

فشاھی سابقه ۲۵ سال مدیریت در نهادهای مختلف دارد و ۲ سال هم مدیر بازرگانی و فروش انتشارات علمی و فرهنگی بوده است. این شرکت در نظر دارد همگامی نشران کشور در جهت بهبود وضعیت توزیع کتاب در کشور فعالیت کند. چون الان یکی از بزرگ ترین مددغه های کتاب در کشور ما توزیع و بخش آن است که مددغه های وضع آفتضای دارد اوری می فرایند. ۱۵ سال گذشته که شرکت کتاب گستر را تأسیس کردیم ابتدا کتاب های انتشارات علمی و فرهنگی را در تهران و شهرستان ها انحصاری توزیع کردیم و تدریج به سایر نشران هم در ایندهار حویم پرداخت. در عملیات گاهای انسانی و بین المللی فعالیت شرکت می کنیم و به دنبال فروش و ارائه کپی رایت از طریق تأسیس نگاه ایمن هستیم که در حال حاضر این شرکت عضو مجمع یگانگهای ایمن کشور هم می باشد. که فعالیت هایش در حال نهادهای شدن در سطح کشور است. وی درباره دیگر شرکت های انسانی و وابسته به انتشارات علمی فرهنگی می دیند، یک شرکت چاپ و نشر کتبیبه که امکانات مفصلی از نظر چاپ و محتای دارد و توان چاپ کتاب های انتشارات علمی و فرهنگی و سایر نشران را

امانی کردند، مجبور شدیم با مراکز بخش همکاری کنیم. فضای فروشگاه به گونه ای است که هر کس می‌تواند در آنجا نشیند، مطالعه کند. کتاب‌ها هم برای افتتاح تکمیل هستند. البته چنانچه استقبال زیادی صورت بگیرد، ظاهر آفر است کتاب‌ها بیشتر شود.

چرا این سه حوزه خاص را برگزیدید؟

چون بعضی حوزه‌ها خیلی وسیع هستند و کنترل آنها مشکل است و تعهد تهیه و عرضه کتاب‌های جدید در آن موضوعات هم دشوار است.

برنامه‌های آینده‌تان چگونه است؟

برای افتتاحیه که سعی داریم محیط فرهنگی فراهم کنیم، از مؤلفان، ناشران، مترجمان، کتابفروشان و افراد هنری دعوت کردیم. امکان برگزاری نمایشگاه کتاب برای مدارس، دانشگاه‌ها و مؤسسات دیگر در سه حوزه مذکور داریم.

در آینده قرار است کاست و CD کتاب‌ها و نشریات خارجی را در همه زمینه‌ها تهیه کنیم. بزودی هم خرید مردم دنبال بخش روزیت و کارت‌پستال برای شرکت‌ها و مؤسسات و مراکز دیگر بخصوص که قصد داریم این سفته (رنگ) که عاری از کتابفروشی است تحت پوشش قرار دهیم.

فروشگاه حدود ۲۰۰ متر زیرناباد، بروی دیوارها، بوسترهای زیبای از مناطق و شهرهای گوناگون کشور نصب شده است. قفسه‌های کتاب پاکیزه و مرتب طبقه بندی شده‌اند؛ چسبیده به دیوارها و دور تا دور فروشگاه، که به صورت موضعی شکلی‌بندی شده‌اند؛

-ایببات ایران (دیوان) (در دو قفسه) -دیوان شاعران؛ فردوسی، عطار، شهریار، رهی میری...
-ایببات ایران «موتاز» (در دو قفسه) -تاریخ ایببات ایران پیش از اسلام، گزیده سخن پارسی، داستان‌های مشرقی...
- فلسفه و عرفانه (در دو قفسه) -دین در محدوده عقل-تیها، پژوهش‌های فلسفی، تاریخ فلسفه...
- (مخبر الهی، نهج البلاغه (شهبندی)، قرآن

(مخبر الدین الهی قفسه‌شیر) ...
-ایببات تاریخ جامع ایران، تاریخ ادیان جهان، شریعتی راه یا بیراهه...
-...

پشت و پزیرین محصولات یونیسف قفسه‌ای است که کتاب‌هایی با موضوع هنر ایران و جهان را - هر ۵ قفسه - به نمایش می‌گذارد مثل کتاب‌های نقاشی و هنر، مجموعه حکس‌های شهرهای تهران، بلوچستان، شیراز و...

اما جایگزین بخش فروشگاه بین قفسه‌های چسبیده به دیوار، دو ردیف کتاب و سه میز است که یکی مربوط به کتاب‌های سال‌های ۸۰ تا ۸۵ می‌باشد. روی هر قفسه‌ای هم جمله‌ای زیبا نوشته شده مثل «کتاب را هدیه بدهم، با کتاب زندگی کنیم»، «کتاب را دوست بداریم»، «کتاب دوست همیشگی» به طوری که به نظر می‌رسد از یک طرح صحنه تئاتر برای این کار استفاده شده است. ۳ میز دارای کنار آنها هم زیباتر از قفسه‌ها هستند. با چسبیدن بسیار چشم‌نوازتر. روی این میزها کتاب‌های جدید هر ماه عرضه می‌شود که مادمی یک بار عوض می‌شوند.

آنگذر روز افتتاحیه با سابقه توئین شده که گران می‌شود روز افتتاحیه به هم بخورد (با یک مشتری مجبور شد ساعت‌ها در آنجا بمانم و کلی کتاب بخردم) ترکس غفوری و فاطمه نورعلی از کارکنان فروشگاه هستند. هر دو ویلمه و غیراً هم سن (با یک سال اختلاف) یکی مسؤول کارهای کامپیوتری است و دیگری مسؤول فروش. این دو خانم هر دو اولین کارشان را تجربه می‌کنند.

-دلم می‌خواهد مردم برای کتاب خواندن ارزش قائل شوند.

-اینجا محیط آرامی دارد امکان استفاده از کتاب براحتی فراهم است.

حکام خروج تقویم زیبایی مربوط به سال آینده (۸۷) با عکس‌های هنرمندان جلب توجه می‌کند. شریعتی، شهریار، هدایت و... کتاب‌های این عزیزان هم در این فروشگاه موجود است!

فروشگاه جدید ما همواره تقریباً ۵۰ میلیون کتاب در الباره‌ایمان داریم. به غیر از شرکت گامی مار که کتاب‌های پرفروشی دارد، بیشتر ناشرانی که ما با آنها کار می‌کنیم، دارای کتاب‌های کاملاً تخصصی هستند که تا سال‌ها در البار کتاب باقی می‌ماند. البته حتی رمان‌هایی هم هستند که از دهه ۳۰ در البار باقی‌مانده‌اند؛ یعنی چیزی قریب به ۷۰-سال. برای از بین بردن این کتاب‌ها نیاز به توافق ناشر و نویسنده است و اینها معمولاً به خاطر رابطه عاطفی اشان با کتاب بیشتر به این کار تن می‌دهند.

هزینه نگهداری کتاب‌ها در البارها در هر سال چقدر است؟ ما هفت یا هشت درصد قیمت پشت جلد را به دعوت هزینه خدمات‌مان دریافت می‌کنیم و البته رقم کمی برای کتاب‌هایی که خارج از زمان قرارداد در البارها باقی می‌ماند دریافت می‌کنیم که رقم چندانی زیادی نیست.

من الان مسؤولیت ۹۰ نفر را به عهده دارم. ما دو شیفت کار می‌کنیم. هر شب بعد از دریافت سفارش کتابفروشی‌ها، کتاب‌ها را بر اساس درخواست‌ها بسته‌بندی می‌کنیم. ما تقریباً ۸۰ هزار عنوان کتاب داریم که از میان آنها ۳۰ عنوان پرفروش است و بقیه فروش چندانی ندارد. بخشی از کار به صورت مانتینی انجام می‌شود اما بیشتر کار توسط دست و نیروی انسانی صورت می‌گیرد. بنابراین کار بسیار سختی را برای جمع آوری سفارشات یک کتابفروش داریم.

بعد از جمع آوری، کتاب‌ها برای بسته‌بندی می‌روند و بعد هم بسته کتاب‌ها به سروس حمل و نقل سپرده می‌شود تا برای کتابفروشی ارسال شود. آیا با کار بخش کتاب در دیگر کشورها هم آشنایی دارید؟ چندان زیاد نه. اما چون کتاب‌هایمان را برای کشورهای مثل سوئیس و بلژیک می‌فرستیم، می‌دانم که وضعیت توزیع آنها هم تقریباً به توزیع کتاب در فرانسه نزدیک است. آیا تا به حال خودتان کتابی نوشته‌اید؟ من سیزده سال است در این شرکت کار می‌کنم و خیلی خوشحالم که حالا می‌توانم این شرکت را به هموطنانم معرفی کنم.

چند کتاب مهم از مجموعه کتاب‌های مرع انتشارات علمی و فرهنگی را نشان می‌دهم.

-تاریخ جهان (دو ردیف) -تاریخ تاریخ اروپا و...
-تاریخ ایران (دو ردیف) - ایران از آغاز تا اسلام، همسران شاه (همراه با دست‌نوشته‌های دفترچه خاطرات فرح دیبا)، ۷۵ روز با زوگان، شهرهای ایران و...

-مرد شناسی (دو ردیف) - مجموعه مجلدات ارزش‌ها ونگرش‌های ایرانیان هر جلد مربوط به یک شهر مثل تروین، زنجان، تبریز، سنجان و... که یافته‌های یک طرح تحقیقاتی گسترده از طرف دفتر طرح‌های ملی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۱۳۸۱ است و...

-ایببات ایران «شعر امروز» (دو قفسه) -راهی و آه‌ی، هشت کتاب، آوازی در فرجام و...

-روشنشناسی و تربیتی؛ روشنشناسی کمال، تعبیر خواب، روانشناسی رنگ‌ها...

-علم حقوق و اقتصاد (یک قفسه) - اصول علم ثروت ملل، منشأ انواع اقتصاد کلان و...

-جامعه‌شناسی (یک قفسه) -سیر جوامع بشری، مراحل اساسی ادبیته در جامعه‌شناسی، دانشنامه سیاسی و...

-سیاست (یک قفسه) -مارکس و سیاست‌مدان، موج سوم دموکراسی و...

-ایببات جوانان و جوانان (دو قفسه) -ماجراهای تن تن، کریستف کلمب، لوئی پاستور و...

جای‌جای دیوارهای فروشگاه کارت‌پستال‌های یونیسف نصب شده که در آن تصاویری از کودکان با ملیت‌های مختلف نقش بسته است.

ویرترین بزگی هم وسط فروشگاه است که همه محصولات یونیسف در آن جای داده شده است.

بخش مانی برخی قفسه‌ها متعلق است به ۶۲۰ عنوان از کتاب‌های انتشارات علمی و فرهنگی (در همه موضوعات) که بالغ بر ۳۰۷۷ جلد می‌شوند. یک میز بزرگ همراه با چند سطلی برای مطالعه مراجعه‌م‌بران هم امکان مطالعه و تحقیق حضوری را در فروشگاه دائمی

کتاب‌گستر فراهم می‌کند. در گوشه‌ای از فروشگاه یک دستگاه کامپیوتر موجود است که هر مراحمی می‌تواند به گنجینه اطلاعات کتاب‌های چاپ‌شده از ۱۳۲۰ تا ۱۳۸۰ را مرور کند.

پشت و پزیرین محصولات یونیسف قفسه‌ای است که کتاب‌هایی با موضوع هنر ایران و جهان را - هر ۵ قفسه - به نمایش می‌گذارد مثل کتاب‌های نقاشی و هنر، مجموعه حکس‌های شهرهای تهران، بلوچستان، شیراز و...

اما جایگزین بخش فروشگاه بین قفسه‌های چسبیده به دیوار، دو ردیف کتاب و سه میز است که یکی مربوط به کتاب‌های سال‌های ۸۰ تا ۸۵ می‌باشد. روی هر قفسه‌ای هم جمله‌ای زیبا نوشته شده مثل «کتاب را هدیه بدهم، با کتاب زندگی کنیم»، «کتاب را دوست بداریم»، «کتاب دوست همیشگی» به طوری که به نظر می‌رسد از یک طرح صحنه تئاتر برای این کار استفاده شده است. ۳ میز دارای کنار آنها هم زیباتر از قفسه‌ها هستند. با چسبیدن بسیار چشم‌نوازتر. روی این میزها کتاب‌های جدید هر ماه عرضه می‌شود که مادمی یک بار عوض می‌شوند.

آنگذر روز افتتاحیه به هم بخورد (با یک مشتری مجبور شد ساعت‌ها در آنجا بمانم و کلی کتاب بخردم) ترکس غفوری و فاطمه نورعلی از کارکنان فروشگاه هستند. هر دو ویلمه و غیراً هم سن (با یک سال اختلاف) یکی مسؤول کارهای کامپیوتری است و دیگری مسؤول فروش. این دو خانم هر دو اولین کارشان را تجربه می‌کنند.

-دلم می‌خواهد مردم برای کتاب خواندن ارزش قائل شوند.

-اینجا محیط آرامی دارد امکان استفاده از کتاب براحتی فراهم است.

حکام خروج تقویم زیبایی مربوط به سال آینده (۸۷) با عکس‌های هنرمندان جلب توجه می‌کند. شریعتی، شهریار، هدایت و... کتاب‌های این عزیزان هم در این فروشگاه موجود است!

موردشیا

حمید بابائند

گفت و گو با همایون احمدی

پخش کتاب در فرانسه به روایت یک ایرانی

من در سال ۱۹۸۳ به فرانسه آمدم و در رشته کامپیوتر و مدیریت صنعتی تحصیل کردم. اولین جایی که کارم را شروع کردم همین شرکت سوئیس بود. آن زمان شکل کار کاملاً سنتی بود و زمانی که استخدام شدم با بر آن بود که بر اساس مدیریت صنعتی نظام کار تغییر پیدا کند.

۶ سال مسؤولیت مدیریت فنی توزیع کتاب را به عهده داشتم و از قبل بسته‌بندی و حمل و نقل، کار بعدی‌ام مدیریت بسته‌بندی و حمل و نقل بود که یک گروه ۷۵ نفره و این کار را به عهده دارند و در سال حدود یک میلیون و پانصد هزار بسته تقریباً ۱۵ کلیسی کتاب را به سراسر فرانسه و خارج از آن ارسال می‌کنیم و این چیزی در حدود ۵۰ میلیون جلد کتاب است. سوئیس در تمام این سال‌ها همین شرکت توزیع کتاب در فرانسه است. دو شرکت اول تقریباً ۳۰ درصد از کار توزیع را به عهده داشتند. ما در حدود ده درصد از این بازار را به عهده داشتیم. با ادغام آن دو شرکت بزرگ در ماه‌های گذشته ۷۰ درصد کار توزیع کتاب در یک جا جمع شده است و این موجب نگرانی‌هایی در صنعت نشر فرانسه است.

البته تأکید کم که ما تقریباً بزرگترین شرکت در خرده‌فروش کتاب‌های توزیع فرانسه هستیم. دو حال حاضر مسؤولیت شما دو سوئیس چیست؟

مسؤول انبار کتاب‌ها هستیم. ما همواره تقریباً ۵۰ میلیون کتاب در الباره‌ایمان داریم. به غیر از شرکت گامی مار که کتاب‌های پرفروشی دارد، بیشتر ناشرانی که ما با آنها کار می‌کنیم، دارای کتاب‌های کاملاً تخصصی هستند که تا سال‌ها در البار کتاب باقی می‌ماند. البته حتی رمان‌هایی هم هستند که از دهه ۳۰ در البار باقی‌مانده‌اند؛ یعنی چیزی قریب به ۷۰-سال. برای از بین بردن این کتاب‌ها نیاز به توافق ناشر و نویسنده است و اینها معمولاً به خاطر رابطه عاطفی اشان با کتاب بیشتر به این کار تن می‌دهند.

هزینه نگهداری کتاب‌ها در البارها در هر سال چقدر است؟ ما هفت یا هشت درصد قیمت پشت جلد را به دعوت هزینه خدمات‌مان دریافت می‌کنیم و البته رقم کمی برای کتاب‌هایی که خارج از زمان قرارداد در البارها باقی می‌ماند دریافت می‌کنیم که رقم چندانی زیادی نیست.

من الان مسؤولیت ۹۰ نفر را به عهده دارم. ما دو شیفت کار می‌کنیم. هر شب بعد از دریافت سفارش کتابفروشی‌ها، کتاب‌ها را بر اساس درخواست‌ها بسته‌بندی می‌کنیم. ما تقریباً ۸۰ هزار عنوان کتاب داریم که از میان آنها ۳۰ عنوان پرفروش است و بقیه فروش چندانی ندارد. بخشی از کار به صورت مانتینی انجام می‌شود اما بیشتر کار توسط دست و نیروی انسانی صورت می‌گیرد. بنابراین کار بسیار سختی را برای جمع آوری سفارشات یک کتابفروش داریم.

بعد از جمع آوری، کتاب‌ها برای بسته‌بندی می‌روند و بعد هم بسته کتاب‌ها به سروس حمل و نقل سپرده می‌شود تا برای کتابفروشی ارسال شود. آیا با کار بخش کتاب در دیگر کشورها هم آشنایی دارید؟ چندان زیاد نه. اما چون کتاب‌هایمان را برای کشورهای مثل سوئیس و بلژیک می‌فرستیم، می‌دانم که وضعیت توزیع آنها هم تقریباً به توزیع کتاب در فرانسه نزدیک است. آیا تا به حال خودتان کتابی نوشته‌اید؟ من سیزده سال است در این شرکت کار می‌کنم و خیلی خوشحالم که حالا می‌توانم این شرکت را به هموطنانم معرفی کنم.

فروشگاه جدید ما همواره تقریباً ۵۰ میلیون کتاب در الباره‌ایمان داریم. به غیر از شرکت گامی مار که کتاب‌های پرفروشی دارد، بیشتر ناشرانی که ما با آنها کار می‌کنیم، دارای کتاب‌های کاملاً تخصصی هستند که تا سال‌ها در البار کتاب باقی می‌ماند. البته حتی رمان‌هایی هم هستند که از دهه ۳۰ در البار باقی‌مانده‌اند؛ یعنی چیزی قریب به ۷۰-سال. برای از بین بردن این کتاب‌ها نیاز به توافق ناشر و نویسنده است و اینها معمولاً به خاطر رابطه عاطفی اشان با کتاب بیشتر به این کار تن می‌دهند.

هزینه نگهداری کتاب‌ها در البارها در هر سال چقدر است؟ ما هفت یا هشت درصد قیمت پشت جلد را به دعوت هزینه خدمات‌مان دریافت می‌کنیم و البته رقم کمی برای کتاب‌هایی که خارج از زمان قرارداد در البارها باقی می‌ماند دریافت می‌کنیم که رقم چندانی زیادی نیست.

من الان مسؤولیت ۹۰ نفر را به عهده دارم. ما دو شیفت کار می‌کنیم. هر شب بعد از دریافت سفارش کتابفروشی‌ها، کتاب‌ها را بر اساس درخواست‌ها بسته‌بندی می‌کنیم. ما تقریباً ۸۰ هزار عنوان کتاب داریم که از میان آنها ۳۰ عنوان پرفروش است و بقیه فروش چندانی ندارد. بخشی از کار به صورت مانتینی انجام می‌شود اما بیشتر کار توسط دست و نیروی انسانی صورت می‌گیرد. بنابراین کار بسیار سختی را برای جمع آوری سفارشات یک کتابفروش داریم.

بعد از جمع آوری، کتاب‌ها برای بسته‌بندی می‌روند و بعد هم بسته کتاب‌ها به سروس حمل و نقل سپرده می‌شود تا برای کتابفروشی ارسال شود. آیا با کار بخش کتاب در دیگر کشورها هم آشنایی دارید؟ چندان زیاد نه. اما چون کتاب‌هایمان را برای کشورهای مثل سوئیس و بلژیک می‌فرستیم، می‌دانم که وضعیت توزیع آنها هم تقریباً به توزیع کتاب در فرانسه نزدیک است. آیا تا به حال خودتان کتابی نوشته‌اید؟ من سیزده سال است در این شرکت کار می‌کنم و خیلی خوشحالم که حالا می‌توانم این شرکت را به هموطنانم معرفی کنم.

فروشگاه جدید ما همواره تقریباً ۵۰ میلیون کتاب در الباره‌ایمان داریم. به غیر از شرکت گامی مار که کتاب‌های پرفروشی دارد، بیشتر ناشرانی که ما با آنها کار می‌کنیم، دارای کتاب‌های کاملاً تخصصی هستند که تا سال‌ها در البار کتاب باقی می‌ماند. البته حتی رمان‌هایی هم هستند که از دهه ۳۰ در البار باقی‌مانده‌اند؛ یعنی چیزی قریب به ۷۰-سال. برای از بین بردن این کتاب‌ها نیاز به توافق ناشر و نویسنده است و اینها معمولاً به خاطر رابطه عاطفی اشان با کتاب بیشتر به این کار تن می‌دهند.

هزینه نگهداری کتاب‌ها در البارها در هر سال چقدر است؟ ما هفت یا هشت درصد قیمت پشت جلد را به دعوت هزینه خدمات‌مان دریافت می‌کنیم و البته رقم کمی برای کتاب‌هایی که خارج از زمان قرارداد در البارها باقی می‌ماند دریافت می‌کنیم که رقم چندانی زیادی نیست.

من الان مسؤولیت ۹۰ نفر را به عهده دارم. ما دو شیفت کار می‌کنیم. هر شب بعد از دریافت سفارش کتابفروشی‌ها، کتاب‌ها را بر اساس درخواست‌ها بسته‌بندی می‌کنیم. ما تقریباً ۸۰ هزار عنوان کتاب داریم که از میان آنها ۳۰ عنوان پرفروش است و بقیه فروش چندانی ندارد. بخشی از کار به صورت مانتینی انجام می‌شود اما بیشتر کار توسط دست و نیروی انسانی صورت می‌گیرد. بنابراین کار بسیار سختی را برای جمع آوری سفارشات یک کتابفروش داریم.

بعد از جمع آوری، کتاب‌ها برای بسته‌بندی می‌روند و بعد هم بسته کتاب‌ها به سروس حمل و نقل سپرده می‌شود تا برای کتابفروشی ارسال شود. آیا با کار بخش کتاب در دیگر کشورها هم آشنایی دارید؟ چندان زیاد نه. اما چون کتاب‌هایمان را برای کشورهای مثل سوئیس و بلژیک می‌فرستیم، می‌دانم که وضعیت توزیع آنها هم تقریباً به توزیع کتاب در فرانسه نزدیک است. آیا تا به حال خودتان کتابی نوشته‌اید؟ من سیزده سال است در این شرکت کار می‌کنم و خیلی خوشحالم که حالا می‌توانم این شرکت را به هموطنانم معرفی کنم.

فروشگاه جدید ما همواره تقریباً ۵۰ میلیون کتاب در الباره‌ایمان داریم. به غیر از شرکت گامی مار که کتاب‌های پرفروشی دارد، بیشتر ناشرانی که ما با آنها کار می‌کنیم، دارای کتاب‌های کاملاً تخصصی هستند که تا سال‌ها در البار کتاب باقی می‌ماند. البته حتی رمان‌هایی هم هستند که از دهه ۳۰ در البار باقی‌مانده‌اند؛ یعنی چیزی قریب به ۷۰-سال. برای از بین بردن این کتاب‌ها نیاز به توافق ناشر و نویسنده است و اینها معمولاً به خاطر رابطه عاطفی اشان با کتاب بیشتر به این کار تن می‌دهند.

هزینه نگهداری کتاب‌ها در البارها در هر سال چقدر است؟ ما هفت یا هشت درصد قیمت پشت جلد را به دعوت هزینه خدمات‌مان دریافت می‌کنیم و البته رقم کمی برای کتاب‌هایی که خارج از زمان قرارداد در البارها باقی می‌ماند دریافت می‌کنیم که رقم چندانی زیادی نیست.

من الان مسؤولیت ۹۰ نفر را به عهده دارم. ما دو شیفت کار می‌کنیم. هر شب بعد از دریافت سفارش کتابفروشی‌ها، کتاب‌ها را بر اساس درخواست‌ها بسته‌بندی می‌کنیم. ما تقریباً ۸۰ هزار عنوان کتاب داریم که از میان آنها ۳۰ عنوان پرفروش است و بقیه فروش چندانی ندارد. بخشی از کار به صورت مانتینی انجام می‌شود اما بیشتر کار توسط دست و نیروی انسانی صورت می‌گیرد. بنابراین کار بسیار سختی را برای جمع آوری سفارشات یک کتابفروش داریم.

بعد از جمع آوری، کتاب‌ها برای بسته‌بندی می‌روند و بعد هم بسته کتاب‌ها به سروس حمل و نقل سپرده می‌شود تا برای کتابفروشی ارسال شود. آیا با کار بخش کتاب در دیگر کشورها هم آشنایی دارید؟ چندان زیاد نه. اما چون کتاب‌هایمان را برای کشورهای مثل سوئیس و بلژیک می‌فرستیم، می‌دانم که وضعیت توزیع آنها هم تقریباً به توزیع کتاب در فرانسه نزدیک است. آیا تا به حال خودتان کتابی نوشته‌اید؟ من سیزده سال است در این شرکت کار می‌کنم و خیلی خوشحالم که حالا می‌توانم این شرکت را به هموطنانم معرفی کنم.

فروشگاه جدید ما همواره تقریباً ۵۰ میلیون کتاب در الباره‌ایمان داریم. به غیر از شرکت گامی مار که کتاب‌های پرفروشی دارد، بیشتر ناشرانی که ما با آنها کار می‌کنیم، دارای کتاب‌های کاملاً تخصصی هستند که تا سال‌ها در البار کتاب باقی می‌ماند. البته حتی رمان‌هایی هم هستند که از دهه ۳۰ در البار باقی‌مانده‌اند؛ یعنی چیزی قریب به ۷۰-سال. برای از بین بردن این کتاب‌ها نیاز به توافق ناشر و نویسنده است و اینها معمولاً به خاطر رابطه عاطفی اشان با کتاب بیشتر به این کار تن می‌دهند.

هزینه نگهداری کتاب‌ها در البارها در هر سال چقدر است؟ ما هفت یا هشت درصد قیمت پشت جلد را به دعوت هزینه خدمات‌مان دریافت می‌کنیم و البته رقم کمی برای کتاب‌هایی که خارج از زمان قرارداد در البارها باقی می‌ماند دریافت می‌کنیم که رقم چندانی زیادی نیست.

من الان مسؤولیت ۹۰ نفر را به عهده دارم. ما دو شیفت کار می‌کنیم. هر شب بعد از دریافت سفارش کتابفروشی‌ها، کتاب‌ها را بر اساس درخواست‌ها بسته‌بندی می‌کنیم. ما تقریباً ۸۰ هزار عنوان کتاب داریم که از میان آنها ۳۰ عنوان پرفروش است و بقیه فروش چندانی ندارد. بخشی از کار به صورت مانتینی انجام می‌شود اما بیشتر کار توسط دست و نیروی انسانی صورت می‌گیرد. بنابراین کار بسیار سختی را برای جمع آوری سفارشات یک کتابفروش داریم.

بعد از جمع آوری، کتاب‌ها برای بسته‌بندی می‌روند و بعد هم بسته کتاب‌ها به سروس حمل و نقل سپرده می‌شود تا برای کتابفروشی ارسال شود. آیا با کار بخش کتاب در دیگر کشورها هم آشنایی دارید؟ چندان زیاد نه. اما چون کتاب‌هایمان را برای کشورهای مثل سوئیس و بلژیک می‌فرستیم، می‌دانم که وضعیت توزیع آنها هم تقریباً به توزیع کتاب در فرانسه نزدیک است. آیا تا به حال خودتان کتابی نوشته‌اید؟ من سیزده سال است در این شرکت کار می‌کنم و خیلی خوشحالم که حالا می‌توانم این شرکت را به هموطنانم معرفی کنم.

فروشگاه جدید ما همواره تقریباً ۵۰ میلیون کتاب در الباره‌ایمان داریم. به غیر از شرکت گامی مار که کتاب‌های پرفروشی دارد، بیشتر ناشرانی که ما با آنها کار می‌کنیم، دارای کتاب‌های کاملاً تخصصی هستند که تا سال‌ها در البار کتاب باقی می‌ماند. البته حتی رمان‌هایی هم هستند که از دهه ۳۰ در البار باقی‌مانده‌اند؛ یعنی چیزی قریب به ۷۰-سال. برای از بین بردن این کتاب‌ها نیاز به توافق ناشر و نویسنده است و اینها معمولاً به خاطر رابطه عاطفی اشان با کتاب بیشتر به این کار تن می‌دهند.

هزینه نگهداری کتاب‌ها در البارها در هر سال چقدر است؟ ما هفت یا هشت درصد قیمت پشت جلد را به دعوت هزینه خدمات‌مان دریافت می‌کنیم و البته رقم کمی برای کتاب‌هایی که خارج از زمان قرارداد در البارها باقی می‌ماند دریافت می‌کنیم که رقم چندانی زیادی نیست.

من الان مسؤولیت ۹۰ نفر را به عهده دارم. ما دو شیفت کار می‌کنیم. هر شب بعد از دریافت سفارش کتابفروشی‌ها، کتاب‌ها را بر اساس درخواست‌ها بسته‌بندی می‌کنیم. ما تقریباً ۸۰ هزار عنوان کتاب داریم که از میان آنها ۳۰ عنوان پرفروش است و بقیه فروش چندانی ندارد. بخشی از کار به صورت مانتینی انجام می‌شود اما بیشتر کار توسط دست و نیروی انسانی صورت می‌گیرد. بنابراین کار بسیار سختی را برای جمع آوری سفارشات یک کتابفروش داریم.

بعد از جمع آوری، کتاب‌ها برای بسته‌بندی می‌روند و بعد هم بسته کتاب‌ها به سروس حمل و نقل سپرده می‌شود تا برای کتابفروشی ارسال شود. آیا با کار بخش کتاب در دیگر کشورها هم آشنایی دارید؟ چندان زیاد نه. اما چون کتاب‌هایمان را برای کشورهای مثل سوئیس و بلژیک می‌فرستیم، می‌دانم که وضعیت توزیع آنها هم تقریباً به توزیع کتاب در فرانسه نزدیک است. آیا تا به حال خودتان کتابی نوشته‌اید؟ من سیزده سال است در این شرکت کار می‌کنم و خیلی خوشحالم که حالا می‌توانم این شرکت را به هموطنانم معرفی کنم.

فروشگاه جدید ما همواره تقریباً ۵۰ میلیون کتاب در الباره‌ایمان داریم. به غیر از شرکت گامی مار که کتاب‌های پرفروشی دارد، بیشتر ناشرانی که ما با آنها کار می‌کنیم، دارای کتاب‌های کاملاً تخصصی هستند که تا سال‌ها در البار کتاب باقی می‌ماند. البته حتی رمان‌هایی هم هستند که از دهه ۳۰ در البار باقی‌مانده‌اند؛ یعنی چیزی قریب به ۷۰-سال. برای از بین بردن این کتاب‌ها نیاز به توافق ناشر و نویسنده است و اینها معمولاً به خاطر رابطه عاطفی اشان با کتاب بیشتر به این کار تن می‌دهند.

هزینه نگهداری کتاب‌ها در البارها در هر سال چقدر است؟ ما هفت یا هشت درصد قیمت پشت جلد را به دعوت هزینه خدمات‌مان دریافت می‌کنیم و البته رقم کمی برای کتاب‌هایی که خارج از زمان قرارداد در البارها باقی می‌ماند دریافت می‌کنیم که رقم چندانی زیادی نیست.

یک **تعریف** از **کارنات** **بدهید**.

بر زندگی یک چیز برای من مهم است و آن مرز بین آرزو امید و ناامیدی است.احساس من این است که هر وقت به اینها نزدیک می‌شوم، اگر به سمت یک امید قطعی می‌رویم، به همان اندازه یک ناامیدی پنهان وجود دارد که انسان ناگزیر به سمت آن می‌رود و آدم در عالم بروز میان اینها قرار دارد. در کار نتاژ سعی می‌کنم یک بخش از درونیات خودم و آدم‌ها و ترسشان را بیرون بپریشم. می‌دانم که به طور کامل نمی‌شود درونیات آدم‌ها و ترسشان را بیرون بیاخت، اما در این میان به یک تجربه جمعی می‌رسیم و بخشی از درونیات و هراس‌هایمان آشکار و تجربه می‌شود. شاید برای مخاطبان نمایشنامه جالب باشد که بدانند از مرحله نوشتن یک نمایشنامه تا اجرای آن چه چیزی اتفاق می‌افتد؟

افغانیات زیادی می‌افتد. وقتی برای اولین بار منتهی را نوشتم که شخصی (رایزگر) آن را به عنوان دیالوگ بیان می‌کرد، برایم خیلی جیب بود، چوری که انگار این متن را کسی دیگری نوشته است. دقیقاً همین احساس را یونسفدای دارد که کاتیش با حرف‌وب سربس چاب می‌شود و به سمت مخاطب می‌رسد. برای کسی که کار نتاژ می‌کنند، این حس وجود دارد که یک چیز کاملاً اتفاقی تبدیل به چیز زنده و واقعی می‌شود و اینکه هر آدمی (رایزگری) آن نوشتار را با حسی متفاوت

بیان می‌کند و گاهی خلاف آنچه که نوشته‌ای یعنی

در واقع به تو اثبات می‌کند که منظور که تو فکر کرده‌ای و نوشته‌ای کامل و درست نیست و اینها برای من جالب و عجیب است.
چقدر کتاب می‌خوانید؟
هر چه سن و سالم بالاتر می‌رود، کمتر کتاب می‌خوانم.
چرا؟
برای اینکه بوخلاف سن و سالم احساس می‌کنم بیشتر در روزی‌زندگی می‌کنم باواقعیت. احساس می‌کنم درصدا کابوس‌هایم در زمان بیداری بیشتر شده است.
این کابوس‌ها و افکار، تا، در فلسفه و قصه و نمایشنامه پیدا نمی‌شود؟ اینها که گفتید صد راه مطالعه می‌شود؟

نه! اینها سدا نیست. شاید بشود گفت به نوعی مطالعه ازآود شروع کردم. در هر حال فعلاً احساس می‌کنم نگاه کردن به خودواقعیته روزانه بیشتر برایم جالب است. این نوع برخورد من را از انزوا خارج می‌کند و من به من اجازه می‌دهد آدم‌های را بیشتر که شاید قبلاً در قصه‌ها و نمایشنامه‌ها می‌دیدم، با موقعیت‌های رایسیت که قبلاً در فلسفه وریزیایی شناسی دیداشتم می‌گنشم.
نویسند محبوبان کیست؟

در میان نمایشنامه‌نویسان مدرن به نظر من کسی فعلاً همین کار را بلندم و انجام می‌دهم. قبلاً در یک شرکت دولتی کار می‌کردم. اما اخراج شدم و حالا کتاب می‌فروشم. این فکر که کتاب بفروشد چطور در دهستان به وجود آمد؟ خودم اهل مطالعه هستم. از دوازده سالگی تا به حال کتاب می‌خوانم، با کتاب بزرگ شدم. خواندن رمان و شعر یکی از بهترین لحظطات زندگی‌م بوده است. همیشه از خواندن شعر لذت برده‌ام. به هر حال در حال حاضر دیدم بهترین راه حلی که برایم مانده است، کتاب فروختن است.

وقتی کتاب‌های کتاب می‌فروشید، برایتان مشکلی پیش نمی‌آید؟
چرا، ما موران شهرداری چند بار کتاب‌هایم را برده‌اند، حتی یک‌بار من را کتک زدند. به هر حال گرما و سرما و باران هست، چانه‌دون یا ششتری هست، دگرگیری یا ما موران شهرداری هست؛ اما باید تحمل کرد.
اینها کتاب‌های خودتان است یا کتاب‌ها را می‌خرید و می‌فروشید؟
بعضی از کتاب‌هایی که می‌فروشم مال خودم است و بعضی‌ها را می‌خرم و می‌فروشم.
خودتان کتاب را بطور انعام می‌دهید؟
معمولاً از کسی که می‌خواهد کتاب‌هایش را بفروشد، می‌پرسم چه مبلغی می‌خواهد، اما مبلغ مورد نظرش را می‌گوید.

خودتان هنوز کتاب می‌خوانید؟
بله.
بهترین کتابی که خواندید؟
انتونیا، آن، ویکتور هوگو.
چرا این کتاب را دوست دارید؟
به نظر من در مورد زندگی و آدم‌ها و خصلت‌های بشر، حرف‌های زیادی زد است.
دوست داشدید چه شغلی داشته باشید؟
دوست داشتم یک کاتیفروشی بزرگ داشتم که پر مششری باشد و در آن همه نوع کتاب باشد. دوست داشتم از کاتیفروشی کنار خیابان نجات پیدا کنم.

من هم می‌گویم. در نهایت به تفاهم می‌رسیم و کتاب را می‌خرم.
قیمت این کتاب «مسج باز مصلوب» چند است؟
چهار هزار تومان.
چرا؟
خوب، قیمتش همین است.
ولی من فکر می‌کنم گران است.
کاتیفروشان دیگر پنج هزار تومان هم می‌فروشند.
عوب به نظر من آنها گرانتر از شما می‌فروشند. گفتید چرا قیمت این کتاب بالاست؟
چون گران خریدم‌ام.
درآمد شما چطور است؟
زیاد خوب نیست.
وقتی می‌گویید زیاد خوب نیست، یعنی چه؟
چینی به اندازه‌ای که من و خانواده‌ام را تأمین کند نیست.

خودتان هنوز کتاب می‌خوانید؟
بله.
بهترین کتابی که خواندید؟
انتونیا، آن، ویکتور هوگو.
چرا این کتاب را دوست دارید؟
به نظر من در مورد زندگی و آدم‌ها و خصلت‌های بشر، حرف‌های زیادی زد است.
دوست داشدید چه شغلی داشته باشید؟
دوست داشتم یک کاتیفروشی بزرگ داشتم که پر مششری باشد و در آن همه نوع کتاب باشد. دوست داشتم از کاتیفروشی کنار خیابان نجات پیدا کنم.

بزرگتر و مهمتر از سامونال بکت؟ نیست.

بهترین نمایشنامه‌ای که خواندید چه بود؟
بفکر انتظار کرده‌ام و بکت، و فکر می‌کنم هنوز این اثر جای‌برای کار و تعمق دارد. او حرف‌هایی را در این اثر زده که فیلسازان بزرگ جهان هنوز درآینه‌القایی آن‌ا را می‌سازند و می‌گویند. بحث‌هایی مثل بیست مدرن‌ها، امپیی‌مابسم و… سال‌ها پیش در انگلر بکت و آدورف بیان شده است. در سیمافکر می‌کنند این کارها تاز و دارد انجام می‌شود نمی‌دانند که در انگلر بکت خیلی از صیاحت امروز مطرح شده است.

با توجه به اینکه گفتید آدم کم مطالعه‌ای هستید، در ماه چند کتاب می‌خرید؟
طول ماه چند کتاب می‌خرم.
با توجه به اینکه گفتید مطالعه نمی‌تیند، این کتاب‌ها را می‌خوانید؟
حدود پنجاه درصد آنها را می‌خوانم.
پنجاه درصد مابقی را چه کسی باید بخواند؟
انها را هر سرم می‌خواند و بعد تعریف می‌کند!
عضو کتابخانه هم هستید؟
بله.
کتاب‌های تخصصی نتاژ در کتابخانه‌ها پیدا می‌شود؟
اول این توضیح را بدهم؛ کسانی که کار نتاژ

می‌کنند، فکر می‌کنند باید تمام مطالعه‌اشان بر کتاب‌های

مربوط به نتاژ متمرکز باشد، در حالی که باید عمده تمرکزشان روی علوم انسانی و روشناسی، فلسفه و… باشد. اما درباره کتاب‌های تخصصی نتاژ باید بگویم که کتاب‌هایی که در کشورمان ترجمه شده بسیار کم است. اگر کسی از طریق اینترنت به کتابخانه‌های بزرگ جهان وصل شود، از خیلی از جریانات هنری مطلع می‌شود که شاید بعد از سال‌ها در کشور ما دارد مد می‌شود.

مهمترین آرزویی که دارید چیست؟
نمی‌دانم. سؤال سختی است.

یک خاطره از کارنات بگویم.
کار «پیشنه که فعلاً در حال اجراست. در جشنواره نتاژ فجر دکور دیگری داشت. ما از شانه‌های نخیم مرغ استفاده کرده بودیم. بعد از اجراء بعضی از همکاران خدمات در نتاژ شهر اعتراض می‌کردند که این همه شانه نخیم مرغ در این نتاژ وجود داشته که بعد ما دیگر مان را تغییر دادیم.

اگر همین الان به شما بگویند دیگر نتاژ وجود ندارد و هیچ اثری اجرا نمی‌شود، چه عکس‌العملی دارید؟
همین الان هم به طور جدی نتاژ وجود ندارد. اگر همین الان دوستان بگویند که مرزعه‌ای هست و برویم آنجا زندگی کنیم، من استقبال نمی‌کنم.

کتاب
حمید هترجو

وقتی سوژه می‌سوزد!

خواب خوب، نوشته: اعظم محمد امینی، تصویرگر: مریم شعیان، چاپ اول، قطع خوشی، ۱۲ صفحه، ۱۰۰۰۰ نسخه، مؤسسه فرهنگی انتشاراتی کوثر منظوم

بعضی از کتاب‌ها را باید دوبار خواند… این جمله را از یک جوان ششدهی ششیم، رفیقی که به خاطر بزرگتری اولین جشنواره شعر صوفی به شهر شهرافته بودم، از آنجا که برگزینتم کتاب تازه‌ای به دفتر کتاب هتفه رسید و بعد از تأملی کوتاه مدت روی آن، بلافاصله همان جمله که مدت‌ها ذهنم را مشغول کرده بود، دوباره مرا متوجه خود ساخت. مخاطب کتاب «خواب خوب» که برای گروه سنی کودکان در نظر گرفته شده، ممکن است برای اولین بار که کتاب را می‌خواند، چنان که شایسته است متوجه منظور نویسنده نشود و این موضوع، اگر چه از یک زاویه خوب است اما بعضی‌ها معتقدند که این اتفاق به خاطر ضعف تألیف نویسنده حادث می‌شود. آن هم در حوزه کودک و نوجوان که به لحاظ حساسیت‌ها و شرایط متفاوتش با دایه بزرگسالان که خیلی جای بحث دارد. بزرگ‌سری است. آنگاه و پناهه جو از همه توقع کشید و محبت داشت اما عنوانش به هیچکس ننگ نمی‌کرد تا اینکه یک شب برایش اتفاقی می‌افتد…

کارهایی که رزگ انجام می‌دهد برای همه پدراها و مادراها ملموس و آشناست. نگاه تربیتی کتاب به بچه‌ها یا اینکه تکراری است اما می‌نویست با پردازش فوی‌تر از دایره سنه کلیشه‌ها خارج شود. تلاش نویسنده در موجز و مختصر بودن کتاب، مناسبانه توانسته است توجه‌شود و مخاطب انتظار دارد که داستان طولانی‌تر باشد. اینها نکته‌هایی است که در همان نگاه اول به ذهن خواننده کتاب خواب خوب، حظور می‌کند. در عصری زندگی می‌کنیم که دیگر کمتر کسی پیدا می‌شود نام کودکش را ازین‌که بگذارد و از این روی نجیب مخاطب از این گزینش، برانگیزه می‌شود. رفیقی و کارگاری که مد نظر نویسنده بوده باید در خود متن، حس شونده یا آنکه با آن برخورد نامدین صورت بگیرد… شاید برون گفت که با وجود همه فرآیندهای صوفی و محصولات رنگارنگ رسانه‌ای درتبی امروز، هنوز صوفیسی و فقه‌نگیلی برای کودکان دارای طبیعت و اهمیت است. نکته مهمی که فقط نویسنده در فته، نگیلی بیشتر در حوزه هنر و داند آن است. چه از رویی‌بارد که فقط گذار او سریع حرف‌بزمیم و خیلی زود نتیجه بگیریم. مثلاً اگر تعداد صفحات کتاب از ۸ صفحه به ۱۸ صفحه می‌رسد چه اتفاقی می‌افتد. نویسنده می‌آید که توضیوگرکی ساده‌کتاب، هیچ حرفی زین‌به نظر در رخ‌موقع این تصاویر عکس‌گونه مکمل کتاب می‌شود و این موضوع یکی از نقاط ضعف خواب خوب است.

شماره ۱۶، ششپنجم، دی ۱۳۸۱

روز پنج شنبه است،حدودساعت دو،الته کمی از دو گذشته است که به ساختمان بخش صدا و سیما می‌رسیم. می‌دانم که هنوز ده دقیقه‌ای تا شروع برنامه فرصت هست، کنگهان دربنای بخش بعداز کمی زویر و رو کردن برگه‌ها بالاخره نام مرا هم در انبوه نام‌ها و نامه پیدا می‌کند و این یعنی اجازه ورود به یکی از مهمتین ساختمان های سازمان.

طبقه زیرزمین، استودیو بخش شبکه فرهنگ را پیدا می‌کنم. با ورود من می‌شوم که صدای می گویند: «اولین برنامه صدای کتاب در خدمت شما هستیم.» مثل اینکه همین طوری برنامه صدای کتاب آغاز می‌شود. برنامه از ساعت دو و نیم شروع می‌شود و تا ساعت شش هم ادامه دارد. دوسریبر برای بهتر شدن برنامه توسط گروه انتخاب شده‌اند. یکی خیلی زودتر خودش را به استودیو رسانده است و آن دیگری کمی دیرتر. تقریباً همزمان یا من وارد می‌شود، با یک عذرخواهی به خاطر ترافیک و کمی شرمندگی از این تأخیر در اولین گام دست به کار می‌شوند. هر کس به کاری مشغول می‌شود. کمی نگرانی را می‌شود در پس پس اولین همه کس برای که دراستودیو هستند پیدا کرد. اولین قدم با یک باک پلاکارد، واقعاً مشکل است. برنامه رها روی آنتن می‌رود. بخشی از سخنرانی عبدالله کزازی در خانه کتاب پیرامون بوسا، که صد دقیقه پیش از شروع برنامه گذشته است. این صدای رنگ نطق می‌باشد. می‌شود همه خودجانند، با اینکه صدای رنگ یعنی آنکه شنونده‌ای در یک نقطه دور یا نزدیک صدای کتاب را شنیده است و چه لایه بالاتر از شنیده شدن اثری از ناهای در جمع پیدا می‌شود. آن یکی سربیزه را صدامی کند. صدای ضبط شده را شنیدند. اما شکایت‌ها را گذاشته‌لم‌برای بعد. فعلاً کزادیکتری داریم و آن صدای رنگ یعنی آنکه شنیده‌ای در یک صدای مخاطب ماست.نگار از همین حالا امین باقیم و چند دقیقه بعد صدای آنتن را می‌رو و خیلی‌ها می‌شنوند که یکی در مسان همه رفتن را به پای کتابخانه‌ای گذاشته که تنها هزار عنوان کتاب دارد.

نطق‌های کارشناسان و مسؤلان هم دائم قطع و وصل می‌شود. یکی می گویند نطق آقای علی اصغر رمضان پور خاموش است. دیگری می گویند استاد محمود حکیمی پشت خط منتظر است. آن یکی می گویند آقای دادو رمضان شیرازی در دسترس نیست و بالاخره یا علی از تو مدد.

رادیو فرهنگ / FM۱۰۳.۷

... و سطرها به صدا تبدیل شدند

گرارشی از پشت صحنه اولین قسمت صدای کتاب می‌نشاند. کارشناسی برنامه می گویند استاد، ما از کودکی با آثار شما بزرگ شده‌لم. یکی از سربیزه‌ها که انگار با استاد دوست است، می‌خندد و می‌گوید ما هر کس را که به استاد معرفی می‌کنیم همین را می‌شویم. دکتر سعید حیاجی که از چند دقیقه قبل برای نظارت بیشتر واحتمالاً دلگرمی دادن به گروه به استودیو آمده است، می‌گوید: خوب، واقعیت همین است که تسل ما با کتاب‌های محمود حکیمی رشد پیدا کرده‌اند. خلم نیافر تهیه‌کننده برنامه نیز در فرصتی که کمی آسوده می‌شود فرصت نشستن پیدا می‌کند، با مرور خاطرات می‌گوید: آقای حکیمی همان نویسنده داستان دلبران... او هم با کتاب‌های استاد زندگی کرده است. نطق استاد حکیمی در فاصله بخش یک موسیقی کوتاه قطع می‌شود. همان سربیزه به تلاش و تکاپو می‌افتد. نطق رنگ می‌زند اما کسی گوشش را بر نمی‌دارد. مجری برنامه می‌خواهد اعلام کند ارتباط ماقطع شده است که سربیزه پاسر و دست و تمام توان اشاره می‌کند دوباره استاد گوشش را به دست گرفته است.

نمی‌دانم چطور سر و کله جویا جهانبخش پیدا می‌شود. نطق او هم به آنتن وصل می‌شود تا شنوندگان صدای این پژوهشگر جوان اما عمیق و پر تلاش... به قول مجری برنامه را بشنوند. او هم حرف‌هایی می‌زند از کارهایی که باید بشود و شاید صدای کتاب هم بخشی در آنها داشته باشد.

دکتر حیاجی که با خیال آسوده رفته است، با نطق همراهش به استودیو رنگ می‌زند و می‌گوید دکتر ترکی هم برنامه را شنیده و به چیه‌ها خسته نباشیده گفته است. نطق همراه آقای رمضان شیرازی بالاخره در دسترس قرار می‌گیرد. شماره تلفنی را می‌دهد تا از طریق تلفن ثابت یا او گفت و گو کنند. سربیزه نطق را می‌گیرد. کسی گوشش را بر نمی‌دارد. دوباره با همراهش تماس می‌گیرد. مثل اینکه آقای رمضان شیرازی کمی هول شده است. معلوم نمی‌شود چه اشکالی در نطق آن طرف خط وجود داشته که رنگ نمی‌خورد. است. بالاخره به هر زحمت و مشقتی که هست نطق ثابت برای برقراری ارتباط آقای رمضان شیرازی و استودیو به راه می‌افتد. او هم از اینکه صدای کتاب راه افتاده است تشکر می‌کند و قول همکاری و همراهی می‌دهد. در همین بین هم مجری چند کتاب جدید را معرفی کرده و یکی دو گزارش هم روی آنتن رفته

گزارش فیگارو از نیم قرن انتشار کتاب جیبی هاشت در فرانسه

کتابهای جیبی وارد بازار شدند. این کتابها شامل سه عنوان بودند: کتاب‌های شاهانه پادشاهی آلرپیریتوا، کلدای کتابهای امپراتوری آل اثر ای، جی کرونین در دو جلد و نیرواز شبانه آلرمنت آگروپری.

کتابهای جیبی فوراً با استقبال خوانندگان مواجه شدند و عنوان‌های دیگری از جمله انواع با اسلحه آلر ارنست هینگوی و اسمفونی جوانان، اثر آندره ژید به صورت کتابهای جیبی منتشر شدند. جوانان خریداران عمده کتابهای جیبی بودند. کتابهای جیبی به دلیل از رای قیمت، سهولت خواندن آنها در تمام اماکن و بسیاری عوامل دیگر جای خود را در بازار کتاب باز کردند. پس از هاتری فیلیپس که در سال ۱۹۶۱ میلادی درگذشت، کی شولر همسر فرانسوا ساگان نویسنده مشهور فرانسوی جاننشین وی در شعبه کتابهای جیبی

« سوم شخص جمع» مقصراست!

می‌گویند فرهنگ نقد در ایران جانفباده است؛ می‌گویند: اهل قلم انقلابپزیر نیستند؛ می‌گویند: عاقبت نقدنویسی عداوت و دشمنی است؛ می‌گویند:...

باور بفرمایید همه تقصیرها، متوجه «ما» و «شماست»؛ وگرنه آن بیچاره «انقلابپزیر» اگر به حال خود درهای می‌شد، ایگونه انقلابپزیر نمی‌بود. می‌گویند: چگونه؟... عرض می‌کنم:

... تاکنون بارها شنیده‌ام که برخی از اهل مطالعه گفته‌اند: «بنیبه بهمان کتاب زده شد.» یا «افغان ناقد، پوست بهمان کتاب را کند.»

پس از پرسش و گفت‌وگو و با همان آغاز- به‌قرائن حلیله و مقابله- متوجه می‌شود مراد گویند آن است که بهمان کتاب را نقد کرده‌اند یا بر بنیبه کتاب نقد مفصلی نوشته شده است. جالب آن است که در بسیاری از مواقع هم نویسنده حتی یک صفحه از نقد مذکور را نخوراند، یا بداند ناقد چه می‌گوید از چه انتقاد می‌کند. البته این نخواندن، به‌مراتب بهتر از آن است که بخش‌هایی از نقد را خوانده باشد و از آب و تاب در این مجلس آن محل، فرار گرفته باشد و بگردد و به قول شیخ اجل «در پوستین او بیفتد.»

بارها دیده‌ام (و از شما چه پنهان که خود نیز یکی دو بار مرتکب شده‌ام!) که یک نقد برکت مفصل به حساب بیسواد و رسوایی نویسنده مورد انتقاد گذاشته شده، ولی پس از مدتی معلوم شده است این ناقد، بوده که آسمان و زمین را به هم زده و مدعا‌های نامربوط و مربوط را در نقاشی به هم آمیخته و به خورد من و جان من داده است. تازه گریم انتقادات ناقد، همه به‌جا و درست و متن و منطقی بوده باشد؛ مگر نه آنکه پیشانیان ما می‌گفتند:

گناه ایدز کنگهان دیده بران

خطا ایدز داننده دیران

دولنده باره هم در سر درآید...
نقده تیغ هم کندی نماید مگر می‌توان با یک نقد دربره طول و عرض شخصیت علمی کسی داوری کرد؟ اگر کسی نیست در همان نوشته صدعا، اشتباه دیگر را درگیر اصلاح و تصحیح کرده باشد؟
قی الحمله من معتقد زمانه کی نگاه و رفتار ما اهل مطالعه چنین باشد که با نشر یک نقد همه حیثیت شخص مورد انتقاد را بر باد نقد قتلداد کنیم و امیثاً حتی زحمت مطالعه آن نقد و تطبیق آن را به خود ندعیم، کسانی که مورد انتقاد واقع می‌شوند حق دارند انقلابپزیر باشند.

در جامعه‌ای که نقد علمی به معنای رسوایی و بی‌حیثیتی شخص مورد انتقاد باشد، آن بیچاره حق دارد با «جنگ» و «اندان» از آبروی خود دفاع کند؛ یا ناقد عداوت بورزد و بقدر امکان حرمت خویش به‌شمار آورد!

نمی‌خواهم بگویم شخص مورد انتقاد (شما هم! متوجه‌ام! قلم‌عاشق! دارد چنین واکنش‌هایی نشان بدهد؛ ولی باید بدینرم که من و شما، با نگاهمان و با تلفنی و برداشت و رفتارمان، او را به جانب چنین برخورد‌هایی سوق می‌دهیم و البته جز خواص اختیاره هم نمی‌توانند از ورطه این مفلسه بیرون آیند!

در واقع مقصراصلی، نه کسی است که انتقاد می‌کند و نه کسی که مورد انتقاد واقع می‌شود؛ مقصرا، آن ناظر بیرونی و آن سوم شخص جمع است که با داوری نادرست خود از شخص مورد انتقاد، یک مدافع انقلابپزیر می‌سازد!

زهرا سادات ستوده

ساعت پنج تا نهم بر برنامه برای بخش اخبار متوقف می‌شود. مجری در فاصله پانزده دقیقه‌ای که تا زمان افان دارد، چند صفحه دیگر از دست‌نوشته‌های سربیزان را می‌خواند. بعد از افان و مناجات تنها بیست دقیقه فرصت باقی می‌ماند و کلی حرف ناگفته.

چند نطق بخش می‌شود و آخرین گزارش‌های گزارشگران برنامه که در خیابان انقلاب میان کتابفروشان و خریداران کتاب برسه می‌زنند، بعد هم گفت و گوی کوتاه‌ای با جاننشین دبیر جشنواره انتخاب بهترین کتاب دفاع مقدس... اولین اشتباه برنامه صورت می‌گیرد. آقای اسدی رادیو ایذار و صدای مجری را برقرار نشده است. یکی از سربیزه‌ها پشت تلفن می‌نشیند و به اسدی می‌گوید چه بایدکنند اما جواسی آن نشیند خیلی جمع بیستند. این مرتبه وقتی نطقش به آنتن وصل می‌شود، او یکی دو ثانیه‌ای است که گفتن حرف‌ها و گزارشش را آغاز کرده است. دیگری کاری از دست کسی بر نمی‌آید جز کشیدن آه حسرت.

نطق پنج دقیقه تا ساعت شش باقی مانده است که بالاخره یکی از سربیزه‌ها آقای سید فرید قاسمی را پیدا می‌کند. توضیح کوتاه است. صدقه و وقت داریم. نطقاً شما در یک دقیقه مهمتین عنوان این هفته مطالعه اعلام کنید و بدون فاصله نطق صدای آقای قاسمی به روی آنتن می‌رود. آقای قاسمی هم کوتاه‌نمی‌کند با یک سلام کوتاه به شنوندگان حرفش را آغاز می‌کند. اما سکوت مجری کار دست تهیه‌کننده می‌دهد. آقای قاسمی شک می‌کند که صدای او را می‌شنوند یا نه و سؤال می‌کند تا مجری جواب سؤال او را بدهد. چند ثانیه از این لحظات گران‌قیمت می‌مصرف می‌گذرد. بالاخره آقای قاسمی می‌برد و خدا حافظ می‌کند. با نژده ثانیه وقت باقی است. مجری برنامه فرصت ندارد که از برنامه‌های بعدی حرفی بزند. تنها یک خدا حافظی شگک و خالی سربیزه‌ها همه خسته‌نابندیم می‌گویند خدا حافظ می‌کنند. مثل اینکه اولین برنامه خیلی هم بد نشده است.

آنها هم چیزی نمی‌دانند. تنها منتظرند تا نتیجه کارشان را در هفته دیگر و هفته‌های بعد ببینند. حتماً از خودشان را پرسند. بالاخره ما هم می‌توانیم بازی از دوش نشر برداریم و گریه بکشیم؟ بعد است امروز کسی جواب این سؤال را در ذهن داشته باشد. پس کمی مسیر کتاب بعد.

اشتراکات کتاب جیبی هاشت در فرانسه

انتشارات هاشت شد. از آن پس علاوه بر رمان کتابهای جیبی در زمینه‌های مختلف هنری، فرهنگی، علمی و غیره منتشر شدند.

شرکت کتابهای جیبی انتشارات هاشت نمایشگاهی را با همکاری مرکز پبلیدو در مورد تاریخ پنجاه ساله خود برگزار می‌کند.

این نمایشگاه روز ۲ مارس ۲۰۰۳ افتتاح می‌شود و مدت دو ماه در مرکز پبلیدو ادامه خواهد داشت .

آنسوی به به عنوان اولین رمان شما ظمراً دارای فضای عاطفی و خانوادگی است. در صورت امکان برای خوانندگان ما و خوانندگان احتمالی کتابان بیشتر از دو نسخه کار بگویید.

با تشکر باید عرض کنم که آنسوی به برگرفته از نسای سرگذشت‌ها،حوادث،توج بافرودا احساسات دختر جوانی است که از شروع تا پایان، خود را زندگی و عواطف خود را درگیر عشقی نافرمان و خیالی می‌کند.به دور از نسای واقعیات و در فرار از قیول حقایق فقط و فقط به دل خود تکیه می‌کند و عاشقش تنها نصیبات و شرایطی می‌شود که ناخواسته به او تحمیل می‌گردد.بهایی و فضلی آن نیکو برپیان واقعیات برای دختر و زن ایرانی دارد.

چگونه به این زاویه دید از بدروانی زن ایرانی تامل آمده‌اید و از کدام تجربه‌ها مرشقی گرفته‌اید؟

تجربه‌ها و نمونه‌ها گسترده است. از دوست، فامیل، آشنا و برپایه آنچه همه که در رانگی و مسؤول به نوشتن در این زمینه کرد احساس کردم باید حرف و موضوعی نو را مطرح کرد. به نیک شخصیت نیکبخت و باقوم ملنگه شده با تکرار مکررات پایان را حقیقت و واقعیت ترسیم می‌کرد به قلم‌های هنری و خجسته.

بعضی از دوستان اهل منطقه که چیهو و شخصیت زن ایرانی آنگونه که باید و شاید در آنه ابعبات زبانه نمکین شده و فقط به بعضی مسأله مورد توجه قرار گرفته است. نظر شما در این باره چیست؟

این یک اثر نسایی است. اگر تنها در مورد ایران و زن ایرانی

باید تا حدودی حجت دارد ولی نمی‌توان آنری را که زنان حق کرده‌بودی. بخندید.نظر نگرفته. در حقیقت میدان کار برای جوانان فکری زنان آنگونه که برای مردان مهیاست گسترده نیست. اصولاً شخصیت زن مجهولی است که گویا در تمام جهان هنوز کشف نشده.وقتی سخن از حقوق زن به میان می‌آید گویا این مطلب است که حتی ضایع شده که باید اتفاق شود زن ایرانی باحافظ توحکی -منتهی و بیات و صحت که بعضی افرست داری این شخصیتی پس گسترده‌ای است که بدرستی به آن نگاه نشدند.

به آن گمان شما بین اثر عامه‌پست و اثر هنری فاضله‌ای وجود دارد و آیا یک اثر عامه‌پست را نمی‌توان در زمره آثار هنری گنجانید؟

کام اول

این هفته با سیمیندخت ابراهیمی نویسنده رمان آنسوی مه

شخصیت والای زن ایرانی

تقسیم‌بندی‌ها مخصوص کسانی است که به جای قول خلقی به دنبال راه گریز و انکار زند به آثار هستند. رمان عامه‌پست هم دارای چابایی بوده که قشر متوسطی راه دنبال خود گشوده و پایان‌دهد و مشترکانه دیده و با قدرت نویسنده را در روان‌نوسایی بیان می‌کند.ولی تا آنجا که به نویسندگی برای پس انداز فکر کند به قولی نویسی رمان باز نکند.ولی از بعد دیگر هم اگر به قضیه نگاه کنیم نویسنده‌گانی هستند که به لحاظ پارافکری بالا آثارشان برای عموم قابل فهم نیست. این نویسندگان امیاز خاص خود را دارند و در واقع به ادبیات اعتبار می‌بخشند. کتاب‌هایی که نوشتن آنها برای هر کسی مقدور نیست و جزو مفاخر می‌باشند.باید به آنها بهایی دیگر داد.ما در عرصه علم و ادبیات با شعر نباید به فکر بهایی گندناش باشیم. باید عرصه برای عرض اندام افکار و نگارش‌های مختلف باز باشد. مثلاً شاعری که هم عاشقانه و هم سیاسی می‌سراید به دید باز و گسترده‌تری از شاعری که تنها عاشقانه می‌سراید رسیده است چرا که شعر او ترسیاسی - اجتماعی و گرافیشی فرد ایران می‌کند.

از نسل خودمان

بلدا معیری

نگاهی به کتاب «نامه‌های آنتوان جخوف و اولگا کنیپ» ترجمه احمد پوری

طنز پنهان و جذاب

از طرفی نمی‌توان اهمیت تاریخ‌نگارانه نامه‌ها را نادیده گرفته. بر مبنای به آندمه جریان‌هایی که معروف و شناخته شده هستند، کمک بزرگی به تحلیل مسائل و جریان‌ها می‌نماید و اطلاعات گرانبایی را اختیار خواننده قرار می‌دهد. به طور مثال می‌توان به بیان چگونگی شکل‌گیری تاتار مسکو از خلال نامه‌ها و از زبان کسانی که از نزدیک در شکل‌گیری آن نقش داشتند و مؤثر بودند و یا کتابی درباره استانبول،سنگی،نوسوی، گورگی و… اشاره کرد که برای مخاطبان طالب و حیات اهمیت است. از دیگر نکاتی که می‌توان به آن اشاره نمود طنز پنهان و چابایی است که در تراز و نقل حضور اوگانا فرد زندگی جخوف و معشور او در نقش زنان نمایشنامه‌هایش نهفته است. این نکته در جایی به نوع خود می‌رسد که اوگانا از تمام نقش‌ها و بازی‌هایش در نمایشنامه‌های جخوف ابراز حسنگی می‌کند و می‌آید تا نقش همسر و معشوق واقعی را در زندگی جخوف برای او بازی کند. در حقیقت تم بازی در بازی از نقاط

شخصی‌سازی اوگانا می‌برد. از طرفی بخش‌هایی از کتابی که در آنها نامه‌ای وجود ندارد و فقط شرح حوادث اتفاق افتاده به طراجمثال بیان می‌شود، خود نقطه جالبش میان مخاطب و کتاب است. چرا که پس از آن خواننده باید پیش‌گام تا وقایع اتفاق افتاده در آن مدت را از طریق نامه‌ها دریابد.

نامه‌ها شخصیت‌سازی بسیار قوی را به همراه خود دارند. هر یک از طرف به راحتی از احساسات، عواطف، حالات و اعمال خود سخن می‌گوید و بسیاری از نقاط پنهان وجود خود را روشن می‌سازد. این مسأله بخصوص در مورد شخص جخوف بسیار جالب و مغناز اهمیت است. همین مسأله سبب شده تا هر یک از دو طرفه، زبان، صدا و لحن خاص خود را در نامه‌ها داشته باشد. همین مسأله کتاب را تا حدیک اثر چندصدایی ارتقا داده است. اصطلاحات، عادات و زبان ویژه و منحصر به فرد هر یک از طرفین بخوبی نمایانگر وجوه شخصیتی او هستند.

مکالم با جایزه ادبی کام اول

آندمه نرخی

کام اول را باید به فال نیک گرفت

می‌کنند؟

اینکه نتیجه رفتار و مسیر ادبی فردی مورد تا باید قرار بگیرد - بخصوصاً نولمکان - تا زیارت مثبت و مامدکاری را حتماً در پی خواهد داشت. این نسل حرکت‌ها باعث می‌شود که نویسندگان خودشان را با بایر کنند و جایی تر و مصمم تر بشیگر کارهایشان باشند. اگر شما به عنوان یکی از داوران در این جشنواره شرکت می‌کنید، ملاک شما برای انتخاب بهترین اثر ادبی چه بود؟
بین مایه مناسب اثر، خوش‌ساخت بودن آن، منحصر به فرد بودن زبان و اصولاً اسلوب کار را مد نظر قرار می‌دم و از این حرف‌ها که بگذریم اصولاً سوت کشیدن و کارت فرمز نشان دادن را دوست ندارم. در آخر بایزید گفت که یک عکس سوخته، با داورهای عینکی و برندگان بی‌چهره به درد هیچکس نمی‌خورد.

این هفته با رسول یونان

دیدگاه شما درباره برگزاری فراخوان کام اول چیست؟

این نوع فراخوان ها همه ساله در کشورهای مختلف برگزار می‌شود. که اینگونه کارها امری مبارک است و مطمئناً موجب ارتقای سطح فرهنگ خواهد شد. فراخوان کام اول را باید به فال نیک گرفت.

از منظر شما چه نکات مثبت و امیاباً منفی در این حرکت وجود دارد؟

استیانی و سکون باعث رکود فرهنگ می‌شود. مهم این است که حرکتی انجام شود و حالا این حرکت در حال شکل‌گیری است. بالاخره هر برنامه‌ای در مسیر امری خود ویژگی‌هایی دارد و نقاط ضعف و قوتی دارد. ببینید، ناماد این دست حرکت‌ها باعث جایگزینی نکات مثبت به جای نکات منفی می‌شود و باید بگویم که یک چیز پرتاب شده بهتر از صد چیز پرتاب نشده است. به نظر شما حرکت‌هایی از این دست تا چه حد به نویسندگان توفقم کمک

کام اول و دو توضیح

پاسخ امیدوارکننده دوستان جوان اهل قلم به فراخوان جایزه و ارسال پندریخ آثار تا کنون بار مسؤلیت ما را سنگین کرده و به‌طور بیش می‌توانیم قول بدیم که به حال این کار برداشته خواهد شد. خوشبختانه تعداد آثار متنوع به گونه‌ایست که قطعاً کار گروه‌های داورى را مشکل خواهد کرد و طیماً مدت زمان بیشتری را باید به این امر اختصاص داد. از همین رو ذکر دو تغییر که در روند کار باید آمده ضروری به نظر می‌رسد.

۱- زمان برگزاری همایش و اهدای جوایز از همزمانی با شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب به تابستان سال ۸۲ موکول گردیده است.

۲- به علت درخواست بسیاری از دوستان شهرستامی مهلت ارسال آثار منتهزه از آغاز سال ۱۳۷۶ پایان سال ۱۳۸۱ تا پایان سال جاری تمدید نگردید.

نولهفه

از میان نویسندگان هم‌نسل خودمان بیشتر با کدام یک محشور هستید و کدام اثر پاپور خود را در شما گذاشته‌است؟
جواب مشکل است چون نویسندگان ایرانی که با آنها دوست هست فرزند و انتخاب یکی از آنها به به جهت آنکه رعایت دوستی را باکنم به این دلیل هر کدام به حقیقت درجه‌ای خاص ممکن‌است ازبگریز برنمانند و خصوصیت خاص خود را دارند. دست نمی‌خلم. اما در ک نویسندگان و برخوردی داشته‌ام که این دیدگاه‌ها را چند راهشلی‌های مؤثری گسترش قدرت فکری جامعه هستند. در مورد فرامیاد از استاد نواب صفوانم برهم دیدار ایشان را راهشلی‌هایان در زمینه شعر برلم گرانهست. در اواخر عمر استاد فریدون مشیری با ایشان در مورد کتاب شعر ماندند. ولیکن مشاهده‌فوت ایشان فقط دیدار بود.

اگر از شما بخواهند میان نوشتن شعر و عارفانه‌یگی و انتخاب کنید چه می‌کنند؟

بااطمینان کامل جواب‌داده‌میدم و زندگی خانوادگی را

از نسل خودمان

بلدا معیری

نگاهی به کتاب «نامه‌های آنتوان جخوف و اولگا کنیپ» ترجمه احمد پوری

طنز پنهان و جذاب

جالب توجه در نامه‌ها است. بویژه قسمت‌هایی که نقطه اوج تعادلت می‌ی. اوگانا در قسمت بازیگر محسوب می‌شود و خواننده فکر می‌کند که شاید زندگی او با چخوف‌نوی نویسی شایسته است. نامه‌ها ضمن در برداشتن احساسات بی‌اسلفه، علاقه‌ها و رشک بازیگر روح عاشق دارای نوعی زیبایی‌شناسی شاعرانه هستند. سخن خجگاهی که درطرف اوگانا معمولی‌ترین اموز زندگی و زمره خود سخن می‌گویند، نوعی شاعرانگی را در زبان و اندک یک نقطه شعر تلپاور پیدا می‌کند. خواننده‌های جخوف اوگانا تجربه غریب و یر استان بر کار و اندیشیدن روی‌وش شویم به‌طور مستقیم می‌بینیم. نامه‌ها با زندگی، اعمال و افکار آن‌ا ارتباط برقرار می‌کنیم. بخصوص که این کتاب دو نویسنده دارد(جخوف و اولگا) - به استثنای قسمت‌هایی کوتاه که توسط یک نویسنده دارای کل روایت می‌شود - و همین سبب می‌شود تا استفسار هر شخصیت حفظ شده و قصصات‌های مستند و درستی‌تری درباره آنان صورت گیرد.

فراخوان جایزه ادبی کام اول

نشریه کتاب هفته در نظر دارد طی همایشی در تابستان ۱۳۸۲ تحسین آثار در چهارمشر شهر، استان و ترجمه ادبی (شعر و داستان) منتشر شد.مدت آن سال ۱۳۷۶ (که تحسین توجه جلوی به نولمکان در مراسم افتتاحیه هفته کتاب این سال انجام گرفت و آقای عباسی ریس جمهوری ضمن تجلیل از این اقدام پاسی تریه ضمن منظره صادر کردند) تا پایان سال ۱۳۸۱. انتخاب و ارسال نمایشنامه‌ها متنظر نشان نویسندگان می‌تواند برای ارسال هفت نسخه از آثار خود به ویژه خانه جلوه‌ها گاه اول را در این حرکت ادبی فرهنگی شرکت کنند.مهلت ارسال آثار تا پایان سال جاری در نظر گرفته شده است.

گفتنی است که به ۱۲ اثر از برگزیدگان در چهار زمینه پادشاه جوایزی به شرح زیر اهدا می‌گردد.

نفرات اول- ۷ نسخه بهار آزادی
نفرات دوم- ۵ نسخه بهار آزادی
نفرات سوم- ۳ نسخه بهار آزادی
نفرات چهارم- میدان فرهنگ، خیابان قائم‌مقام
نفرات پنجم- خیابان نجر، پلاک ۹
نقشه دوم، گروه جوان
نشریه هفته، جایزه کام اول
دبیرخانه جایزه کام اول

دکتر عبدالمجید مجیدی یکی از تئوری پردازان اقتصادی در دو دهه پایانی سلطنت پهلوی است و بهترین نقشی که در این دو دهه ایفا کرده مدیریت تنظیم بودجه بوده است. در کنار خداداد فرمانفرمایان، سیروس سیمینی، منوچهر گودرزی، ابوالحسن بهنیا، خسرو هدایت و صفی اسفندیار حلقه ای از تکنوکرات‌ها را تشکیل می دادند. عبدالمجید مجیدی- خداداد فرمانفرمایان، منوچهر گودرزی و حتی چند از صاحبانقران سازمان برنامه در آن سالهاها به جهت آنکه دوران تحصیل و کسب دانش خود را در

مجدیدی پس از فرقیانظرات با سمت وزیر مشاور به ریاست سازمان برنامه منصوب شد و تجدید نظر در برنامه پنجم و نیز تدوین برنامه ششم زیر نظر او انجام گرفت. او در سال ۱۳۳۲، وزیر مشاور و رییس سازمان برنامه و بودجه بود. بنازگی کتاب خاطرات مجیدی که به‌نوعی می‌توان آن را تاریخ شفاهی سیاستگذاران اقتصادی در ایران نام نهاد، از سوی انتشارات گام نو به بازار عرضه شده است. برای نقد و بررسی کتاب خاطرات مجیدی به‌سرع دکتر محمد طیبیان از مسئولان سازمان برنامه و بودجه کشور در سال‌های دهه ۶۰ و بعداً ژاين، این دو در کنار هم قرار گرفته و قدرت سیاسی و حکومتی بعضاً

جرعه‌های اولیه جریان مدیریت و برنامه ریزی در ایران از سال ۱۳۱۶ توسط امیرالحسن ابتهاج زده شد. البته اشاره بنده تاریخی است. ابتهاج می گوید من در سال ۱۳۱۶ برنامه ای را در چند برگ تقویم می گنم و به رضا شاه نشان می دهم. رضا شاه می گوید بد نیست. این طرح می بعد از طی مراحل به مرحوم محمود بدر می رسد. او به این نکته اشاره می کند که بد نیست اما شما هنوز خیلی جوان هستید و این نکته را درک نکرده اید که برنامه ریزی در این کشور ممکن نیست. ابتهاج بعد از این جریان به فرانسه می رود و پس از برگشت در سال‌های۱۳۲۷-۱۳۲۶ کار است که ابتهاج آدم قلدر و دیکتاتوری بود و آن چیزی را که می خواسته بخوبی می دانست. با تمامی این تعاریف و توصیفات که از چنین افرادی به عمل می آمد و آنها را افرادی مجرب نشان می داد، نظام برنامه ریزی در ایران با نوعی نشئت آرا همراه بود. یعنی اینکه بعد از چهار دهه برنامه ریزی، افراد مشخص و معقولی را در رأس سازمان برنامه قرار دادند. وقتی اینها می خواهند در یک مجموعه با هم کار کنند و برنامه و طرح ارائه دهند، ناتوانند. بدین معنا که این افراد در قالب یک تیم قادر به کار کردن یا هم نبینند. تحلیل شما از این بحث چیست؟ یعنی ما چرا نمی توانیم یک جمع ۲۰ نفره را دور هم جمع کنیم تا برای دو دهه آینده برنامه ریزی نامییم؟

بخشی از این گرفتاری را در سازمان برنامه ریزی از بدو تأسیس و ارائه برنامه های مدون تا حال داشته ایم ولی آنچه را که ما در این مورد می بینیم بخشی از یک مسأله بزرگتر است که آن یک مسأله تاریخی و ریشه ای تر و دارای سابقه طولانی تری است که مبتلا به مملکت ما است. اگر بخواهیم ریشه این مشکل را پیدا کنیم، باید به زمان صفویه برگردیم و بعد ندامم این مشکل را تا زمان حال پی بگیریم. شاید در صورت درک این مشکل تاریخی بتوانیم مورد خاص مشکل را در ارتباط بین سازمان برنامه و نظام حکومتی کشور نیز درک کنیم. به عبارتی این مشکل به تقابل ما بین قدرت و حکمت باز می گردد که این دو به عکس بسیاری از جوامع در کشور ما در کنار هم قرار نگرفته اند. از زمان صفویه بود که در اروپا علوم و تکنولوژی جدید همراه با تفکر جدید و فلسفه جدید اجتماعی و سیاسی شروع به شکوفایی کرد لکن در ایران علی‌رغم شکست صفویه از عثمانی در غرب و مشکلات با روس‌ها در شمال و پرتغالی‌ها در جنوب به دلیل دسترسی آنها به سلاح های جدید شامل توپ، این حکام حاضر به قبول

مجید پرستی - مصطفی اکبرپور

دکتر عبدالعزیز پورمحمدی یکی از تئوری پردازان اقتصادی در دو دهه پایانی سلطنت پهلوی است و بهترین نقشی که در این دو دهه ایفا کرده مدیریت تنظیم بودجه بوده است. در کنار خداداد فرمانفرمایان، سیروس سیمینی، منوچهر گودرزی، ابوالحسن بهنیا، خسرو هدایت و صفی اسفندیار حلقه ای از تکنوکرات‌ها را تشکیل می دادند. عبدالعزیز پورمحمدی- خداداد فرمانفرمایان، منوچهر گودرزی و حتی چند از صاحبانقران سازمان برنامه در آن سالهاها به جهت آنکه دوران تحصیل و کسب دانش خود را در

مجدیدی پس از فرقیانظرات با سمت وزیر مشاور به ریاست سازمان برنامه منصوب شد و تجدید نظر در برنامه پنجم و نیز تدوین برنامه ششم زیر نظر او انجام گرفت. او در سال ۱۳۳۲، وزیر مشاور و رییس سازمان برنامه و بودجه بود. بنازگی کتاب خاطرات مجیدی که به‌نوعی می‌توان آن را تاریخ شفاهی سیاستگذاران اقتصادی در ایران نام نهاد، از سوی انتشارات گام نو به بازار عرضه شده است. برای نقد و بررسی کتاب خاطرات مجیدی به‌سرع دکتر محمد طیبیان از مسئولان سازمان برنامه و بودجه کشور در سال‌های دهه ۶۰ و بعداً ژاين، این دو در کنار هم قرار گرفته و قدرت سیاسی و حکومتی بعضاً

نقد خاطرات عبدالعزیز مجیدی در گفت و گو با دکتر محمد طیبیان

ایده شکست خورده اقتصادی امریکا در ایران دوران شاه

تکنولوژی نبودند زیرا آن را جزئی از یک جریان فکری وسیعتر می دانستند که نیابتیست مورد پذیرش قرار می گرفت. گفته می شود مهمترین نماد تکنولوژی که بعد از زمان شاه عباس اول وارد ایران شد یک ساعت بازیچه بوده است. از آن زمان شاهد این هستیست که در ایران قدرت حاضر به برتافتن حکمت جدید شامل تفکر و تکنولوژی نبوده است و این معارضه پیوسته ادامه داشته است. این در حالی است که مثلاً در اروپا و بعداً ژاين، این دو در کنار هم قرار گرفته و قدرت سیاسی و حکومتی بعضاً

تکنولوژی نبودند زیرا آن را جزئی از یک جریان فکری وسیعتر می دانستند که نیابتیست مورد پذیرش قرار می گرفت. گفته می شود مهمترین نماد تکنولوژی که بعد از زمان شاه عباس اول وارد ایران شد یک ساعت بازیچه بوده است. از آن زمان شاهد این هستیست که در ایران قدرت حاضر به برتافتن حکمت جدید شامل تفکر و تکنولوژی نبوده است و این معارضه پیوسته ادامه داشته است. این در حالی است که مثلاً در اروپا و بعداً ژاين، این دو در کنار هم قرار گرفته و قدرت سیاسی و حکومتی بعضاً

الزامات حکمت شامل فلسفه حکومتی ، اجتماعی و همچنین تکنولوژی را پذیرفته و با آن کنار آمده است و از این طریق هم حکومت و هم مردم بهره مند شده اند.

کسانی که در هر دوره ای ارکان قدرت سیاسی در کشور ما محسوب می شدند، به دلایل مختلفی از جمله استبداد تاریخی، آمادگی پذیرش حکمت را نداشته اند. به این معنی که وقتی متعلق، عقلانیت و سنت های خرد در اروپا آغاز شد، حکومت‌ها یا آن سنت‌ها بتدریج شروع به در کنار هم قرار گرفتن و پیشروی موازی کردند. به این دلیل است که امروز در جوامع پیشرفته علم، حکومت، قدرت و ثروت همه با هم همراه و هماهنگ هستند. اما در کشور ما این معارضه ما بین حکمت و قدرت سنت دیرینه ای داشته است و هنوز هم ندامم آن را احساس می کنیم. علت این است که خردورزی که در سیهصد سال گذشته در جهان با گرفته است، افراد را موظف به محدودیت‌هایی می کند. درواقع خردورزی من و شما را، من و شما به عنوان کارشناسی، روزنامه نگار و دانشگاهی، محدود می کند و نمی توانیم هر حرفی را مطرح کنیم. ملزم هستیم که برای هر حرفی دلیل آورده و استدلال کنیم. این خردورزی برای صاحبان

یعنی به شکل تدوین استراتژی سیاست و خط مشی - نگاه می‌کنم. این نگاه به برنامه ریزی یعنی تدوین استراتژی ساز و کارهای اجرایی آن استراتژی‌ها در کشور ما شکل نگرفته است چون لازمه این کار واگذاری یک سری از اختیارات فردی یا گروهی به مکانیزم و ساز و کارهای اتوماتیک است. شما وقتی خواهان اجرای پروژه ای در کشور هستید، لاجرم سلیقه را دیگر باید کنار بگذارید. آن پروژه را ارزیابی کرده و سود و زیانش را بسنجید و بر مبنای این محاسبات، پروژه ای را انتخاب کنید. ولی اگر بر اساس سلیقه پروژه‌ها را انتخاب کنید نتایج منفی از آن به بار می آید. بنابراین وقتی که می خواهید طبق یک استراتژی ساز و کارهای اتوماتیک عقلانی را پیش برید، صاحب قدرت می باید با شما همراه شود تا کار پیش برود. نمونه‌های آن را زیاد داریم. امروزه در مسائل اقتصادی عقلانیت فعال است. زمانی من برای مطالعه در سیستم برنامه ریزی کشور چین به آنجا رفته بودم. در آنجا از یکی از کارشناسان چینی به شوخی پرسیدم: شما که سیستم کمونیستی دارید چطور است که به شیوه اقتصاد آزاد عمل می‌کنید؟

می‌خواستم ببینم که این تعارض را به چه شکلی حل می‌کنند. به من گفت: رهبر ما یعنی دنگ شیائوپینگ که ما باید داده است آن کاری که زندگی مردم چین را بهتر می‌کند انجام دهم و خودمان را پایبند یک شعار نکنیم که در مقابل آن مردم چین قهرمانانند. یعنی برای کار در آن رشته متعلق و عقلانیت آن را پذیرفته‌اند. از نظر من داستان‌ها این قرار است که تفکر و عقلانیت جدید در کشور ما نهادهایش را پیدا نکرده است و سازمان برنامه هم که بعضاً طبق اهداف آن نهادی برای کاربرد عقلانیت به حساب می‌آمد، قبل و بعد از انقلاب در معرض حمله‌های مختلف از جانب سیستم سیاسی قرار گرفته است.

آقای دکتر، شما در مورد صاحبان اندیشه و خردورزان صحبت کردید. در اواخر دوره ای که رییس سازمان و آقای فرمانفرمایان معاون و آقای مجیدی رییس دفتر بودند، گروهی شکل گرفت که به گروه ما ساجست معروف شد. دولت و شخص شاه همیشه با این گروه تقابل و مخالفت داشتند. ممکن است در مورد این موضوع هم به طور مختصر صحبت بفرمایید؟

من در آن زمان‌ها دانشجوی بودم یا به دبیرستان می‌رفتم و از اینکه در سیستم حکومتی چه اتفاقی می‌افتد چندان اطلاعی نداشتم. این ساله‌ها بعدها که با سازمان برنامه ارتباط پیدا کردم از طرف کارشناس‌های قدیمی و همین‌طور از طریق مطالعه گزارش‌هایی که در سازمان باقی مانده بود

فهمیدم. حکومت یک گروه از بهترین تحصیلکرده های ایران را در سازمان جمع کرده بودند. شاید این مد روز دنیا بود و وجود تحصیل کرده های خیره از زیورهای حکومت بوده است.

لیکن علیرغم این به حرف های آنها هم گوش نمی دادند. هویدا گفته بود، من می بینم اقتصاددانان چه پیشنهاد می کنند؛ عکس آن را انجام می دهم.

این ساله در زمان ریاست آقای ابتهاج بود؟ خیر، بعد از آقای ابتهاج. ابتهاج یک آدم، با شخصیت قوی بود و بر اساس ایده ها و تفکرات خودش عمل می کرد. زمانی رییس بانک جهانی - که در یک مقطع وزیر امور خارجه آمریکا هم بود- به ایران آمد و جلسه ای با کارشناسان سازمان برنامه گذاشتند. وقتی این افراد و دانشگاهیهایی را که از آن فارغ التحصیل شده بودند به وی معرفی کردند، شگفت زده شده و گفته بود که شما با داشتن چنین مجموعه ای از افراد نخبه و تحصیلکرده نباید مشکل زیادی داشته باشید.

مسأله ما این نبود. درست است که بهترین تحصیلکرده ها از معتبرترین دانشگاههای جهان جمع کرده بودند، منتها مسأله این است که هرگز کشور دارای ساختار بود. سیستم شایسته سالاری نبود. شاه دخالت می کرد و ملوک الطوائفی هراز فامیل به منافع خاص، اداره کشور را به عهده داشت. آقای مهدی سیمعی مدیر کل بانک مرکزی وقت بر این اعتقاد بود که شخص شاه نیست به سازمان برنامه حتی در دوران تصدی آقای مجیدی هم نظر بسیار بدی داشت. چون همه کارمندان سازمان برنامه، کمونیست بودند، هر جایی که کار با مشکل مواجه می شد شاه به عهده کارمندان سازمان برنامه می گذاشت و آنها را مقصر می دانست و…….

تمامی این شواهد تأیید حرف اول من است. یعنی آنچه که می خواهند منتظر امتداداول کرده و به روال اجرا برسانند، حکمت با اراده سیاسی در تعارض قرار گیرد. منتظر در زمینه های مختلف قابل طرح است. شما می توانید منتظر را در حوزه نظری هم به کار ببرید. در اینجا تدوین کارشناسی برنامه ها ایجاد می کرد که منتظر اقتصاد با منتظر توسعه را در صحنه اقتصاد و صحنه توسعه اعمال کند و در این نقطه با صاحبان قدرت مشکل پیدا می کنند. وقتی صاحب قدرت نظر علمی و منتظری را نمی پذیرد کاریش نمی رود و این تعارضی مطرح می شود آنگاه می گویند اینها کمونیست هستند یا کارگشایی می کنند.

مجیدی در خاطرات خود بیان می کند ؛ ابتهاج معتقد به نوعی برنامه ریزی بود که کارهای مختلف درس تا سر کشور انجام شود و این کارهای تئجیره ای به موازات هم در دو دهه ساختار اقتصادی- اجتماعی کشور را اصلاح کند و به مدل دوره تنسی اشاره می کند. این مدل چیست؟

این مدل بر آمده از یک بحران بود. قبل از جنگ جهانی دوم، بعد از دوران رکود بزرگ، آمریکا با مشکل بیکاری عمیق ر طولانی مدتی روبرو بود و این بحران از سال ۱۹۲۹ تا دهه ۱۹۳۰ ادامه داشت. بعضی از افراد معتقد بودند که دولت باید یک سری از فعالیت های مشخص را انجام دهد. برای مثال در بعضی از مناطق یک سری از پروژه های مهم مرتبط را به صورت تزنجیره ای انجام دهد. مثلاً در ده تنسی سدهای بزرگی ایجاد شود، همراهِ آن سدها شبکه آبیاری احداث شود، برای آن شبکه های آبیاری مزارعی به وجود بیاید و برای کسانی که فرار است آنجا زندگی کنند خانه ها، مدرسه ها و تفریحگاههایی ایجاد شود. بدین ترتیب فکری یک پروژه اجرا شود، مجموعه ای از پروژه های مرتبط به هم که باعث رشد یک منطقه

شود، یا هم به وجود بیاید. این دره تنسی داستانش این است که شبکه برق، شبکه آب و سد درست شود، زمین تسطیح شود، راه و خانه احداث شود و اقتصاد این منطقه را دولت با خرج کردن بالا بیاورد. با رشد این منطقه، بقیه مناطق همجوار این منطقه هم شروع به رشد کردن می کند. ایده آنها این بود که اگر چند پروژه مانند این در سر تا سر کشور اجرا شود، اقتصادی که در حال رکود است، از رکود خارج می شود.

آیا موفق شدند که این پروژه را اجرا کنند؟

مورد پروژه دره تنسی چندان موفق ارزیابی نمی شود، بلکه مثل همه جاهای دیگر بعد از آغاز شدن جنگ جهانی دوم همه مشکلات اقتصادی به علت تولیدات جنگ و تدارکات نظامی حل شد. بعد از جنگ جهانی دوم هم روش های دیگری برای برانگیختن اقتصاد ایجاد شد، مثل سیاست های کیزیو. البته نه به این شکل که خود دولت پروژه ها را اجرا کرده و برنامه ریزی کند و از طریق ساز و کارهای مالی و پولی اقتصاد را به حرکت درآورد. بلکه برای ورود مردم ایجاد زمینه کرد و بخش خصوصی را از طریق شروع به حل کردن مسائل دره تنسی در ایران گرفت. زمانی که خود آنها این ایده ها را رها کرده بودند، این ایده در ایران جدی گرفته شد و هنوز هم بعد از سال ها به دنبال همان ایده ها هستند. برای مثال اعتقاد دارند که مثلاً در بلوچستان، جیرفت یا چهارمحال منطقه ای انتخاب کنیم و همان ایده دره تنسی را به شکل برنامه توسعه منطقه ای اجرا کنیم.

به نظر من به مسأله می باید به صورت عمده تر نگاه کرد. در ایران هیچ زمان اعتقاد به آزادی و احترام به حقوق مالکیت شخصی وجود نداشته است. تعدادی از روشنفکران چپگرای ما همیشه اعتقاد داشته اند برای اینکه به ضعف های جامعه کمک کنند، باید به دارایی های مردم جور و جفا کنند. این ایده همیشه با هر جای بود است. برای مثال اگر شما یک کارخانه احداث کرده اید، باید چیزی از شما بگیرند تا به کارگر مستضعف کمک کنند. رضا شاه و شاه هر دو چپگرا بودند. شما فکر نکنید که شاه طرفدار آزادی اقتصادی بود. دلیل این نکته هم این است که در زمان رضا شاه بسیاری از کارها که می توانست توسط مردم صورت بگیرد و اثرومی به اینکه دولتی باشد نداشت. از اجرای دولت صورت می گرفت و دولتی بود. مثل انحصار بنیه، شقه چای و انواع انحصاراتی که اعمال شد. بازرگانی خارجی در زمان رضا شاه دولتی شد. قانون دولتی شدن بازرگانی خارجی ایران در دوره رضا شاه به تصویب رسیده است. رضا شاه فرد خیلی باسوادی نبود. او به سیستم اتئوتورک در ترکیه نگاه می کرد. ضمن اینکه نیم نگاهی هم به سیستم استالین داشت و بر اساس آنها رفتار می کرد. کتاب های محمدرضا شاه را اگر کسی بخواند، ملاحظه می کند که این فرد نگرش چپی دارد. با وجود اینکه آن کتاب ها را دیگران برای او می نوشتند. او آنها چیزی را که او می خواست می نوشتند. وی فرد فار دولتی شدن صنایع بود و اعتقادش بر این بود که هر چیزی را که ممکن است دولتی بکند، وقتی قیمت و درآمد نفت زیاد شد، مدرسه های خصوصی و تعداد محدودی کالج و دانشگاه خصوصی را هم دولتی کردند. این تصور نمی باید شکل بگیرد که محمدرضا شاه فرد آزادی اقتصادی بود. او آنقدر در جهت دولتی کردن و سوسیالیزه کردن پیش رفت که جلال آل احمد در این باره نوشت شاه عقایدش را از خلیل ملکی زده‌یده است.

درست است اما در زمان امینی یا رکود و

مشکلات زیادی روبرو بودند. امینی در آن زمان با رکود روبرو بود. امینی در همه زمینه ها به جز اقتصاد فرد زیرکی بود و توانست برانگیختن حرکت اقتصاد را ترغیب کند. پس از او این کار به وسیله افراد دیگری صورت گرفت زیرا برای رفع رکود بخصوص هنگام کنترل قیمت ها، خط مشی های انبساطی مالی - پولی در نظر گرفته شد.

این عمل بعد از امینی صورت گرفت اما بتدریج این حرکت کردن از حدود و دایره منطق بیرون رفت. این بحث که بعضی از اقدامات شاه زمینه ساز انقلاب شد درست است. برای مثال همین مسأله مخدوش کردن مالکیت خصوصی. به این شکل که به صاحبان صنایع گفته شد. شما صنایعتان را سهامی کنید و بخشی را به کارگران بدهید. به جای اینکه از کیسه دیگری ببخشند و روابط مالکیت را

♦ ابتهاج چون به برنامه های آمریکایی ها بشدت اعتقاد داشت و از نظراتشان استفاده می کرد. تصمیم به اجرای پروژه دره تنسی در ایران گرفت. زمانی که خود آنها این ایده ها را رها کرده بودند. این ایده در ایران جدی گرفته شد

مخدوش کند، بایستی این کار را از طریق بوجه دولت به نفع کارگر آن انجام می داد.

در ده دی ۱۳۵۱ زمانی که مجیدی به عنوان ریاست سازمان برنامه منصوب شد، به این دلیل بود که هویدا اعتقاد داشت فرمانفرمایان نتوانست و با نخواست با او همکاری کند و به نوعی از دست ایشان عصبانی بود. سوال این است که آیا با آمدن مجیدی وضعیت سازمان بهبود پیدا کرد و با اینکه این جابه جایی صرفاً یک جابجایی سیاسی بود؟

من فکر می کنم که وضعیت بهبود نیافته بود و همان معضلات را برجا بود. صاحبان قدرت پس از اینکه متوجه می شوند مدبری دارای درجانی از استقلال رأی است. کسی را به ریاست منصوب می کنند که حرفشان را اطاعت کند. فرمانفرمایان با هر فردی از زور او، افرادی بودند که چندان زیر بار حرف زور نمی رفتند و تا حدی به ایده هایی که خودشان به آن رسیده بودند عمل می کردند. افرادی مثل مجیدی به این دلیل منصوب شدند که قدرت سیاسی فکر می کرد هر چه به او بگویند انجام می دهد. او در خاطراتش هم می گوید یکی از کارهای من سر و سامان دادن بوجه در زمان افزایش قیمت نفت بود. یعنی دیگران حاضر نشدند بعد از افزایش قیمت نفت زیر بار افزایش هزینه های بوجه بروند، ولی مجیدی طبق اظهار خودش آماده این کار بود و حرف شنوی داشت.

او حل و فصل مشکل ناشی از افزایش قیمت نفت را بر عهده گرفت. قبلاً گفته شده بود وقتی قیمت نفت این قدر بالا رفت، بوجه را تا این حد افزایش ندهید. او می گفت من این کار را انجام می دهم. به نوعی آماده بود که برود

و ایده های حکومت را بپایه کند و در اینجا به می خواهد. خارج از حدود منطق اقتصادی اراده اصحاب قدرت را بپایه کند. به مشکل بر می خورد و اقتصاد با مشکل روبرو می شود. مثلاً آن حد خرج کردن را تحمل نمی کند.

مجیدی معتقد بود که بزرگترین مانع پیشرفت اقتصادی- اجتماعی ایران کمبود نیروهای انسانی تربیت شده و متخصص است. آیا در آن دوره وضعیت نیروی انسانی با توجه به ظرف زمانی خودش مطلوب بود؟

فضیه به این شکل نیست. ایران در آن زمان هم تعداد قابل ملاحظه ای تحصیلکرده داشت اما وقتی شما بوجه او در برابر می کنید، بعد از آن به حدود دو برابر، مهندس، راه ساز، راننده تراکتور، راننده بلدوزر و… برای امور عمرانی احتیاج دارید که اینها فعلاً به دست نمی آیند. یا فرض را بر این بگذاریم که می خواهید دو مرتبه دانشگاه تأسیس کنید و تربیت کردن آنها وقت موجود نیست. این تعارضات در واقع انعکاس همان انبساط مالی شدیدی است که شروع به ایجاد تکنگا در جاهای دیگر می کند.

طبقه متوسط طبقاً طبقه تحصیلکرده است و فقط به دنبال پر کردن شکم نیست. برای مثال به دنبال این نیست که فقط یک رفاه مادی برایش ایجاد شود. طبقه متوسط به این علت که ذهن بازاری دارد نیازهایی فراخور ذهن و فکرش را هم می خواهد. یکی از این نیازها آزادی بیان است و اینکه آزاد باشد و بتواند نظر خودش را آزاد کند.

مدرسه شرکت است. آنها می خواهند در کارها مشارکت کنند و نمی خواهند ایوار باشند. وقتی یک بیزینس فر تحصیلکرده می گویند نظر من این است. من هم عقل دارم. توان استنباط و استنتاج دارم و به عبارت کلی در نظر دارم. وقتی که زمینه مشارکت در امور و آزادی بیان فراهم شود و با زمینه آزادی فعالیت غیر اقتصادی مهیا شود، البته در دوران قبل از انقلاب هم این طور نبود که آزادی اقتصادی داشته باشند. ما در آنجا بعضاً تحرک اقتصادی دولت را داشتیم. لیکن زمینه مشارکت و آزادی مردمی قبل از انقلاب فراهم نبود. وقتی که میدان فراهم نیست و بستریها لازم مهیا نشده، افراد ناراضی می شوند و به سمت طیف های ناراضی می رود و دچار این نوع می شوند که گروههای مختلف مخالف حکومت علیرغم دلایل خاص خود، هم عقیده اند. اگر به یاد داشته باشید موضوع شعارها و حرف های قبل از انقلاب و در دوره انقلاب، بین روشنفکران و روحانیت خیلی نزدیک شد. از جمله شعارها و مباحثات منحت آزادی، شرافت قائل شدن برای ایرانی ها و اداره مملکت به دست خودی ها- یعنی ایرانی ها هانه خارجی ها- بود. وقتی ما می خواهیم چیزی را اداره کنیم باید مشارکت کنیم. این گروه های مختلف پیش از انقلاب همه یک نوع حرف می زدند. آقای طالقانی و همانندآن، پیش از انقلاب زبان حال همه این متفکران بودند. هم متفکران حوزوی و هم متفکران دانشگاهی. سرزنش ما بعضاً در مورد شاهیه است که طبق آنستاه مختلف حوزوی و از جمله همین کتاب و کتاب های دیگر، حاضر نبوده است که حتی روشنفکران درباری دور هم جمع شوند و برای حل مسائل کشور راه حل های با تنسبیه عقلایی بیابند و در او امری فقط قربانیان را در نبوده، بلکه مشارکت واقعی هم داشته باشند. یعنی مشکل تاریخی این بوده است که اصحاب قدرت حکومت کاربردی در مسائل اقتصادی و اجتماعی را بر نمی تابند.

شماره ۱۶، شنبه ۲۲ خرداد ۱۳۸۱

استان پیشنهاد

کیمیاگری

گفت و گو با قاسم یونس
کتابفروش انتشارات بلوج

یک کتابفروشی در تهران پارس

در شرق تهران کتابفروشی بسیار کم است و این شاید از نقاط ضعف بزرگ شهری همانند تهران باشد که پروکندگی اماکن فرهنگی آن بسیار نامناسب است. قاسم یونس کتابفروشی که با همت و تلاش فردی در منطقه تهران پارس به فروش کتاب سرگرم است در گفتگو با خبرنگار ما از خود و کتابفروشی‌اش می‌گوید.

آقای یونس! چند سال در زمینه کتابفروشی سابقه کار دارید؟

۱۵ سال. در کنار حرفه کتابفروشی به کار دیگر هم اشتغال دارید؟

خبر.

چه انگیزه‌ای سبب شد تا به این حرفه وارد شوید؟

از زمانی که کودکی بوم به کتاب علاقه مندشدم و

کتاب می‌خواندم وقتی بزرگتر شدم ترجیح دادم به این

حرفه واردشوم.

بیشتر در چه زمینه‌ای مطالعه می‌کنید؟

روانشناسی،جامعه‌شناسی و سیاست.

ساخت کتابفروشی شما چند متر است؟

۳۲ متر.

در این متراژ چند جلد کتاب جای می‌گیرد؟

حدود ۲۰ هزار جلد!!

بیشتر چه موضوعاتی را در کتابفروشی‌تان عرضه می‌کنید؟

۴۰ درصد کتاب‌های موجود کتابفروشی مربوط به کتاب‌های دانشگاهی در رشته‌های فنی مهندسی، کامپیوتر و فقه کتاب‌ها در زمینه علوم انسانی است. البته کتاب‌های پیش‌دانشگاهی هم می‌فروشیم. **چه چیزی سبب شد تا شما بخش اعظم کتاب‌های موجود در کتابفروشی را به کتاب‌های دانشگاهی اختصاص دهید؟**

با توجه به اینکه این کتابفروشی در شرق تهران واقع شده، دانشجویان با کتابفروشی‌های مناطق دیگر مثلاً رودری دانشگاه فاصله دارند. ما این کتاب‌ها را در کتابفروشی عرضه می‌کنیم تا دسترسی دانشجویان به کتاب‌ها آسانتر شود.

مشتریان به شما سفارش کتاب می‌دهند؟

بله.

اغلب مشتریان شما از چه موضوعاتی استقبال می‌کنند؟

بعد از کتاب‌های دانشگاهی، اغلب مشتریان از موضوعات روانشناسی، رمان و شعر استقبال می‌کنند.

به مشتریان تان تحقیق هم می‌دهید؟

چند روز بعد.

۱۵ تا ۱۰۰ عدد.

علاوه بر کتاب، نوار و CD هم می‌فروشید؟

نظراً فقط نوار موسیقی اسپل-کلاسیک.

میزان فروش تان نسبت به کتابفروشی‌های اطراف تان چگونه است؟

یک کتابفروشی در فلكه دوم تهران پارس واقع شده ولی فکر نمی‌کنم که فروش ما نسبت به آن کتابفروشی پایین باشد.

چرا؟

چرا ما با تقریباً همه نوع کتاب عرضه می‌کنیم.

کتابفروشی شما از چه ساعتی تا چه ساعتی باز است؟

هر روز از ساعت ۹ صبح تا ۱۰ شب و جمعه‌ها از ساعت ۱۰ صبح تا ۷ عصر.

طی این چند ساله که کتابفروشی و نشر دانشید کجای هم چاپ کرده‌اید؟

بله.

چه کتاب‌هایی؟

حدیث نقش در چارلی چاپلین، نویسنده محمدجعفری ودین در عصر جاهلیت، دکتر محمد

فکرایی.

فروش تان در زمینه کتاب‌های طنز ۲ هفته اخیر ارقام بی‌بورد.

چاپلین،مدیوکی،لدنسه‌های بنیادی در جامعه‌شناسی.

مترجم حوچر صیغری نشی، آشوری‌ها، نشر قنقوس.

مترجم مهدی حقیقت‌خواه.

نهادهای نشر

زهر حجاج محمدی

گفت و گو با مدیر انتشارات پایزنه

پژوهش های فرهنگی و آثار نوقلمان

دیروز، در سال ۵۲ به عنوان کارشناس تحقیقات مردم‌شناسی در مرکز پژوهش های مردم‌شناسی و فرهنگ عامه مشغول به کار شد. در سال ۵۵ به عنوان کارشناس مسؤول گروه تحقیقات روستایی دست به پژوهش در مناطق کوهپای زُد مدتی مدیر انتشارات و روابط عمومی وزارت فرهنگ و آموزش عالی بود و سپس به سمت مدیر کل مرکز مردم‌شناسی ایران منصوب شد.

با تأسیس سازمان میراث فرهنگی، معاونت معرفی و آموزش این سازمان را عهده‌دار شد و سپس در سمت مشاور سازمان مذکور مشغول به کار شد. هفت سال سردبیری فصلنامه علمی - فرهنگی **سروش فرهنگی و مسؤولی دو نشریه **چنگار** را عهده‌دار بود.**

امروز هم اکنون مدیر برنامه‌های سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و ادبیات داستانی پایه‌ای است این برنامه‌ها در استان‌های تهران، سمنان، خراسان و گلستان منتشر می‌شود.

عناوین تألیفی و پژوهشی شما چیست؟

پیش از لغو تان کتاب تحقیقاتی با عنوان فرهنگ

مردم شاهرود در ۲ جلد، مجموعه مقالات پژوهشی مردم‌شناسی ایران، شاهرودنامه و هنرهای بومی، البته

به این عنوان، تألیف و چاپ بیش از پنجاه مقاله

علمی در نشریات فرهنگی کشور، از این می‌توان افزود،

با این توصیف، پایزنه تأسیس شد تا به چاپ آثار پژوهشی شما در حوزه مردم‌شناسی کمک کند.

از یک دیدگاه بلندپله می‌توان سه نوع پژوهشگری و مدیریت

پژوهشی و فرهنگی در رده‌های گوناگون بسیار مایل بودم

که ماحصل تحقیقات و اطلاع‌ات و تجارب فرهنگی، اجرایی و

پژوهشی خود را در قالب یک مؤسسه فرهنگی و انتشاراتی

ارائه کنم، بویژه آنکه احساس کردم در عرصه فرهنگی

عمدتاً در زمینه‌های مردم‌شناسی، فرهنگ عامه و

جامعه‌شناسی می‌توانم گام‌های ارادیم دربردارم.

فرهنگ عامه و محدودیت‌ها و

عدم آشنایی از شناورگی، آثاری را برای چاپ شناسایی کنم

که ماحصل آن شناسایی و انتشار چهل عنوان کتاب در

حوزه‌های مردم‌شناسی و فرهنگ عامه ایران، زبانشناسی

تاریخ، باستانشناسی، ادبیات داستانی، هنر، عرفان، حقوق

و شعر است، البته بخشی از سهم نشر کتاب را هر ساله به

انتشار آثار نوقلمان اختصاص داده‌ام که آن نیز با هدف

ایجاد تقویت این بخش بوده است.

این حمایت در چه قالبی و با چه انگیزه مشخصی

صورت می‌گرفت؟

تاکنون بیستادست که در نشر آثار نوقلمان جنبه تجاری

و کسب درآمد از فروش آثار چشم‌انداز داشت بافتنی نیست،

پس در این حوزه کسانیکه برای نخستین بار قصد چاپ

آثارشان را داشتند با قبل بخشی از هزینه‌های مادی و

معنوی مربوط به حوزه نشر کتاب همراهی داشته‌یم.

این روحیه فرهنگی در زمان انعقاد فرآورد با مؤلفان و
مترجمان پر چه جنبه‌هایی تأکید دارد؟

به گفته خودتان ما بومیان روحیه فرهنگی و فقه

و نگاه اقتصادی سوادآور بوده است و با نویسنده‌ای قصد

چاپ کتابی داشته‌اند که خود از جهت سرمایه‌گذاری

در زمینهٔ بوده است، مع الوصف تا آنجا که ممکن بوده و

هست، پایزنه تلاش کرده است تا نه‌با آنان همکاری کند

و کتاب‌هایشان را چاپ کند، بلکه زمینه چاپ آثار

بعدی‌شان را نیز فراهم کند.

چگونه؟ یعنی شما فقط ناشر آثار هستید و نویسنده،
سرمایه‌گذار اصلی؟

به هر حال بخشی از این همراهی می‌تواند

سرمایه‌گذاری نویسنده و.. در زمان نشر باشد. استفاده از مشاورت‌های کارشناسی، نظرات‌های فنی و اجرایی نشر پایزنه و کاغذ به قیمت‌های بسیار مناسب‌های دیگر را از سوی ناشر نیز به دنبال داشته باشد. به این معنا که با هر میزان سرمایه از سوی مؤلف که خواهران چاپ و سرمایه‌گذاری کایش هست، امکان‌نااست و از طرفی چنانچه کتاب قابل سرمایه‌گذاری از سوی ناشر باشد، ناشر با توافق طرفین نسبت به چاپ کتاب اقدام کرده و حق‌التألیف مناسب پرداخت خواهد کرد. نوع دیگری از همکاری که تاکنون نتیجه بسیار سودآور اقتصادی و فرهنگی به بار آورده است، مشارکت نویسنده و ناشر در سرمایه‌گذاری و ترویج کتاب است که البته این کار را نگاه‌های ویژه‌ای دارد.

با توجه به علاقه و تجربه علمی و عملی شما در رشته علوم انسانی، افزایش به ادبیات داستانی آیا صرفاً تقضی است؟

همانگونه که مستشرقین عرصه علوم انسانی

وسیع و غنی است، ایجاد و توسعه آن از جهات فنی‌های

قابل بررسی و طرح است، بویژه در عصر کنونی که

عصر ارتباطات و اطلاعات است، ضرورت آگاهی

همگان از تحولات اجتماعی و دستاوردهای بشر یک

◆ نشر پایزنه با بضاعت ناچیز و امکانات محدود خود سعی خواهد کرد که به انتشار کتب پژوهشی پژوهشگران بی‌پشتی بدهد

حق بشری است که باید در این جهان پرچالش با نکیه به اصالت‌ها، به یک دیالوگ منطقی و تعامل شفاف منجر شود. متأسفانه در این زمینه، چندان کار جدی و همه‌جانبه‌ای صورت نگرفته است، حتی بازه‌ای از مطالعات و تحقیقاتی که توسط مراکز علمی و فرهنگی در سطح محدودی انجام شده، به صورت اصولی مورد بهره‌برداری دستنگاهها و افراد قرار نگرفته است. پرداختن به این موضوع محتاج کنش‌ها و ارائه مقاله جداگانه‌ای است.

به هر حال نشر پایزنه با بضاعت ناچیز و امکانات محدود خود سعی خواهد کرد که به انتشار کتب پژوهشی پژوهشگران بی‌پشتی بدهد. بویژه در حیطه میباحث و موضوعات جامعه‌شناسی و مردم‌شناسی و فرهنگ عامه. هر چند در تهیه مواد و معضون آن تاکنون با مشکلاتی روبه‌رو بوده است، اما برای چاپ کتاب‌هایی در زمینه ادبیات داستانی، به نظرم به سهم خود، چیران عملاً موجود، انگیزه اساسی من بوده است. روزی همانگونه که می‌دانیم بسیاری از کتاب‌های داستانی چاپ شده، مطرح، تعلق به نویسندگان خارجی دارد. بنابراین با نگاه‌های جدید پایزنه، از نویسنده‌گان خوش‌ذوق و جوان‌فروخت کریم تا آثارشان را به بهترین وجه منتشر کنیم.

با نظر شما مهم‌ترین گرفتاری حوزه نشر چیست؟

نشر یک مجموعه سه‌ساز هیگمن و به زبانی ناتفه

در هم یافته است که کلیه عناصر آن با هم مرتبط هستند

و در یکدیگر تأثیر و تأثر متقابل دارند. بنابراین برای

بررسی مشکلات و گرفتاری‌های آن باید کلیه مراحل

اهم از پرورده تولید، توزیع، اطلاع‌رسانی، تبلیقات و

چاپ نیز مورد امعان نظر قرار گیرد. شاید امروز ضعف

چاپ و انتشار پژوهش‌های بنیادی و کاربردی

توسعه‌ای در جامعه به ساختار فرهنگی مردم آسیب

جدی می‌رساند. مثلاً وقتی سبقت کتاب‌های چاپ شده

پژوهشی نسبت به سایر موضوعات پایین است و با

تآوری در جامعه و اجابت پیدا می‌کند، بهیچ‌است

که فطرت سایر حوزه‌ها و موضوعات غنی‌تر و عمیق‌تر

می‌شود و در واقع پرورش‌یادان به نیازها علاقه عمومی

و سامان‌بخشی مسائل و مشکلات فرهنگی، علمی و

تخصصی جامعه کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد و به تبع

آن گرایش عمومی به امور روزمره و سرگرمی و غیره

بهای بیشتری پیدا می‌کند در نتیجه تولید نگر خوبی

منجلی می‌شود. غیر حرفه‌ای‌ها، دانشگاه‌کارها و

سوادورده‌ها نفوذ می‌شوند و بنابراین عرضه فرهنگ را

از نسیگان فرهنگی می‌گیرند و جامعه را در نهایت با

یک بحران فرهنگی و حتی اجتماعی مواجه می‌کنند، از

هم گسیختگی فرهنگی جامعه محصول دخالت

آدم‌های ناآرده است که نسبت‌های آینده باید جور

بی‌قاعدگی فرهنگی آنان را تحمل کند. به هر روی هر

ناشری بر اساس توانمندی، امکانات، دانش و پیش

خود کتاب‌هایی را منتشر می‌کند که فضات آن را باید

به مردم و تاریخ واگذارد.

امکاناتکامل آسانگیر حوزه نشر، وضعیت توزیع

کتاب است بویژه آنکه امروز مایه‌ای قدرت و ثروت در

به اجازت ورود را به ناشران فرهنگی مستقل نمی‌دهند. چه

بسیار کتاب‌های کم‌محتوا که در مدت کوتاهی به

چاپ‌های چندم می‌رسد، در حالی که بعضی از کتاب‌های

پژوهشی بعد از چند سال هنوز در انبارها خاک می‌خورد

حتی در مواردی دیده شده که انگیزه تحقیقات اساسی و

تألیفات پایه‌ای در برخی محققان و مؤلفان حرفه‌ای

تقویت نمی‌شود. بنابراین فکر توانمندی، نقد و ارزیابی

عالمانه مسائل و موضوعات اساسی جامعه در مواردی

جای خود را به عوام‌گرایی، سخن‌نگری و روزمرگی

می‌دهد که بی‌شک ادامه این روند مورد قبول مسئولان

فرهنگی و ناشران حرفه‌ای و نویسندگان و مترجمان

کشور نخواهد بود.

البته در تاریخ ایران، چیران، به چه بسیار کتاب‌های

مفید و علمی در مقیاس وسیع منتشر می‌شود که می‌توان

آن را به عنوان یک قوت فرهنگی گرامد تلقی کرد. می‌تنگ

همراهی‌ها و بستری‌ها که نشر برای تانوم این حرکت

فراهم کرده است، قابل تقدیر است. ولی اگر سیستم توزیع

به صورت کارکنک، بی‌پایا و مستقر سامان نگردد می‌تنگ

بخشی از سرمایه علمی گرامد نخواهد بود.

اگر سیاست‌گذاری در حوزه ضعف‌های کلان را به
مسؤولان کشور و ادارات قلمرو در حوزه توزیع از شما
ناشران چه کاری ساخته است؟

باید در کلیه مراحل تولید و چاپ و توزیع کتاب،

اطلاع‌رسانی تبلیغ و کارآمدی شونده، فوری که مخاطب

در جریان موضوع اساسی کتاب قرار گیرد. همانگونه که

بعضی‌این شیوه تبلیغاتی در برخی سراسر‌های تلویزیونی و

فیلم‌های سینمایی رواج دارد.

اما برای توزیع صحیح کتاب مناسب است حرکت

سهیمی توزیع کتاب با آیهات آمادی خودتام گذاری و

اساسنامه‌ای روشن ایجاد گردد. بویژه اینکه نحوه

شکل‌گیری و توسعه شرکت لاقال برای کتاب‌نشران یک

حق همگانی قابل شوه تا عمل‌واقیات سالم و سازنده‌ای را

بین آنان فراهم کند.

پس چرا برخی از این نوع شرکت‌های ایجاد شده و وبال
نگارنده‌ی به صورت یک شرکت هم داخلی و خارجی،

همه‌جانبه است که طبیعتاً با داشتن به آن در این وقت کم

مسیر نیست ولی به معنای یک‌برکلام ما قفل در یک

جمله کوتاه می‌توان گفت برخی از این شرکت‌ها که در

پا نگرفتند، عمدتاً به دنبال ستاره گرهمی هوشیاران خود

بودند نه به دنبال تقویت یک جریان فرهنگی سازنده و

تحکیم پایه‌های اقتصادی نشر ایران و به طرز کلی

سامان‌بخشی توزیع کتاب.

دزد بی فلاخن

سال‌ها پیش کتابی خریدم تحت عنوان «آسون و ریسون» در این کتاب طنز، نویسنده سرپسر عده‌ای از نویسندگان روزگار خود گذاشته و امج بعضی‌ها را گرفته بود. به عنوان مثال از ترجمه کتابی رایج به فاجعه رمضان» از جرجی زیدان گفته بود که نویسنده‌ای مشهور، گفته بود: جرجی زیدان این کتاب را از من دزدیده است!

قلم طنز نویسندۀ آسون و ریسون» هم یک غزل کامل از شعر را به چاپ رسانده و زیر آن نوشت: خواهی حافظ شیرازی، این شعر را هفتصد سال پیش از من زدید و حالا من از او شکایت دارم و این در حالی بود که جرجی زیدان، سال قبل از ترجمه این کتاب دارفای او داغ گفته بود.

اینگونه «سرقت‌های ادبی» را دیده بودم و بی‌آنکه به نام اقتباس و تلخیص گاهی کتاب یک نویسنده را در یک مجموعه فراهم می‌آوردند و به نام «بیه همت» و یا «به اهتمام» روانه بازار می‌سازند، که گاه سرو صدایی در بازار کتاب به پامی‌شود که فلان ناشر بدون اجازه مؤلف و ناشر اصلی، کتاب را چاپ کرده است که متأسفانه اینگونه مورد در صنعت نشر کشور کم نیست و بسیاری از اهالی نشره از آن باخبرند. همت مؤسزان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و اتحادیه ناشران، گاهی همین اسفناق حقی می‌شود، اما متأسفانه «دزدی» یا فلاخن به اشکال دیگر ادامه داشته و در ادو این دزدی نسبتاً جدید (و یا شاید هم قدیمی) چاپ کتاب، به همان شکل کتاب اصلی، با نام ناشر اصلی است.

ناشر باید کت بدهد، کلاه بدهد، دو قاز و نیم بالا بدهد، یا تابلو اند کتابی را به چاپ رساند و این کدام کتاب است که کمتر از دو سال سرمایه‌اش دچار آفت، خدا عالم است. گذر از «هزار توی مجوزه و آماده سازی کتاب یک طرف، فروختن و پخش آن طرف دیگر، حال آمد و یک کتاب «بازارش گرفته» و در کنار دهها کتاب «ترو» یک کتاب «ترو» پیدا شد، مگر چند وقت این کتاب می‌تواند بازار داشته باشد و اصلاً اگر بازار داشت، در کنار کتاب‌های دیگر آیا جریان مافات خواهد کرد؟

آنهايي که «هم نشر» دارند، می‌توانند حدس بزنند کدام کتاب بازار دارد و باید حتماً «خطر کنند» آن کتاب چاپ شود و چه بسا بعد از چاپ هم دچار آفت، شود. حال آمدیم کتاب دچار آفت نشد و خلاصه «باب باراره شد و آن را مثل نقل و نبات» خریدند، با آن آمده که کتاب را بدون کم و کاست، بدون پرداختن دیناری آماده‌سازی و حق التألیف، با نام و شابک ناشر اصلی به چاپ می‌رسانند چه باید کرد؟

از سبوت دیگر چون اینگونه فردان بی فلاخن، کتاب را با همان هیبت و حیات اصلی چاپ می‌کنند، ناشر نگوین بخت از کجا بداند کتاب نقلی کدام است و اصلی کدام؟ حال آمدیم ناشر شانس آورد به گوش او رساندند که چه نشتنه‌ای، یک دزد مثل وارونه زن، کتاب تو را چاپ کرده و اصلی و دزدی را با هم قاطی کرده و به بازار روانه ساخته است، حال اصلاً ناشر چه می‌تواند بکند؟

باید «شال و کلاه» کرد و مدرک جمع کرد، به چند معازره باید سر داد، به کدام مؤسسه بخش باید مراجعه کرد و کدام «سوراخ» و سپهر «یادبجست» و جو کرد، خدا عالم است؟ آنگاه باید «وکیل گرفت و افامه داد» کرد و «وکیل گفتش آهنی» یافت و وقت بی حساب و کتاب به «خود را» آید بشود، آيا نشود، پس از همان ابتدا باید قید زد و گفت: «خود را الله خیر» ما گذاشتیم، حرما از گروهی دم نداشت، نوش جان آفای کرد که بی ترو و کمان به دزدی می‌رود. حتماً در گذشته‌های دور برخی دزدان با چاره‌ای به دزدی می‌رفته‌اند و گزیده‌تر کالا می‌برند که شاعر به سخن آموه ضرب المثل ساینده.

شاید بگویند: خوب بود، همه جایمان می‌شود، باید جلوی آن را گرفت، با شما هم عقیده‌ام، ولی آیا جزای این دزد نباید بیشتر از «هم منقاش» باشد؟ به یقین کسی که دست به اینگونه کارها می‌زند، به کار و چاپ و نشر وارد است و چه بسا ناشر باشد- البته از نوع بی فلاخن- «ناباد» و را دیگر همکاران معرفی کرد و مجازات‌هایی همچون ابطال پروانه نشر و پروانه کسب را برایش پیش‌بینی کرد؟

بازار کتاب به «هزار و یک درد بی درمان» دچار است، درد ذکر شده از همه خطرناک‌تر است، چه خوب است فکری عاجل برای آن بکنیم تا صنعت نشر کشور پیش از این دچار نقصان و خسارت نشود.

کتاب و کت و کت

گفت وگو با فلورا صادقی کتابدار دبیرستان هاجر

اولیاء دانش‌آموزان هم می‌توانند از کتابخانه استفاده کنند

کتابخانه و دبیرستان هاجر نیز از جمله کتابخانه‌های منظم و طبقه‌بندی شده ای است که با حضور دو کتابدار آواره می‌شود فلورا صادقی که خود دانش‌آموخته کتابداری است جلسات و انجمن‌های ادبی در کتابخانه تشکیل می‌شود.

بله: از جمله کارهای قابل‌ترانه ما تشکیل انجمن ادبی است که دبیران جلسات شناسی و تحقیق و بررسی موضوعات ادبی آشنایی با زندگی شاعران و مسکنه‌های مختلف ادبی را برای بچه‌ها برپا می‌دهد.

شرایط عضویت در کتابخانه چیست؟
مبلغ ۲۰۰ تومان برای حق عضویت در طول سال تحصیلی از بچه‌ها دریافت و کارت عضویت برای آنها صادر می‌شود.
باجود این شرایط، استفاده از محیط کتابخانه برای همه دانش‌آموزان آزاد است، البته تصمیمی در همین اولیا گرفته شد که والدین علاقه‌مند به کتاب هم می‌توانند از کتابخانه استفاده کنند.
شرایط خاصی برای استفاده والدین از کتابخانه مدرسه شده است.

فلورا صادقی کتابدار دبیرستان هاجر: از جمله کارهای فوق برنامه ما تشکیل انجمن ادبی است

به شرایط ثبت‌نام، حق عضویت است که هر فردی‌با به توان خود می‌تواند ملحق را پرداخت کند. والدین هم مانند دانش‌آموزان مرز آمی می‌توانند از کتابخانه استفاده کنند با اینکه در ساعات تعیین شده می‌توانند به کتابخانه مراجعه کنند؟
در طول هفته یک روز، صبح به کتابخانه می‌آیند اما کتاب امت می‌گیرند.
استقبال والدین از کتابخانه چطور است؟
سپاس خوب.

بایستنا ما که فصل تعطیلات دانش‌آموزان است، آیا جهت فعال کردن کتابخانه، برنامه‌ای می‌گذارید؟

بله: کلاس‌های طراحی و خطوط از سال گذشته در فصل تابستان در کتابخانه دار شد. البته از برگزاری تمام این برنامه‌ها یک هدف داریم و آن هم فرهنگ ترویج کتابخوانی در بالا بردن سطح فرهنگ مطالعه سبب شو جان است.

چرمه‌ای برای دی‌گروه کتاب، در نظر می‌گیرید.
بله: چرمه نقدیه، شبی ۲۰ تومان در نظر گرفته می‌شود، البته این کار باعث می‌شود تا بچه‌ها با نظم و انضباط آشنا شوند و حق دیگران ضایع نشود. در واقع بچه‌ها مسواکول بار می‌آیند و می‌توانند که در نگهداری امانت بیت‌المال کوشا و دقیق باشند.

خانم صادقی؛ در برخی از قفسه‌ها مشاهده می‌شود برخی از کتاب‌ها بوی پسته‌ها را به نامش گذاشته‌اند، در این مورد توضیح دهید.

ما بخش جغرافیا و ایرانشناسی را از مجموعه کتاب‌ها جدا کرده‌ایم. در این بخش از بوسترهای

کتابخانه باز باشد و اغلب بچه‌ها ساعت تفریح و غیر تفریح به ما مراجعه می‌کنند و حتی برخی از دبیران ادبیات و تاریخ کلاس‌هایشان را در فضای کتابخانه تشکیل می‌دهند.
جلسات و انجمن‌های ادبی در کتابخانه تشکیل می‌شود.

بله: از جمله کارهای قابل‌ترانه ما تشکیل انجمن ادبی است که دبیران جلسات شناسی و تحقیق و بررسی موضوعات ادبی آشنایی با زندگی شاعران و مسکنه‌های مختلف ادبی را برای بچه‌ها برپا می‌دهد.

شرایط عضویت در کتابخانه چیست؟
مبلغ ۲۰۰ تومان برای حق عضویت در طول سال تحصیلی از بچه‌ها دریافت و کارت عضویت برای آنها صادر می‌شود.

باجود این شرایط، استفاده از محیط کتابخانه برای همه دانش‌آموزان آزاد است، البته تصمیمی در همین اولیا گرفته شد که والدین علاقه‌مند به کتاب هم می‌توانند از کتابخانه استفاده کنند.

شرایط خاصی برای استفاده والدین از کتابخانه مدرسه شده است.

بله: ما در فضای ادبی کتاب‌ها را برای دانش‌آموزان می‌کنند و اولویت بندی می‌کنیم و کتاب‌ها را از آنها جدا می‌کنیم.
اغلب دانش‌آموزان از چه کتاب‌هایی استقبال می‌کنند؟

ادبیات کردان و روانشناسی.
آیا زمان‌های ورود علاقه‌بچه‌ها را برایشان تهیه می‌کنید؟

ما بیشتر زمان‌هایی که از نظر موضوعی می‌توانند تفکر فرد را رشد دهند، تهیه می‌کنیم و چندان زمان‌های سرگرم‌کننده هم روییم. سعی می‌کنیم از نویسندگان مطرح دنیا کتاب تهیه کنیم و در اختیار دانش‌آموزان نگذاریم.

فکر می‌کنید چه‌ها از این کتاب‌ها استقبال کنند؟
حداکثر ما تریق برای آنها توضیح می‌دهیم که سعی کنند آثار بزرگان و کتاب‌های آشنا شوند تا به حال که در این زمینه مشکلی نداشته‌ایم.
کتابخوانی دارید؟

بله: ما به دانش‌آموزان علاقه‌مند به کتاب، فرم‌های معرفی کتاب مودیم تا کتاب‌هایی را که خوانده‌اند، به دانش‌آموزان دیگر معرفی کنند. بچه‌ها به طور معمول با این کتاب‌ها آشنا شوند. یعنی از چیزی جهت امانت گرفتن کتاب نیست و دانش‌آموزان صرفاً بر اساس علاقه‌اشان به کتابخانه جهت امانت گرفتن کتاب مراجعه می‌کنند. البته مادر کتابخانه از این جهت تریب‌نام می‌کنیم. یعنی از خود دانش‌آموزان این کتاب و کمک و همکاری از کتابدار استفاده می‌کنیم. این کار باعث می‌شود تا بچه‌ها به کتابخوانی بیشتر ترغیب شوند و از همه مهمتر از ترویج و خلاقیت بچه‌ها استفاده و به نیازهای دانش‌آموزان پیش از پیش برده می‌شود. به نظر، بچه‌ها از فضای بین کتابخانه و کتابدار و دانش‌آموزان دیگر هستند.

حرف آخر؟
کتاب‌هایی که از طرف اداره برای کتابخانه تهیه شده است، کتاب فرستاده می‌شود چندان با سلیقه بچه‌ها جور نیست. فکر می‌کنم که فلاخ یا باید این کتاب‌ها مورد ارزیابی قرار بگیرند و مناسبانه مسأله بین کتابخوانی در مدارس چندان بهاداد نمی‌شود و این باعث شده که به نیازهای بچه‌ها توجه نشود و از همه مهمتر اغلب کتابخانه‌ها فضای سرد و بی روح دارند و از کم تجربه‌ترین افراد برای کتابداری استفاده می‌شود. یعنی کتابداری که نه علم کافی دارند، نه وقت نه حوصله چندان.

^[1] سال‌ها پیش کتابی خریدم تحت عنوان «آسون و ریسون» در این کتاب طنز، نویسنده سرپسر عده‌ای از نویسندگان روزگار خود گذاشته و امج بعضی‌ها را گرفته بود

^[2] مثال از ترجمه کتابی رایج به فاجعه رمضان» از جرجی زیدان گفته بود که نویسنده‌ای مشهور، گفته بود: جرجی زیدان این کتاب را از من دزدیده است

یادداشت
حمید یارباش

آفات حمایت

بیبید فرض بگیریم هر کس حرفی می‌زند، پای آن می‌ایستد و عمل می‌کند. کسانی هم که به هر دلیلی وعده می‌دهند از نشر آثار دفاع مقدس حمایت می‌کنند، از این قاعده مستثنا نیستند و حالا

بیبیم چه اتفاقی می‌افتد. بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس یک‌سوم شمارگان کتاب‌های منتشره را به خریداری می‌کند. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز بین هفتصد تا هزار نسخه کتاب را می‌خرد. یکی از مراکز حامی ادبیات دفاع مقدس نیز هزار نسخه از کتاب را برمی‌دارد. با یک حساب سرانگشتی ناشر محترم با یکبه بر همین خریدها می‌تواند کتاب را در ششادگان سه هزار نسخه چاپ کند و بدون وعدهٔ توزیع و باقی مسائلی تنها چندنسخه از کتاب توزیع و باقی نگه دارد و باقی آن را روانه انبار کتاب مراکز مختلف نماید. بگذریم که پس از این چه بلایی بر سر کتاب‌های حمایتی می‌آید.

البته در صورتی که عوزبان برای حمایت از آثار مرتبط با دفاع مقدس شکی نیست، بحث بر سر نگاه این عوزبان است. آیا مشکل انتشار کتاب‌های مرتبط با دفاع مقدس تنها مشکل فروش است؟ یعنی عوزبان حامی تنها ضروری که از این تقاضا دارند، آن است که کسی حاضر نیست کتاب‌های دفاع مقدس را بخرد و آنان تصمیم دارند با حمایت‌های خود یک‌تته این معضل را چاره کنند؟ اتفاق نظر این دوستان دیگر کسانی که بحث حمایت از آثار دفاع مقدس را تا این حد نازک می‌بینند، خود گویای مشکلات دیگری است و البته قابل مطالعه و پیگیری، نمی‌دانم این عوزبان دقت دارند یا خیر که یا حمایت‌های نابجای خود تنها باعث انزوی هر چه بیشتر این کتاب‌ها خواهند شد؟ حمایت از آثار مرتبط با دفاع مقدس را باید در ابعاد و اشکال دیگری جستجو کرد. شاید از مهمترین آن شیوه‌ها بیشترسازی برای تولید این آثار توسط پدیدآورندگان و توزیع مناسب ناشر یا شبکه‌های خاص توزیع باشد.

کتاب و کتابخانه در نگاه ۲۷

بیست و هفتمین شماره ماهنامه نگاه که ویژه گزارش‌ها و تحلیل‌های نظامی و راهبردی است با معرفی کتابخانه تخصصی جنگ و کتاب دفاع امنیت و توسعه و انتشارات سنت مارتن نیویورک همراه شده است.

نگین ایران

فصلنامه نگین ایران که به مطالعات جنگ ایران و عراق اختصاص دارد، در اولین شماره خودصفحاتی را به نقل گفت و گوی کتاب هفته با محمد درودیان (حامسه‌ای بر پایه عقل، شماره ۸) اختصاص داده است.

جلد دوم دانشنامه

جلد دوم دانشنامه فلسطین که به کوشش مجید صفاتیاج فراهم آمده است، به همت دفتر نشر فرهنگ اسلامی منتشر شد. این مجلد بنا بود سال گذشته و در مدت کوتاهی پس از انتشار اولین مجلد به بازار عرضه شود اما مشکلات معمول نشر گریبانگیر این وعده شد. این دانشنامه در نهایت به شش جلد خواهد رسید. به نظر می‌رسد که تأخیر در انتشار این مجلد، کار انتشار مجلدات آتی را نیز با تأخیرهای کوتاه و بلند همراه کند. جلد دوم دانشنامه فلسطین در برگیرنده مجلوه کلمات انتقاضه ناپیمان است. مجلد اول این دانشنامه

چهره به چهره

خلاصه خبر

از آب آغاز و به انتفاضه ختم شده بود. این کتاب در شمارگان ۱۰۰۰ نسخه با ۶۶۹ صفحه و قیمت ۱۰۰۰۰ ریال روانه بازار کتاب شده است.

دو به علاوه دو

مرکز مطالعات فلسطین در تازه‌ترین فعالیت‌های خود علاوه بر انتشار کتاب‌های پژوه سه‌مهوریت کتاب دوم، کتابشناسی فلسطین زمینه‌تأشیر کتاب‌های مهود در المیزان و اتاق‌های گاز و تقصیت با الصانه را نیز فراهم کرده است.

پژوه سه‌مهوریت در بردارنده آثاری از محمدتقی خمی‌پور، شمس‌الدین رحمانی، علی‌رضا سلطان‌شاهی، عبدالله شهبازی و محمد طیب است.

عناوین مقالات این کتاب عبارت‌اند از: تاریخ پرزوی صهیونی، بنی اسرائیل هرگز وارد فلسطین نشدند، واقعیت‌های دست‌نویس، تحقیر بی‌پناه لورسی آثار امیل زولا و هانری بودوا، نگارگری صهیونی در ایران معاصر و بیان‌های تاریخی اندیشه سیاسی مهود. این کتاب با ۵۵۳ صفحه و ۳۰۰۰ نسخه و قیمت ۳۵۰۰۰ ریال در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است. کتابشناسی فلسطین نیز در بردارنده فهرست عناوین و نام پدیدآورندگان و ناشران ۷۷۷ کتابی است که برآمده موضوع فلسطین در ایران قبل و بعد از انقلاب، منتشر شده‌است. این کتاب ۱۹۹ صفحه‌ای ۱۵۰۰ نسخه شمارگان و ۹۵۰۰ ریال قیمت دارد.

مهود در المیزان نیز توسط حسین فعال عراقی

گردآوری شده است. این پژوهشگر پیش از این نیز «داستان‌های قرآن و تاریخ انبیا در المیزان» را در دو جلد منتشر کرده بود.

ناشر این آثار نشر سبحان است که این کتاب ۵۱۲ صفحه‌ای را نیز با شمارگان ۳۵۰۰۰ جلد و قیمت ۲۵۰۰۰ ریال منتشر کرده است.

اتاق‌های گاز در جنگ جهانی دوم واقعیت یا افسانه نوشته روبر فورسون فرانسوی است که مقدمه‌ای از نوام چامسکی را نیز با خود دارد. مترجم کتاب دکتر

ابوالفرید حبیب‌الدینی است. نویسنده در این کتاب طی گزارشات درگیری هایش با مخالفان در دعادی مطبوعاتی و دادگاهی به تشریح مدعای خود و ارائه اسناد آن پرداخته است.

کتاب حاضر توسط مؤسسه فرهنگی «پژوهشی حبیه ادقیبه» در ۲۰۰۰ نسخه و با قیمت ۲۰۰۰۰ ریال منتشر شده است. این اثر ترجمه ۹۹۲ صفحه دارد.

یادداشت

پس از پایان اولین دوره مجلس از کار سیاسی باشد و بنات‌بنس دایهٔ المعارف بزرگ اسلامی به کار فرهنگی پرداخت.

مناقضهٔ خاطرات آقای بخجوردی با چند پرسش همراه است؛ مثل دوره افتتاح دایهٔ المعارف بزرگ اسلامی نامروز.

همچنین در خاطرات پس از انقلاب مجمل‌گویی به‌صورت چشمگیری آرا زده‌نده شده است. خاطرات پیش از انقلاب ایشان و بخصوص قضای سته سیزده سال زندان ایشان از شرح و بسط بیشتر نسبت به استانداری اصفهان و نمایندگی مجلس ایجاد مؤسسه وسیع دایهٔ المعارف بزرگ اسلامی برخوردار است. مسمی به رنگ شفق و زمین کتاب پس از خاطرات عباس امیر انتظام است که در مجلوه خاطرات انقلاب توسط نشر نی منتشر می‌شود.

تاریخ و خاطره

پسدادست حقیقت، نویسندهٔ گان: مسعود رضایی، عباس سلیمی نمین، انتشارات دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران، چاپ دوم، مرداد ۱۳۸۱، ۵۰۰ نسخه، ۱۹۵ صفحه، ۱۲۰۰۰ ریال.

عباس سلیمی نمین و مسعود رضایی برای اهالی مطبوعات نام‌های آشنایی هستند. فعالیت‌های آنان در کیهان هوایی به این زودی‌ها در میان فعالیت‌های ویژه مطبوعاتی پس از انقلاب گم نمی‌شود و اینک این دو دوست و همکار قدیمی در کار مشترک تازه‌اشان و نقد و بررسی خاطرات آیت‌الله منتظری نتشسته‌اند.

چندی قبل خاطرات آیت‌الله منتظری با عنوان بخشی از خاطرات ایشان ابتدا به‌صورت اینترنتی سپس به‌صورت مجله منتشر شد. این دو در کتاب پسدادست حقیقت به نقد درون‌ساختاری خاطرات ذکر شده پرداخته‌اند. پسدادست حقیقت شامل شش فصل و یک مؤخره است.

دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران مؤسسه‌ای است که توسط عباس سلیمی نمین و مسعود رضایی برای کار در تاریخ معاصر (انقلاب) شکل گرفته است.

بر اساس آنچه که از روی جلد کتاب برمی‌آید، ایشان «پسدادست حقیقت» را با بازخوانی خاطرات آیت‌الله منتظری می‌دانند.

نوجوانی با عضویت در حزب‌الدعوه وارد فعالیت‌های سیاسی شد.در ۱۸ سالگی به ایران بازگشت و از سال ۱۳۴۰ حزب مللی اسلامی را با خط مشی مسلمانانه پایه‌گذاری کرد. پس از کشف این حزب در سال ۱۳۴۲ بخجوردی در دادگاه نظامی به

ادعای محکوم شد اما حکم اعدام او به حبس ابد تخفیف یافت. بخجوردی تا سال ۵۷ در چند روزی پیش از پیروزی انقلاب در زندان بود. پس از پیروزی انقلاب اسلامی یکی از چهره‌های مطرح عرصه

سیاست شد و مسؤلیت‌های مختلفی را ناستاداری اصفهان تجربه کرد. پس از آن در اولین دوره انتخابات مجلس از سوی مردم تهران به مجلس راه پیدا کرد.

برگ اشتراک کتاب هفته

نام و نام خانوادگی
مؤسسه سازمان/

نشانی:

تلفن:

مدت اشتراک: شش ماه یک سال

هزینه اشتراک برای یک سال تهران ۶۰۰۰ ریال/ شهرستان ۶۰۰۰ ریال (هزینه‌شش ماه نصف مبالغ ذکر شده است).

هزینه اشتراک برای یک سال خارج از کشور: گروه یک ۷۵۰۰ ریال، گروه دو ۹۰۰۰ ریال، گروه سه ۳۰۰۰ ریال

گروه ۱	گروه ۲	گروه ۳	
خاورمیانه	اروپا	قاره آمریکا	
جمهوری‌های آسیای زودیک	شمال آفریقا	آسیای جنوب شرقی	
ترکیه	آسیای مرکزی و خاور دور، روسیه، هند و عربستان	آفریقای جنوبی، استرالیا و ژاپن	

توجه: اشتراک، لطفاً پس از واریز وجه اشتراک به شماره حساب ۸۹۹-۱۵۲۰ بانک تجارت شعبه فلسطین(قابل پرداخت در تمامی شعبه‌های بانک تجارت) به نام خان‌ه کتاب ایران پیش‌بانکی را به همراه برگ اشتراک به نشانی خیابان قائم مقام فرهانی، خیابان فجر، شماره ۹، طبقه دوم، دفتر کتاب هفته و یا با نامبر ۸۸۲-۱۹۹ از سال فرماید.

برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره‌های ۸۸۲-۱۹۹ و ۸۳۱۸۶۵۹ و ۶۶۶۵۶۲۵ تماس حاصل فرمایید.

فهاد و **دومین** نمایشگاه کتاب استانی - سومین نمایشگاه بزرگ کتاب استان فارس در مساحت ۱۰ هزار مترمربع و با حضور ۹۰۰ ناشر داخلی و خارجی روز پخشته ۲۶ دی در پایتخت فرهنگی کشور، شیراز گشایش یافت. در این نمایشگاه که یکی از بزرگ‌ترین نمایشگاه‌های استانی در سال‌های اخیر است، ۱۰ هزار عنوان کتاب در ۴۰۰ غرفه برای نمایش و فروش عرضه شده است.

علی‌اکبر معماری قائم‌مقام اداره کل ارشاد فارس و مدیر اجرایی سومین نمایشگاه کتاب شیراز در مورد برنامه‌های ویژه و غرفه‌های حسی این نمایشگاه که گویند با توجه به اینکه استان فارس دارای ۱۱ شهرستان می‌باشد، در طول هفت روز هر روز سه شهرستان به اجرای برنامه و معرفی فرهنگ شهرستان خود می‌پردازند. اسماعیل سعید کوه‌ایم‌غرفه‌های را به شهرستان‌ها اختصاص دهم که المانها و فعالیت‌های فرهنگ‌های فرهنگی و هنری‌شان را به نمایش گذارند.

هر شب یک بخش تخصصی داریم. شب کتاب، شب فرهنگ، شب غزل، شب آنتی‌ش، شب حکمت، شب وفان و شب هنر که در این نشست‌ها فرزندانگان و فرهیختگان از سراسر کشور دعوت شده‌اند و برنامه‌های ویژه‌ای دارند.

غرفه امام حسین (ع) آیتگاه نقاشی، برگزاری مسابقه‌های متنوع در زمینه کتاب و کتابخوانی اجزای برنامه‌های نمایشی و عروسک‌گردانی در فضای نمایشگاه از برنامه‌های

نخستین جشنواره شعر رضوی پایان یافت

اولین جشنواره شعر رضوی، با درخشش شاعران جوان کشور پایان یافت.
به گزارش ایسنا در حالی که حدود ۵۰۰ شاعر آثار خود را بر برای شرکت در جشنواره ارسال کرده بودند، شاعران جوان، جوایز برندهٔ گان را از آن خود کردند.
در مراسم اختتامیه این جشنواره وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: جوایز آمان مایان مستقل خود را برای عرافت و احساس خود پیدا کرده است و این جشنواره مصداق مشخص این بیان است.
احمد مسجدجامعی افزود: شاعران جوان ما به زبان امروز سخن می‌گویند. شعر آنها تکواکرافت‌یوگان نیست؛ بلکه زبان ویژه‌ای است که خود به آن دست یافته‌اند. وی با اشاره به اتمام فراغت شده در جشنواره شعر رضوی گفت: آنتی‌شعاری که در این جمع عرضه شد، هم از اسامید شعر معاصر بود و هم از جوانان و آنچه شعر این مومسل با عظمت کرده، زبان نومی است که این جوانان برای خود برگزیده‌اند. همین که آنها انگار امام رضا(ع) را تنها در گند طلایی حرم شنیدند و در جای جایی حاضر شدند، امام (ع) با احساس کنند، از رویکرد شعر جوان امروز حکایت می‌کند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه پیشنهاد کرد که دبیرخانه جشنواره شعر رضوی به صورت دائمی در استان خراسان مستقر باشد.

وی خواستار برگزاری جشنواره‌های تئاتر، موسیقی و هنرهای تجسمی مشابه جشنواره شعر رضوی همزمان با جشن‌های میلاد حضرت زین‌العابدین و گفت: هنر هنر کشور ما با این چنین شتاب است و می‌تواند در این جشنواره‌ها این راه‌همه‌ها به صحنه ظهور بگذارد.
مسجدجامعی از هیئت به عنوان یک کاریز ویژه هنری نام برد که به واسطه حضور امام رضا(ع) ایجاد شده است.

وی تصریح کرد: مسلمانان جز در قالب هنر نمی‌توان نهایت عشق را بیروزد داد. لذا هنر ولای در ایران شکل و رونق یافته است.

وی در پایان اظهار امیدواری کرد که در سال‌های آینده جشن‌های میلاد حضرت رضی در طول یک هفته با شرکت همزمان همه هنرهای برگزار شود.
پیش از سخنان وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، چند تن از شعرای جوان طر مهنی شرکتی، مجبویه بزم آرا، کجملی و معادی از سخن‌های قدیمی همچون حمید سبزواری، سیدحسین مصطفی رحماندوست، احمد غزینی و طغریاض قزو به فراغت اشعار خود پرداختند. در پایان مراسم اختتامیه نیز بیرون‌رفتار برگزیده با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، استاندار و مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان اعدا شد.
در بخش مقاله، لوح یادبود و جایزه ویژه به جلوهٔ جسمی و رضا نقاشی اهدا شد.

تن از شعرا با نام‌های حامد سودانی، مهدی مزبجی، غلامرضا شکرچی، محمدحسین میرزایی و سعید بیابانکی اهدا شد.

همچنین از استاد محمد فهیمان از پیشکسوتان شعر در استان خراسان نیز در این مراسم تقدیر به عمل آمد.

سی امین نشست هفته کانون ادبیات ایران که به سخنرانی فتح‌الله بی‌نیاز تحت عنوان مقدمهٔ فعالیت در ادبیات، اختصاص داشت، در خانه هنرمندان ایران برگزار شد. در این نشست ابتدا فتح‌الله بی‌نیاز داستان‌نویسی و منتقد ادبیات داستانی سخن پرشوردن جایگاه، حقیقت و وجود در هستی به علم فعالیت در زمینه شناخت حقیقت و علم فعالیت در ادبیات از جمله (علم، حقیقت و شناخت، جزئیات از اثر و علم فعالیت معنایی از) اشاره کرد و گفت: حقیقت یکگاه است اما گاه ما به حقیقت متغیر و گونه‌گون است. از همین روست که مولانا تمثیل آنه را برای حقیقت

برمی‌شمرد که در نزد هر کس بهره‌ای از آن است... داستان جدید، داستان چندلایه است و نویسنده این حق را برای خوش قائل است که به گونه‌ای نویسد تا لایه‌های متوجه وجود داشته باشد تا بدین طریق علم فعالیت را در آن لایه‌ها معرفی دهد.

او متن ادبی را به دوزیر مجموعه باز و بسته تصمیم کرد و از امیرتوقاقل کره‌کره که یک متن هنری، یک اثر بسته است ولی از آنجایی که نشانه‌های متعددی در آن است و می‌تواند دلالت‌های فراوانی به دست دهد، یک متن باز است. البته باز بودن متن به معنای نگارگری ساختاری و معنایی نیست بلکه به مفهوم چندگانگی

همزمان با انتشار هزارمین کتاب انتشارات تیمورزاده

دوره‌های هزار جلدی کتاب‌های پزشکی به کتابخانه‌ها اهدا شد

مؤسسه انتشاراتی تیمورزاده دوهزار و سیصد جلد کتاب بالغ بر ۸۱ میلیون و ۷۲ هزار ریال به کتابخانه‌های عمومی اهدا کرد.

به گزارش روابط عمومی این مؤسسه انتشاراتی این عناوین به مناسبت انتشار هزارمین عنوان کتاب توسط انتشارات تیمورزاده به کتابخانه‌های عمومی شهرستان شمیرانات و مناطق محروم آموزش و پرورش اهدا شد. این اسطهان اهدا شد. به گفته مدیر مسئول مؤسسه انتشاراتی تیمورزاده کتاب‌های اهدایی شامل عناوین تخصصی و عمومی پزشکی است که جهت غنی‌سازی و تجهیز کتابخانه‌های عمومی کشور که از حیث کتاب‌های پزشکی در قفر به سر می‌برند به این کتابخانه‌ها ارسال شده است. مؤسسه انتشاراتی تیمورزاده در هفته کتاب امسال نیز سه هزار جلد کتاب به کتابخانه‌های عمومی شهرستان درآمین و پیشوا اهدا کرد.

پوزیتویسم و پژوهش‌های کتابداری

جلسه نقد و بررسی انظر به‌های پوزیتویسمی در پژوهش‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی برگزار شد. این نشست در ادامه سلسله سخنرانی‌های ماهانه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران، عصر چهارشنبه در محل تالار اجتماعات دانشکده مدیریت سخنانی ایراد کرد.

گزارش خبری

مجموعی زارعیان جهومی

سومین نمایشگاه بزرگ کتاب شیراز

دیگر است. همچنین به خریداران کتاب که بیش از ۱۰ هزار تومان خریداری کرده باشند بعد از فرجه هدیه‌هایی داده می‌شود.
غرفه‌ای نیز به نمایش و فروش کتاب‌های تازه انتشار یافته ناشران اختصاص یافته است. روزنامه نمایش نمایشگاه که پورست ۳ام دارد خبرهای مربوط به نمایشگاه را به اطلاع می‌رساند.

قابل توجه است که ۴۲ ناشر فعال استان فارس نیز در این نمایشگاه حضور دارند و غرفه‌هایی نیز به مطروحات استان اختصاص یافته است.

علی‌اکبر معماری می‌افزاید، با به کار گرفتن تجربیات سابق لیل بیش‌بین‌هایی به عمل آمده تا در صورت بازنگری شدید، محیط نمایشگاه و راهروها جویس نشوند.
چهار ما به گونه‌ای مناسب مدب‌بینده شده و در پشت‌پای عروبان پاران کتاب‌های جاری شده است.مدیر اجرایی سومین نمایشگاه کتاب شیراز ضمن تشکر از پشتیبانی استاندار فارس از مدیرکل پست استان و ریاست موزه تاریخ طبیعی دانشگاه شیراز، از همکاری اداره برق، شهرداری و محارمات نیز سپاسگزار می‌کند. ایشان امیدوار است مردم فرهنگ‌دو شیراز و فارس مثل سال گذشته با حضور گسترده خودشان رونق مضاعفی را به این نمایشگاه بدهند.این نمایشگاه که واقع در بولوار مدرس خودشان رونق مضاعفی بخیزد ها از ساعت ۱۲ تا ۸ بعد از ظهر تا سوم بهمن پذیرای بازدیدکنندگان است.
در صورت استقبال تا سه روز تمدید خواهد شد.

احمد مسجدجامعی در نخستین همایش مؤسسات و مراکز فرهنگی رشد و توسعه مؤسسات و مراکز فرهنگی ضروری است

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با پیام رئیس جمهوری به نخستین همایش سراسری مراکز و مؤسسات فرهنگی آمد.

به گزارش ایسنا نخستین همایش مؤسسات و مراکز فرهنگی در مجتمع میلاد نور تهران با پیام رئیس جمهوری و با حضور مدیران و مسئولان حوزه فرهنگ و هنر کشور آغاز به کار کرد.

احمد مسجدجامعی در همایش مؤسسات و مراکز فرهنگی گفت: مؤسسات فرهنگی از زمان شکل‌گیری کم و بیش با فراز و فرود آذک، در این عرصه حضور داشته‌اند ولی در شرایط کنونی و با تحولات فراپنده‌ای که در تمام زمینه‌ها از جمله فرهنگ پدید آمده، رشد و توسعه این مؤسسات امری ضروری است.

وی در ادامه افزود: برای ضرورت تشکیل مؤسسات فرهنگی، دلایل اساسی نیز می‌توان برشمرد: حق حضور و مشارکت در فعالیت‌های فرهنگی تنها از حق قانونی ناشی نمی‌شود بلکه از دلایلی اخلاقی نیز نشأت می‌گیرد. ما اصلاً هم موفق به تأمین مشارکت تمام گروه‌های اجتماعی در این عرصه هستیم. تمام صداها باید در عرصه فرهنگ شنیده شوند و امکان سخن گفتن داشته باشند. لذا هر

سی امین نشست کانون ادبیات ایران برگزار شد

معنایی است. او در بیان گفت: این امیدارadam که با توسعه این نهادها و رشد گفت‌گو میان آنها، عرصه‌های نو برای فعالیت فرهنگی فراهم خواهد شد. مادر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، به دورنمای فعالیت خود در دهه ۸۰اکثر می‌کنیم. بخش‌های مختلف فرهنگ در وزارتخانه به برنامه‌های خود در دهه ۸۰ می‌انگیشند. فکرمی‌کنم این عرصه‌ای است که مؤسسات فرهنگی می‌تواند نقش فعال در آن داشته باشند. اینها می‌توانند به این بحث کمک کنند و در عین حال، موقعیت آینده فرهنگ را آغازی برای توسعه فرهنگی این نهادها باشد.

فصلیت معنایی اثر پرداخته و گفت: نویسنده برای ایجاد یک اثر چند معنایی باید از نشانه‌های متعدد بهره گیرد. هر چقدر نشانه‌ها مانکنر باشد، معنایکنر و چندگانه خواهد بود. کل سرخ امیرتوقا یا آناژ کارلوس نویسند

و سارا مانگو نمونه‌های موفق از این آثار هستند. سبب تنوع در معنایی، داستان کوتاه، کسی که

مثل هیچکس نبوده و فاطمه همی، داستان کوتاه خیزرانه و ا برای حاضران فراغت شرکت کرده و حسین مرتضاییان آنرا نقد و سینه‌شد. کنسرت تئاتر‌های متنوع به عنوان نقطه‌به تکلیف و ارزیابی این آثار پرداخت.

انتشار نرم افزار مدیریت اطلاعات کتابخانه‌ای

نرم افزار مدیریت اطلاعات کتابخانه‌ای نمایه بر پایه آخرین دستاوردهای نرم افزار نویسی مدیریت در مؤسسه فرهنگی و اطلاع‌رسانی مایان و بسته به زیرخانه هیأت کتابخانه‌های عمومی کشور منتشر شد.

ویژگی بارز این برنامه که بر اساس ساختارهای فنی انواع سیستم‌های عامل windows طراحی شده، سهولت استفاده برای کاربران است و به عنوان برنامه محوری کتابخانه‌های عمومی و برنامه‌های کاربردی کتابخانه‌های دانشگاه‌های و تخصصی به گونه‌ای طراحی شده است که انتقال اطلاعات آن منوط به برنامه قبلی که عملاً انتخاب برنامه‌های پیشرفته دیگر را از دراندگان برنامه قبلی قلمب می‌نماید نیست و کاربران می‌توانند اطلاعات موجود در برنامه‌های دیگر را به طور کامل در اختیار داشته باشند.

چاپ فهرست بر که با چاپگرهای لیزری، سوزنی، جوهر افشان، چاپ کارت عضویت یا الصاق عکس رایانه‌ای، تعریف فرم‌های ورود اطلاعات توسط کاربر از انواع مواد کتابخانه‌ای، دریافت خدمات پشتیبانی از اینترنت و اتصال به سایت نمایه در اینترنت از دیگر ویژگی‌های این نرم افزار کتابخانه‌ای است.

همچنین این نرم افزار قابلیت تعریف کاربران با سطوح دسترسی مختلف و قابلیت‌هایی همچون استفاده تحت اثر سیستم‌های عامل و تحت شبکه، کاردرکن نشریات، امکان ورود دستاوردهای عملی مورد نیاز در word امکان دریافت اطلاعات از نرم افزارهای دیگر و سایت کتابخانه‌کنگره و کتابخانه ملی ایران، امکان ایجاد بانک سر عنوان‌های موضوعی فارسی، مستند مشاهیر و مؤلفان و مستند نشران را دارد. این تاکنون استان‌های مرکزی، مازندران، یزد و قزوین این نرم افزار را برای کتابخانه‌های خود تهیه کرده‌اند. مؤسسه فرهنگی و اطلاع‌رسانی مایان واقع در خیابان زرشک غربی، بعد از آمپدستان مهر، کوچه تمیز: بیش کوچه یازدهم، پاساخیکو سولات علاقه‌مندان برای کتب اطلاعات بیشتر و دریافت راهنما است.

شماره ۱۰۶، شهریور ۱۳۸۱

۱۸

وزیر فرهنگ شاعر

دکتر سید علی موسوی گرمارودی

در مذاق جان سخن را چون نیستان ریختند
در سر خوان ادب شکرشامی کرده‌اند.

تا درخت پارسی ایمن بماند از خزان
مثل فردوسی طوسی باغبانی کرده‌اند
نخچهٔ شادی شکفت از فیض صبح یاد یاز
چهره هازن نشسته رنگ از عروانی کرده‌اند
تا که طبع نازکش راسته‌ای ناید گران
نیپها و جامه‌ها مشق روانی کرده‌اند
شکوه از ابر و هوای تاجیکستان خوب نیست
بر قدوم دوستان کورهرشانی کرده‌اند
افتخاری دارم از دوران استقلال خود
پس که آزادی ملت جاودانی کرده‌اند
این جواب شعر بر اثر مهر گرمارودی است
این مجلس فرار گرفت.

برای این که دریابید تا چه اندازه شعر ایشان استادانه
و خوب سروده شده من شعر خود را نیز در اینجا می‌آورم.

مهربانی

ای خوش آنان کاندین ناهربان دنیای رشت
عمر را در کار خوب مهربانی کرده‌اند
خود چو خود پیوسته سرگردان عالم بوده‌اند
پیش پای دیگران پرورشانی کرده‌اند
پیش پافتادگان دشت حسرت را چو کوه
با شکوه و استواری، پشیمانی کرده‌اند
صخره‌های ساحل صبر و نجابت بوده‌اند
با هجوم موج آنها سرگرائی کرده‌اند

دکتر سید علی موسوی گرمارودی حدود دو سال است که راین فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان است. گفت‌وگویی بلند با دکتر گرمارودی دربارۀ دوره ترجمهٔ جدید او از قرآن کریم و کتابهای تازه‌اش که در یکی از شماره‌های جدیدی از مجلهٔ «تازه‌ها» در دیداری که به خاطر همین گفت‌وگو با وی داشته‌ام، خاطراتی محبوب از حضور خود در تاجیکستان را برای چاپ، در اختیار کتاب هفته گذاشت تا مقدمه‌ای باشد بر آن گفت‌وگوی بلند و فضای صمیمانه‌ای که با اردوان تاجیک دارم.

دوران افتتاح نمایشگاه فرهنگی ایاد پارهٔ روز ۲۲ دسامبر ۲۰۰۲ در محل اتفاق کنیسه، این جانب در پایان سخنان کوتاه افتتاحیه، شعر «مهربانی» خود را نیز، به پاس مهربانهای مردم تاجیک، خواندم. اما آن ناهربانی هوای زمستانی و یرف و یاران تاجیکستان کلاه بر کردم. هنگامی که سخنان من به یاد رسید، جانب آقای دکتر کرامت‌الله «عالم زاده» وزیر فرهنگ دانشمند تاجیک-برای یک لحظه پشت منیز (تیرپون) برآمدند و به همان وزن و قافیه و ردیف شعر، من این بیت را بیاوردند: سرودند:

بر قدوم دوستان کورهرشانی خوب نیست
این پاسخ شاعرانه بسیار مقبول صاحبزنان حاضر در مجلس قرار گرفت.

روز بعد نامه‌ای به خط وزیر محترم فرهنگ تاجیکستان به دست من رسید که در آن نوشته بودند: «به حضور، جانب آقای گرمارودی، شادباشی به مناسبت افتتاح نمایشگاه ایاد پاره در شهر دوشنبه، که به ردیف شعر ایشان، احتراماً انشا شده است - کرامت‌الله عالم زاده». سپس شعر دلکش و عالی درست بروزن «مهربانی» این جانب سروده‌اند که این است:
شاد باش ای دل که پاران مهربانی کرده‌اند
از کمال ذلوازی دلستانی کرده‌اند
زین ایشان اگر چه مهمانی بوده است
از عروج همت اکنون مهربانی کرده‌اند

یادداشت

گر چو ایر از گریه بار دل گهی بگشوده‌اند
گر به هم چون شام بارانی نهانی کرده‌اند
ور ز دلتنگی چو نخچه دست بر سر برده‌اند
پا به پای هر نیشیمی شادمانی کرده‌اند
ده زیان دارند و خاموشند چون سوسن ولی
باز هزار آوا هزاران همزبانی کرده‌اند
چون پتاز پیر کار در بهارن برگ تو
پنجه گاهی نرم با یاد جوانی کرده‌اند
آن کسان کاندیر جهان این گونه نیکو نیستند
راست مانند شهیدان زندگانی کرده‌اند
چون در افتلند ز گرمارود من این قطعه را
بر سر آنان که عمری جانفشانی کرده‌اند

این گونه مجاورت شعری در تاریخ ادبیات ما سابقه بسیار طولانی دارد و به آن شعرهای برادریه یا باسواژت است می‌گفتند؛ مثلاً بن غضناری و نصیری، حافظ و کمال خجندی و بسیاری از شاعران، این گونه شعرهای برادریه می‌شود که در آنها شاعری، شعر یا اثر یا دانش و فضل شاعر دیگر را می‌ستاید و یا از وی چیزی می‌خواهد، یا گاه از وی گلّه‌ای دوستانه می‌کند.

شاعری هم که شعری، خطاب به او سروده شده است، غالباً در همان قالب و همان وزن و همان قافیه، پاسخ او را می‌دهد. خود من در ایران با پیش از بنیست شاعر، برادرانه می‌اندک کرده‌ام.

از جمله شاعر بسیار مشهور ما مهدی اخوان ثالث، قطعه‌ای خطاب به من سروده‌اند که آن را در آخرین کتاب شعر خود او را این کهن بوم‌زیر دوست دارم، همراه با پاسخ من که در همان وزن و همان قافیه سروده‌ام آورده است.

خاصه کلام آن که من جانب آقای دکتر کرامت‌الله عالم زاده را علاوه بر وزیر فرهنگ به عنوان یک دانشمند می‌شناختم؛ با این شعر بسیار احترام و دوستداری من نسبت به ایشان بسیار افزوده شد. پایدار و پیروز و سلامت بماندند؛ چنین یاد، چوین بر باد.

تازه‌های دنیای دین

Understanding the Koran

شناخت قرآن

نوشته: ماته‌ن الین **Maten Elsa**
۱۲۴ صفحه، ناشر: Zondervan Publishing House
مارس ۲۰۰۲، ۱۲۸۹ دلار.
این کتاب معرفی قرآن به زبان تکلمی است. طرمانی آن به گونه‌ای است که همگان می‌توانند مسیحیان بنویسند و از تعلیم قرآن بهره‌گیرند. و بیان کتاب آسانی نشانده. نویسنده همچنین با آوردن طمانی عنوان می‌کند که به چه دلی قرآن از احترام و حرمت بالایی برخوردار است و چرا جمعی بی‌عق بر یک مبارزهٔ مسلمان بر دنیا از آن پیروی می‌کنند. بر آخر اثر تخریب و طغیان و شیطانها و عذابهای قرآن، تحلیل ارائه می‌کند.

Free Indeed: African–American Christians and the Struggle for Equality

آزادی واقعی: مسیحیان آمریکایی – آفریقایی و شمشک برای برابری

نوشته کالی اسمیت کرانت **Callie Smith Grant**، **۲۰۸ صفحه، ناشر: Barbour co**، **ژوئیه ۲۰۰۲، ۳۸۸ دلار.**
این مجموعه شامل داستانهایی از کنش رزمیان ساهمیت نسبی در جهت برابری از کنش رزمیان حقوق سیاهان آمریکا است. در این بیان نام افرادی نظیر: دکتر «جیمز بنتیکون»، برده‌ای فراری که در گذشته دوره آموزش کشیشی را طی می‌کرد و از نسخ کتب‌نگاران صریح الهجه اصول دگرگی به شمار می‌رفت و الهیت دین، مصدق را به این کار می‌شناسد. این برده برای کتب آزادی بود، امری محک نوده اولین زن مسیحیست که مؤسس و بنیانگذار دانشکده‌ای پیدایش جیش جنس حقوق مدنی نقتی به سازمانت به چشم می‌خورد. هر کدام از این افراد به سبب آگاه بودند که شأن و مقام انسان هدیه‌ای از سوی خداوند است و برای به دست آوردن این ارزش باید با تمام قوا جنگید.

سروده‌های سید شهیدان

دیوان منسوب به امام حسین(ع)، گردآوری و تدوین محمد عبدالرحیم، ترجمه امیرموشنگ دانایی، چاپ اول، قطع وزیری، ۱۲۴ صفحه، ۳۰۰۰ نسخه، نشر موعود تهران، ۱۳۸۱، ۹۰۰۰ ریال.

این کتاب منقشی از شهادت حضرت حسین بن علی (ع) به همراه منظومه‌های منسوب به آن حضرت است.

نویسنده سوری ۵۰ سروده منسوب به آن امام را با ذکر مناسبتها و منابع مربوط به آن در این کتاب گردآورده و احادیث نبوی در شأن و درباره شهادت امام حسین و زندگی آن حضرت از ولادت تا شهادت به همراه سخنانی از آن امام و دستاذهای شگفت را به عنوان مقدمه بلند، این مجموعه سروده‌ها قرار داده است.

از انقلاب و مبارزه

عنازات حجت‌الاسلام جعفر نجوینی، تدوین علیرضا اسماعیلی، چاپ اول، قطع وزیری، ۲۰۰ صفحه، ۲۵۰۰ نسخه، انتشارات مرکز استاد انقلاب اسلامی، تهران، ۱۳۸۱، ۱۵۰۰۰ تومان

این کتاب در ۶ بخش به گفته‌ها و خاطرات حجت‌الاسلام جعفر نجوینی از زندگی فردی و زندگی سیاسی خود و نهضت امام خمینی می‌پردازد و در پایان، فهرست تفصیلی اسناد و تصاویر آنها را می‌آورد.

کتاب حاوی اطلاعاتی بسیار و گاه دست اول درباره مؤلف و رخدادهای دیده‌ها و شنیده‌هایی است که از انحصار، زندان و شکنجه و مسائل قبل از پیروزی انقلاب اسلامی بازگویی می‌کند.

۶ مقاله عرفانی

عرفان ایران، مجموعه مقالات (۱۳) گردآوری و تدوین، دکتر سیدمصطفی آرمایشی، چاپ اول، قطع وزعی، ۳۰۰ صفحه، ۲۵۰۰ نسخه، انتشارات حقیقت، تهران، ۱۳۸۱، ۹۰۰۰ تومان

مترجمان این کتاب عبارت‌اند از: جبه‌های شرعی و طریقتی دستورات قرآن دکتر

کتاب کتاب کتاب

ملاح نورعلی بنیادهٔ وسعت شرب و اعتدال مدیحهٔ شاه سیمین‌الله ولی دکتر سیدمصطفی آرمایشی، پنج نفرالدین موقرانی دکتر سیدعلی‌باقری، دکتر سیدعلی‌باقری، دکتر سیداسدولکریم‌شیرازی، دکتر سیدعلیرضا حبیبی، دکتر سیدحسن آملی، تالیفچهٔ ورود مفهوم تصوف به غرب (کازل) ارگنست، ترجمهٔ مصدورهٔ امین هخامنش، کتاب طریقهٔ معنوی نورعشایهٔ عرفان‌ارانی، تألیف میشل دومیر (فرانسهدمدانی)

آموزه‌های پیام

سروش هدایت: مجموعه پیامهای حضرت آیت‌الله جوادی آملی (دام ظلّه)، گردآوری حجت‌الاسلام عباس رحیمیان، ویراسته حجت‌الاسلام مجید حدیدی، فر، چاپ اول، قطع وزیری، ۳۵۰ صفحه، ۵۰۰۰ نسخه، مرکز نشر اسراء، قم، ۱۳۸۱، ۱۳۰۰۰ ریال.

این کتاب، مجموعه‌ای از چهل پیام آیت‌الله جوادی آملی است که به انگیزه‌های مختلف نگاشته شده‌اند. مجرای این پیامها امیروهلی شعری و ناظر به مصلحتها و مناسباتی گوناگون‌اند و در سه بخش سلمان یافته‌اند: معارف قرآنی، عزت و بزرگان نشه.

این عربی

این عربی، بزرگ عالم عرفان نظری، منوچهری، به سال ۶۲۸ تا نوشته کاظم محمدی، چاپ اول، قطع وزعی، ۱۴۰ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پاییز ۱۳۸۱، ۹۰۰۰ ریال

این کتاب در ۸ فصل، به شرح زندگی و عقاید شیخ حجازالدین ابن عربی عبارت است از شرح زندگی و تحصیلات ابن عربی، نوشته‌های عربی و قرآنی ابن عربی و مزارق فلسفهٔ «حالات شیخ» آزاد عقیده؛ موقنات و محققان ابن عربی و سلسلهٔ اثریهٔ کاتبانهٔ و نمایهٔ زیر ادبیاتی آن آمده‌است.

مدیریت علوی: نوشته ابوطالب خدیمی، علی آقا پیروز و عباس شغیبا، چاپ اول، قطع وزیری، ۲۲۲ صفحه، ۱۰۰۰۰ نسخه، روشنگر، حوزه و دانشگاه، ۹۰۰۰ ریال، ۱۳۸۱، ۹۰۰۰ ریال.

این کتاب بر آن است تا گوشه‌هایی از سیره و مدیریت و روش عملی امام علی(ع) را به تصویر کشد و دیدگاههای آن امام را دربارهٔ برخی از موضوعها و مسائل مدیریتی تبیین و ارائه نماید.

فصلهای شگفتانگ این کتاب، به تفصیل از دورنمای مدیریت، برنامه‌ریزی، نظارت و کنترل، خودکنترلی؛ و ارزشیابی شایستگی کارکنان در کمال و رفتار امام علی(ع) می‌گویند. هر سئوفا نمایه‌های گوناگون پاینختن این کتاب‌ند.

منتخب‌شود

حوزه و دانشگاه

نصنامه علمی - تخصصی علوم انسانی - اجتماعی شماره ۳۱ - تابستان ۱۳۸۱

این شماره که ویژهٔ روشناسی و مشاوره است به مقاله‌های دربارهٔ روشناسی، مشاورهٔ بالینی، شناخت درمانی، دغدغه‌های مرزهای خانواده، اخلاق و نقش آن در اضطراب از دیدگاه ازمنی و دینی می‌پردازد. ترجمهٔ نقدی بر کتاب روشناسی اسلامی، تفحص کتاب دیوان درمانی و معنویت، عبور از مرز میان دین و علم، مذهب، حقوق و وظایف انسان از منظر علم معنوی، روشناسی، نگاهی به گروه روشناسی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قرآن‌نامهٔ هفتهٔ الجریهٔ جدید، و از دیگر مترجمان این شماره‌اند.

جناب روشن، چه شد که برای **ادامه تحصیلی** ، رشته **ادبی** را انتخاب کردید؟

تشویق‌های استاد پروادرومیزید بر علت شد که به‌جدرشته ادبی ادبایل کنم. بعد ازآنکه مرحوم پروادروود چون ازبازرگان‌زاده‌های گیلانی بود و هر چند وقت یک بار به گیلان سفر می کرد، در زندگی‌ام خیلی مؤثر بود و مرابه مرحوم ذکر معین معرفی کرده بود.من در همان سال بعد از تکتوره به دانشگاه ادمد و خوشبختانه موفق شدم. طبق آمازی که مرحوم آل احمد داده بود، فارغ‌التحصیلان ادبیات اشغال در دبیرستان‌ها فقط درس‌میدادند.یعنی،فارغ‌التحصیلان رشته‌های حقوق بودند.زوال ادبیات فارسی دراین ستمسال باید ریشه یابی شود. برای اینکه شما دانشجوی بسیار ممتاز حقوق داشتید که هیچ پنداری با ادبیات نداشت. واقعاََ زوال ادبیات از همین جا شروع شد.جمعیت لیسانسیه‌های غیرمتخصص به کار تخصصی تدریس ادبیات می‌پرداختند.بعد مارحوم ذکر معین آشناشدم.آشنایی به نزدیک‌ی و ارادت و همگاری کشیده شد.به طوری که من سال‌هایی که در دانشگاه بودم، هفته ای سه روز به من ایشان بودند و چه نوندند،عصرها به خانه‌اشان می‌رفتم وایش‌هایی فرهنگ معین را به‌صورت لقیابی تنظیم می کردم که البته اغلب خوشان می آمدند و راهنمایی می کردند.

شما در دانشگاه تهران درس می‌خواندید؟

بله، در دانشگاه تهران درس می‌خواندم. این دوره‌ها گذشتند، بااینکه ارادت استادان همیشه شامل حال من می شد. تمام محنت من درس خواندن بود و ادبیات. صمیمانه به ادبیات علاقه داشتم. روزگار پدرب هم که بازرگان میانه‌ای بود، همین طور بود. اغلب کتاب‌هایی را که در کتابخانه‌ام می‌بینید، مربوط به همان دوران است.

چطور برای اطف و ذکر لایزال نگه‌دید؟

دوره فوق لیسانس را در پژوهشکده فرهنگی ایران گذراندم.ولی بعدحیثه امتحان تراز گرفتن و همیشه برای من و در معرض امتحان تراز گرفتن و همیشه برای من و دشوار بود که خودم را در معرض امتحان قرار بدهم. مضاف بر اینکه از سال ۱۳۵۴تخصیص کتاب خودم را بعد از سفر از رشت به تهران چاپ کردم.بخش از تفسیری کههن بود که بنیاد فرهنگ ایران چاپ کرد.زیر نظر استاد گرامیانه مجتبی منینی. ایشان همیشه در مکاتباتی مابین من و دکتر خطاب می کرد.ایرانی که یکی دیگر از توفیقات زندگی ام از همان زمان معلمی در رشت تخصصی کتابت من تفسیر سوره یوسف بود که بعد از چاپ سوم ناشر را به قصه یوسف برگرداندم. در نگاه ژورناله و نشر کتاب که اختصاصاً انتشاراتی بود ازسوی استناد نامدار و بزرگ از جمله دکتر احسان یارباشیرا، استاد ایرج افشار، مرحوم فرویدی که نمایه‌ی من نوشت و تصویب چاپ کتاب تفسیر سوره یوسف را به من اطلاع داد. پس از آن منشتات باقانی که رساله دوره لیسانس من بود و مرحوم ذکر معین می‌باید قاعدتاً استاد راهنمای من شد، برای شنس ماه ملازم سفر پاریس بود برای مطالعات لغت‌شناسی و کار عملی در زمینه آراوسیه برای وقف به شیوه فرهنگ‌نویسی علمی.به من توصیه کرد که رساله‌ام را در راهنمایی دکتر خطیبی بگذرانم و ایشان هم گذاردم و رساله لیسانس من ۱۳۷ نامه از خاقانی بود. شگفت این است که هنوز در هیچ تاریخ ادبیاتی نامی از منشتات خاقانی نمی‌بینید. یعنی جز

مقدمه مرزبان‌نامه که اشاره می کند به نامه‌های خاقانی که امیر خاقان است بر استوزان بزرگ ادب، ما هیچ اشاره‌ای در جایی دیگر نمی‌بینیم.

شما منشتات خاقانی را از کدام منبع کشف کرده بودید؟

من به استناد شادروان مدرس رضوی، بزرگمرد نجیب و محبوب و آراسته که در خدمت ایشان بودم، المعجم را برای دانشگاه چاپ می‌کردند که من با چاپ لایذن مقابله می‌کردم و آشنایی ما با یکدیگر به مسیبت و روابط خانوادگی کشیده شد و به برکت ایشان به مخزن کتابخانه دانشکده ادبیات راه داشتم و در آن به روی می‌باز بود و براحتی آثار مورد نظر در دسترس قرار می‌گرفت.

پس منشتات خاقانی را در همین کتابخانه پیدا کردید؟

بله. در آنجا این نسخه را کشف کردم. خیلی شگفتی‌آور بود. چون تقریباً می‌کردم آگاهی‌های روزنه داشته باشم. این نسخه را فراهم کردم که خوشبختانه آن هنگام دانشگاه تهران تصویب کرد منشتات خاقانی را چاپ بکند. شماره انتشار منشتات سال ۱۳۳۴ است و تا آن روز هیچ اثری از غیر کافر علمی دانشگاه به چاپ نرسیده بود. این بود که حتی خود دکتر معین هم عضو انجمن تالیف و ترجمه بود و آن روز در سفر بود و من هم واقف نبودم و این عمدتاً

محمد روشن:

معتبر تلقی کردن یک متن اصلا معنی ندارد

مروان عبایت دکتر ایرج افشار است که آن روزگار ریاست انتشارات دانشگاه تهران را به عهده داشت. من مکاتبه کردم. مرحوم ذکر سجادی پنج نامه از خاقانی در فرهنگ ایران زمین که باز از منشورات استاد ایرج افشار را چاپ می‌فرمود، در آنجا مسائل و اشتباهاتی بود که نقدی نوشتم. استاد افشار عبایت کردند که اگر این متن را آماده کردید، بدهید شاید در انتشارات دانشگاه تهران چاپ کنیم که چاپ شد.

چرا از سال ۶۲ به این سو دیگر تجدید چاپ نشد؟

مألفانه حضور دهن شما قابل ستایش است. کتاب همنصددصحنه‌ای رامعمولاً امروز نامران رغبت تجدید چاپ ندارد. با اینکه این کتاب از آغاز جرمه کتاب‌های درسی دوره دکتری بود و شورای این متن، حتی دشواری نسبت به مرزبان‌نامه و روضه العقول است که خوشبختانه این راه صحیح کردم و الا آن سوی فرهنگستان زبان و ادب فارسی در دست انتشار

آقای روشن، بخش اعظم آثار شما پیش از انقلاب ازسوی بنیاد فرهنگ ایران منتشر می‌شد. ارتباط شما با این بنیاد چگونه بود؟

گفت‌وگو

سایر مصدتی

گفت‌وگو با محمد روشن

کهن مثل متن

محمد روشن نویله رشت و به گرامی خط پدربیر گوشه قرآن کوچک عثمانی در تاریخ ۱۳۱۸/۹۴ به دنیا آمد. به‌عنوان شاگرد اول ادب، «دیوان جامی» تصحیح علی امیرفران حکمت را جایزه گرفت. از سرگرمی‌های دوران تحصیل، پیوسته شیب‌ها که پدر پای مسجد و میر می‌نشت، محمد روشن علی‌امام مادر «اسکندرنامه هفت جلدی» روزگار ضحویان را به برماجرا و حوادث بود، می‌خواند. ملاقات با استاد ابراهیم پروادروود، سیر زندگی‌اش را دگرگون کرد. حاصل آنکه اکنون در کارنامه‌اش پیش از سی عنوان کتاب اعم از تالیف و تصحیح به چشم می‌آید. آثاری چون «قصه یوسف»، «ویس و رامین»، «پندش از تفسیری کهن»، «تاریخنامه طبری»، «مسلمان و اسیال»، «بلوخر و یوسف» و...

در سال ۱۳۳۸ استاد بزرگوار مرحوم فروزآفر به ریاست کتابخانه سلطنتی منصوب شد. در دیداری که در خانه مرحوم منینی با ایشان دست داد و استاد دانش‌پژوه هم حضور داشتند، منینی و دانش‌پژوه به استاد فروزآفر-ایشان شخصیت سیاسی هم داشتند و یک نوع تفوق و برتری در زمینه استادی هم داشتند، نایب‌رئیس مجلس سنا هم بودند. اشاره کردند که روشن دانشجوی گوش‌ای است و باید بنیاد در کتابخانه مرکزی مشغول شود. آقای فروزآفر جواب دادند که نه آقا، علیحضرت اشاره فرمودند که روشن باید بنیاد کتابخانه سلطنتی که من آنجا را سازمان مقول و منطقی بدهم و زیر دست ما بیاورد. اتفاقاً توره اردیبهشت سال ۲۸ تگرافی از سوی استاد فروزآفر به دستم رسید. این مضمون که حضور شما در تهران الزامی است. من هم به تهران آمدم. فروزآفر با نظام اداری آشنا نبود، آمد برابم پرونده استخدامی درست کرد و سوابق پس از شش ماه بررسی و تحقیق، مرا شایسته انتقال و خدمت در وزارت دربار و کتابخانه سلطنتی دانست. ولی من سه ماه تا ایستادن ۲۸ را در خدمت استاد فروزآفر بودم. کتابخانه سلطنتی در هفته سه روز فعال بود. معاون ایشان هم خانم آتایای بودند. من فهرست مرحوم ذکر معین را از آغاز تا انجام تصحیح مطبعی کردم و آماده‌سازی برای چاپ کردم. در این فاصله استاد منینی که در بنیاد فرهنگ مشغول بودند و پیش از سال ۵۰ ایشان به مدیریت علمی بنیاد شاهنامه منصوب شده بودند، به دکتر خاتلری اشاره کردم و دکتر خاتلری هم قبلاً نسبت به بنده عبایت فراوانی داشتند و دو کتاب لمعه‌السراج و بختیارنامه را در انتشارات بنیاد فرهنگ ایران چاپ کردند که همین بخشی از تفسیر کهن بود.

دکتر خاتلری پیشنهاد کردند که اوقات فراغت خود را به بنیاد فرهنگ بپردازم که در همان موقع به بنیاد فرهنگ منتقل شدم و بر حسب آگاهی اداری دکتر خاتلری با مأمور خدمت شدم. یعنی استخدام جدید من نبود. برخلاف فروزآفر که در پی استخدام جدید من بود، از چه سالی در بنیاد فرهنگ مشغول به کار شدید؟

درست از سال ۲۹ من به بنیاد فرهنگ پیوستم و دیگر از این تاریخ در بخش فرهنگ تاریخی مشغول شدم که در حقیقت این بخش زیر نظر دکتر محسن ابوالقاسمی رئیس ریس گروه زبان‌های باستانی بود.

شما در مقاطعی از تاریخ سرودیر «ارحمادی کتاب» هم بوده‌اید. از این دوران چه مسائلی را به خاطر دارید؟

در سال ۵۰ استادی‌ج افشار افشار کردند که با ما همکاری کنید و این برای من مایه خوشدیدی بود. کار را دوست داشتم. به هر ترتیب جمله «ارحمادی کتاب» در آن روزگار از جمله متصحر کتب‌شناسی، نقد و بررسی کتاب بود. من به آن پیوستم. یک سال چهل سیردهم نشریه، و واقعاََ هیچ اشاره و ترفیعی به این مسئله نشود تا وقتی نخستین شماره سال سومهم درآمد. مردم از من به عنوان سرودیر یاد کردند. این برای من افتخار بود. ولی به هیچ ترفعی نداشتیم. این کار را ادامه دادیم تا روزی که ایرج افشار به مرگشته، دو هفته مکنس به اداره مطبوعات برای ایراد راه‌گسته و وزارت فرهنگ و هنر آن روزگار برپا کرد. اتفاقاً رئیس قدیاش شهسپه‌ی و من بود. می‌دانستم که ارتباطی با دانشگاه‌های دارد و من تودش رفتم و از استاد افشار مطلع خواستم. به واسطه قطع همکاری، می‌دانستم، بعد از آن سوابق سوء، که به زعم آنها داشتیم، مورد تأیید اداره مطبوعات قرار نمی‌گیرم. در حالی که من همیشه به ادبیات و

فرهنگ شتن می‌ورزیدیم.

پس سرودیری شما در «ارحمادی کتاب» فقط یک سال دوام آورد.

بله. یک سال بود. چند شماره هم بعد از آن همکاری‌ام را ادامه دادیم. ولی عملاً دیگر استاد افشار را آزاد گذاشتم تا...

«ارحمادی کتاب» آن روز و نشریات تخصصی کتاب امروز مثل «کتاب هفته» و «جهان کتاب» در مقاطع چه شباهت‌هایی دارند؟

البته سمانهٔ پیشگامی همیشه به عنوان یک موضوع می‌تواند مطرح باشد. «ارحمادی کتاب» در مقاطع سال‌هایی که آغاز به کار کرد پیشگام در حوزه نقد و بررسی کتاب بود. هم دکتر یارباشیر هم استاد ایرج افشار با مطبوعات برگزیده جهانی در نقد و بررسی فرهنگ و ادب آشنایی کامل داشتند. این است که ارحمادی کتاب یکی از نشریات تخصصی نمونه و درخشان بود. به‌طوری که هم‌اکنون همه مقالاتش اگر نگوییم، بدون مامله «مخبرصد» از مقالاتش بررسی‌ها و نقد‌هایش هنوز راهگشاست و خواندنی ولی امروز نشراتی داریم مثل نشر دانش، که به نوبه خودش به گونه‌ای خاصیت شده است.

باید بگویم که به نوعی دیگر و «جهان کتاب» و «آینهٔ میراث» هر کدام در روزگار خودشان نقش‌هایی ازندهٔ محسوب می‌شوند. در این میان می‌شانه تعارف و کتابت هفته با حجم اندک خودش محتوای بسیار ارزنده‌ای دارد که بدون تعارف می‌شود به عنوان یک کار لایذیر و درخشان از آن نام برد.

آقای روشن، «تفسیر موصی» که بعدها با عنوان «قصه یوسف» منتشر شد آیا به‌عنوان «عاطفی بودن» و «مشافهت بودن» این قصه، به سرافضی و لایزال دیگری داشت؟

سؤال بسیار لایذیری مطرح کردید. من زمانی این راه دوست بسیار عزیز شادروان حاج احسان‌بخش امام جمعه قنبد رشت گفتیم. روزی آوری من به تفسیر سوره یوسف به این خاطر است که من همیشه خادم ادبیات و فرهنگ بودم. جنبه ادبی متن برای من بسیار ارزش داشت. معرفی این کتاب مرحوم دکتر معین بود. گمان می‌روم که من به این شایستگی رسیدم که این متن عاشقانه را عرضه کنم. عبایت دارد و قوی شاعری که در مقله نشد، با اینکه به چاپ سوم رسید به شاعری دل‌آویزی و دلنشین متن. این استاد گرامی دکتر ضعیف کدکی سه مقاله نوشت و با یکجا بلندای کتاب را در متن کرابه آرازی کرد. اهمیت اثر ایشان داد یک متن مربوط به یک ماکان می‌گوید که این اثر به تحقیق البتات کردند. زمان کتابت آن را روشن کردند که متن معلق به قرن پنجم است. گرایش و غرض من در انتشار قصه یوسف، خدمت به فرهنگ ادبیات بود. برای خودم شایستگی در زمینه تفسیر آثار نال بودم ولی خوشبختانه گمان می‌روم آثاری که به چاپ سپردم تا حدودی در اقبال دانشوران و متخصصان روبرو شد. چون همیشه خلوص نیت و اهتمام بدیستکی به کار برای من مطرح بود. سعی داشتم کاری که شایسته است با شرح به نسبت مقبول ارائه کنم.

در تصحیح و انتشار شاهنامه هم گویا با استاد مجتبی منینی همکاری داشتید؟

از سال ۱۳۵۰ در روزگاری که احساس شد باید شاهنامه ایرانی به گونه‌ای در ساخت ایران به دست صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

صاحبزنان و استادان ایرانی تصحیح بشود،

شاخصی ترین فرد استاد مجتبی مینوی بود. فرهنگ و هنر وقت از ایشان خواست که این مهم را تصدیق بکنند. من مشات خاقانی را برگ به برگ با مرحوم مینوی در نایستان گرم ۱۳۲۷ خوانده بودم. عبات یلینه به هنر فردوسی‌پسار مورد توجه و محبت ایشان بود. این بود که پیشپندار کردند چهار همکار به مردم و بدیدار هشت سال فرصت، تا شاهنامه‌ای مطبوع و درست در حد میوسبات و مسمکات تصحیح بکنم. بنده افتخار داشتم یکی از آن چهار نفر باشم. دیگر استاد شغیعی دکتری آقای دکتر علی روانی، مرحوم زریاب خوبی و بنده، البته بعدها دو تن دیگر به این حلقه به عنوان مشاور پیوستند. مرحوم دکتر احمد تقضلی بود و یکی استاد دکتر سید جعفر شهیدی که بنیاد شاهنامه با این گروه هفت نفره با گرفت. از سال ۱۳۵۰ عبدالله رباعی ریس وقت مجلس در شلع شمالی کتابخانه مجلس ساختمانی را به اعتبار مکهلاسی بودن به مرحوم مینوی واگذار کرد که ما در آنجا به تحقیق و تصحیح شاهنامه می‌پرداختیم.

با **پنجاهی قریب** هم در **مجلس شاهنامه** و **انتشار آن** بعد از **انقلاب مکهکاری** **داشتند؟**

نکته گفتنی این است که من از سال ۱۳۲۲ با دوست همکار و شاهنامه‌شناس مهدی قریب که بعدها در بنیاد شاهنامه پژوهی به ما پیوستند. یک شاهنامه مشترک چاپ کردم که به گونه‌ای دلپذیر چاپ شد. اما امید نهایی ما که ارائه یک فهرست بود. به تحقیق نپیوستم. من از همان آغاز متوجه شدم. محققنی که درباره یک کتاب اتمام می‌ورزد، شایسته‌ترین فرد برای جمع‌آوری مصالح لغوی آن کتاب است و همه کارهایی را که از مشات خاقانی آغاز شد، به گونه‌ای مداوم استمرار دادم تا اینکه وازنامه برای هر کتاب بسازم. این شاهنامه بدون وازنامه شده، البته ناشر ورسته‌اش آقای محمدرضا جعفری کوشش بسیار کردند اما سال‌ها به او جواز نشر ندادند. برای همین شاهنامه را ناشری به اسم آوریات از اصفهان منتشر کرد. بعد از این من یک شاهنامه نهایی تصحیح کردم که الان نسخه بدل هایش را بر اساس سه نسخه‌ای که در اختیار داشتم، یعنی نسخه طوقلیو و نسخه فلورانس و نسخه بریتیش میوزیم، که به زعم مرحوم مینوی و هنوز هم به گمان من شایسته‌ترین نسخه همان بریتیش میوزیم ۱۹۷۵ است. تصحیح، مقایله و آماده کردم که توسط انتشارات اسطیرالان زیر چاپ است. این شاهنامه پیش از ۲۰۰۰ نسخه‌اش، شاید به اعتباری برای نخستین بار این خطر را پذیرفتیم که تمام مشکلات و معانی ابیات را در زیر صفحات متن توضیح بدهم.

مثنوی مولانا را هم **زیر چاپ** دارید؟

وقتی چاپ عسکی قویه از مثنوی در سال ۱۳۲۲ از سوی مرکز نشر دانشگاهی منتشر شد، بلافاصله شروع به آماده‌سازی و چاپ آن کردم که به دلیل مشکلاتی که آقای جعفری در گرفتن مجوز نشر پیدا کرده بود، آن را به ناشر دیگری واگذار کردم. من در این شاهنامه به استفاده از نسخه قویه تحوالی در متن ایجاد کردم که مداوم مورد پسند اصحاب ادب باشد.

تا این لحظه به **اعتقاد اغلب منتقدان و نسخه‌شناسان پرهیز** تصحیح شاهنامه توسط **جلال خاقانی مطلق انجام** گرفته و این **شاهنامه پنج جلدی** در **آمریکا** منتشر

شده است. شما با خاقانی مطلق چند ارتباط و آشنایی داشتید؟

من همواره نسبت به جلال خاقانی احساسات دوستانه و مثبت داشتم. نامه‌ها و مکاتباتی با ایشان داشتم و سه جلد از چاپ کتاب شاهنامه را خودشان محبت کردند و برام ارسال کردند. بر خلاف پاره‌ای کسان معتقد به بودم و به هسنت که شاهنامه ملک مطلق کسی است. آقای جیحونی نامی در اصفهان به نسبت کاری شایسته از شاهنامه اراده دادند. من در سفر ایتالیا بودم وقتی برگشتم دیدم که دوره این شاهنامه را برام فرستاده‌اند، با ایشان تماس گرفتم، متن کتاب را خواندم، مقدمه بسیار دلپذیر ایشان را در حد خودش ستودم و همچنین شاهنامه آقای خاقانی را که بسیار روی آن زحمت کشیدند، جلد پنجم شاهنامه را آقای خاقانی واگذار کردند به آقای به نام امید سالار که اخیراً در مجله ایرانشناسی که مرکز نشر دانشگاهی منتشر می‌کند، مقاله‌ای چاپ کرده‌اند.

الان ارتباط شما با آقای غلامی همچنان محفوظ است؟
من یک نقدی نوشتم، چون «جامع التواریخ» را چاپ کرده بودم یا اینکه در ساحت تحقیقات ایشان نژوده، با احترام ذکر کردم که من این کتاب را دوست دارم خدمت شما تقدیم بکنم. ولی نمی‌دانم به چه اعتباری این روابط گسخت. در حالی که من همیشه برای آقای خاقانی احترام قائلم، البته همیشه اختلاف داشتم که جناب آقای خاقانی مطلق، از کشوری که شما هستید، تا ایتالیا حدود پنج ساعت راه است. چگونه به خود اجازه ندهاده‌اید که نسخه فلورانس را رؤیت بکنید و بر حسب نسخه و عکس تصحیم گرفتید و آن را نسخه معتبری تلقی فرمودید. در حالی که تمام گواهی‌های عینی شاهد بر این است که این نسخه تاریخش مجهول است. این مسأله را در مجله بهارستان است و این رسگ را هم کردم و گفتف کتابشناسان نامدار، آن زمانی که مرحوم دانش پژوه نژده بودند در جور استاد افشار بروند و این کتاب را ببینند و من مخارجشان را می‌پذیرم اگر تاریخ کتابت نسخه صحیح بود، این مخارج به زیان بنده پرداخت می‌شود. اگر مرود تلقی فرمودند…

منهم موجد دلفوروی آقای جلال خاقانی از شما شده؟

به نظر من این طور می‌رسد، چون متأسفانه، در جهان ادب این مناقشات به گونه‌ای بوده است که یک محقق نسخه‌ای را دوست نژ داشته. مثلاً چون مرحوم مینوی اصرار داشته نسخه بریتیش میوزیم، نسخه اساس است، نسخه بریتیش میوزیم اساس قرار بگیرد. در حالی که مقدمات و مقاله مسیوطی که همین دوست شاهنامه‌شناس ما آقای مهدی قریب نوشته گواه بر این است که نسخه بریتیش میوزیم متأسفانه اساس نیست، البته قابل اعتنا هست. من خودم بر اساس سه نسخه و به اعتبار دسترسی به اینها نتوانستم این شاهنامه را بیارایم. چون در سال ۱۳۵۸ بنده را باز نشسته کردند و این شاید از برکات ابودی بود، چون بعد از آن توفیق پیدا کردم. دلشنگسی نداشتیم. نیاز مادی هم که همیشه شاید آدمیان گرفتارشان باشند، ولی من به هر ترتیب به سازواره خودمان آن آثار را باید آوردم.

جناب آقای روشن، شما بخشی از تفسیر کهن را هم کار کرده‌اید از مؤلفی شناخته‌جه که بنیاد فرهنگ ایران منتشر کرده بود این متن را چگونه پیدا کردید؟

مدیر عامل انتشارات کرمی با من تماس گرفتند که ما مصمم هستیم که چاپ تازه‌ای از این کتاب ارائه بدهیم. چون به تحقیق تاریخ کتابش در مقایسه با کتابت تاریخ طبری قدمت بیشتری دارد. این متن در کتابخانه مرحوم مینوی بود. البته نسخه‌ای از آن هم اکنون در کتابخانه مرکزی هست که خوشبختانه یک صفحه‌ای را که از نسخه کتابخانه مینوی محفوظ بود، یازانتم و متن منتشر شده را اصلاح کردم و به آن افزودم. الان چه کتابی در دست تصحیح و انتشار دایده؟ آخرین کتابی که در دست دارم «روضةالمقول» از محمد غزالی مطبوعی است. مطبوع شهری مابین حلب و شام است. بنابراین مطلب هم می‌گویند. مطلبی راه هم درست تلقی می‌کنند. روضهالمقول دقیقاً همذات مرزبان‌نامه است. اما به تقریب دو برابر مرزبان‌نامه

است. حکایاتی افزون دارد. تری به غایت دشوار و دشواری‌اش جلگناه است. اصلاً از هنرهای ویژه محمد غزالی مطبوعی لغت‌سازی است. به طوری که بسیاری از واژه‌هایی را که به کار برده، در فرهنگ‌های عربی دیده نمی‌شود. شما هم که ناظرید از نظر فرهنگ من کتابخانه‌ای کامل دارم و حدود ۶۰ هزاره فرهنگ‌های متنوع فارسی و زبانی در اختیار دارم. باز هم لغاتی با زبانی یافتیم، جز به حدس و قریه‌می نتوانستیم آن لغات را معناییم که اینک نمونه‌های نهایی‌اش را قرار است برزودی ناشر در اختیار ما بگذارند تا توسط فرهنگستان زبان و ادب فارسی منتشر شود.

علاوه بر این «بلوهر و یوناسف» و «امم آماده کرده‌اید؟

«بلوهر و یوناسف» هم البته متن است که انتشارات میراث مکتوب قرراست تا ناسب عبد‌عرهه بکند. کار روی بخش دوم «جامع التواریخ» اثر رشیدالدین فضل‌الله که همان بخش ایران و اسلام باشد، با همکاری دوستم مسطفی خسروی ادامه دارد. **فرموده داستان بلوهر و یوناسف» فرمایید متعلق به چه دوره‌ای است؟**

بلوهر به اصطلاح استاد یوناسف است. یوناسف یک متن منحصر به فرد در کتابخانه ملک است. این متن زندگی ما بخش نخستین یوواد، از زادن

♦ روی آوری من به تفسیر سوره یوسف به این خاطر است که من همیشه خادم ادبیات و فرهنگ بودم

بودا و تحولی که در زندگی یوواد پیدا می‌شود حکایت می‌کند. برای اینکه پلریا تا ناکسا و عبادان به سختی روابط تند و تیز دارد و می‌خواهد کوشش از او خارج فرم و تا کما می‌محرومیت به دور باشد. اما این کودک که به نوجوانی می‌رسد، رغبتی به آشنایی با طبقات محروم پیدا می‌کند و بلوهر که مرد دانشمندی است، سمت استادی او را پیدا می‌کند و با آشنایی مخفیانه‌ای به هم می‌رسند و در گفت‌وگوهایی با یکدیگر، یوواد را در حقیقت زاده بلوهر می‌دانند.

پیش از شما داستان «بلوهر و یوناسف» را دیگران هم تصحیح و منتشر کرده بودند.

روایت بسیار کوتاه و ملخصی در کتاب کمال‌الدین شیخ صدوق هست که مرحوم مجلسی در بخار خودش آن را آورده و این متن در حدود صد و چند صفحه‌ای را آقای دکتر عابدینی در انتشارات امیرکبیر منتشر کرد. ولی هیچ پیوندی میان متن جامعی که پیش از چهارصد صفحه میراث مکتوب است، ندارد. این متن بسیار متن دشواری است.

شما به تفریح و تفسیر این متن پرداخته‌اید؟

بله، با تفسیر و شرح کامل نسخه را در آخرین لحظات خویش‌نخسته موفق شدیم از آستان قدس برای مدتی به امانت بگیریم. کتابخانه ملی ملک ایرانیکه در تهران است، مرکزش در آستان قدس مطبوع است. مدیران گرمی نشر میراث مکتوب محبت کردند و این نسخه را از آستان قدس خواستند و در آخرین لحظات با این نسخه مطابقت کردم. این نسخه مطابقت خوبی داشتند و در آخرین لحظات مطابقت خوبی داشتند. خوب یادم هست پنجه‌هایشان را هم کدام از فامیل خود پذیرفتند. هوشنگ به جمع خانواده ما پیوست. آثار هوشنگ به تهران منتقل شد. هوشنگ از او دکان رویایی است. با رویایی گرفتار آلودگی و بدبختی شد. کتاب آخرش را که کشمال شعرهای منتشر شده‌اش بود سادات اشکوری چاپ کرده بود. عنوان آتش سرده نفازش هم قصیده‌ها بود که سال قبل در نمایشگاه بین‌المللی کتاب عرضه کرد. البته قبلاً هم دو مجموعه شعر منتشر کرده بود که من نتوانستم آن دو مجموعه را پیدا کنم. یک بار که پدرم در سفر بود، در قهقهه بانگی اش را شنیدم. گرفت و رفت. تا تقابل ما پیش ما مانده بود.

مکتوب شده است. این نسخه هر مقوم مولانا به عنوان یک کتاب مقدس قرار دارد. متأسفانه کتاب این نسخه نام ندارد. در نهایت ضبط و افغان است و من بیت به بیت آن را کتابت کردم و با مثنوی مرحوم نکسون مقایله کردم. همیشه باید یک نیکسون را گرمی داشت. ده چاپ هم از نسخه قویه بنوشد. از ارزش چاپ مثنوی نکسون ذراه هم کم نمی‌شود. نکسون البته از دست‌نرخم به بعد، نسخه قویه را هم در اختیار داشت و استفاده کرد. اصلاً چهل سال زحمت کشیده، استثنای شرح مرحوم زورنفر، هیچ شرح مثنوی اعتبار و پاره‌ای ندارد. با تأسف بسیار فقط یک دفتر از آن شرح مثنوی به قلم نکسون تحقق یافته بود. چون عمر مجال نداد به دفترهای دیگر برسد.

«تاریخنامه طبری» الان به چند چاپ رسیده است؟
«تاریخنامه طبری» از شگفتی‌هاست. همیشه گمان بر این بود که کتاب‌های رحیم ویرگ که شرح‌های ایشان در حقیقت سه چاپ اول آن را نشر نژ و هم‌نمای ایشان نیز منتشر کرد. مخصوصاً به اعتبار چاپ مرحوم ملک الشعرای بهار جلد اول آن تصحیح کرده بودم و جلد دوم نوشته بودم. بخش بخش نوشته‌یمنی بخش‌های آن تصحیح کرده‌ام. بعد، نوشته‌ها و دستوران گفتند شیوه تصحیح تو اینسخی که در اختیار داری مرجع است. بر چاپ مرحوم ملک‌الشعرا بهار من بخش اول را هم تصحیح کردم که انتشارات سورش به چاپ آن اقدام کرد. سه جلد اول را هم از ناشران قبلی خریدم و پنج جلد را یکجا دو بار هم تجدید چاپ کرد.

روش تصحیح شما به شیوه انضادی است. آیا با توجه به تصحیحات منتشر شده از متن و اسامی قرار دادن یک متن، کار را بی می‌گیرید؟ یا…

نه. معمولاً هیچ کس و هیچ دانشجویی را به هم‌کاری نگرفتم. تمام نسخه‌ها را خودم کتابت می‌کردم. یک بار کتابت می‌کردم، یک بار مقایله با متن که اساس کار من بود. البته اگر در اسامی نسخ جنبی هم بود، مورد مراجعه برای جاهای مهم بازمی‌ماند و بعد مقایله با نسخه‌های دیگر را در عنوان نسخه بدل هم به کار می‌گرفتم. همواره در بازیابی و بازگویی متن همسم با من در این چهل سال هم‌کاری و هم‌زاری داشتم. چون رشته ایشان هم ادبیات فارسی است. این توانمندی و تحریر را پیدا کردند.

جناب روشن، با توجه به اینکه «فرانز جلد خالد غنط فارسی در کتابخانه‌های جهان نشر نژده مانده است، فکر می‌کنید تاسل امروز چندر حوصله و توان تصحیح مثنوی را دارد؟

معتبر تلقی کردن یک متن اصلاً معنی ندارد. شما عبادت دارید، با اینکه پنج گروه فارسی «تقیه» تصحیح و منتشر شده، ولی «فارسی‌القیه» سید اسماعیل جرجانی هنوز منتشر نشده است. البته دوست طیبی داریم که خودش در وادی تصحیح مینون هست و انگلیس این را دارد. نسخه معتبری از آن تهیه کرده‌ام در دانشگاه تهران که از بازیافته‌های مرحوم مینوی در کتابخانه‌های ترکیه است. اینکه می‌فرمایند با تأسف باید گفت، ما نتوانستیم تم گروهی باز بروریم که با شیوه تصحیح‌های انضادی آشنایی کامل بیابند. البته نشر میراث مکتوب تلاش‌هایی در این زمینه می‌کند و کارهایی عرضه می‌کند. ولی کتابی که در این زمینه به توفیق کامل رسیده باشند، بسیار معدودند.

به عنوان آخرین سؤال فرمایید ارتباط شما با هوشنگ باده‌نشین چگونه بود؟

هوشنگ بهر سببی مردم بود. پدرش وقتی فوت کرد، دوازده فرزند داشت. خانواده مادری‌ام اداره‌چی بودند، اداره‌چی در گیلان به خانواده‌ای می‌گفتند که کارخانه ملاس ابریشم داشتند. خوب یادم هست پنجه‌هایشان را هم کدام از فامیل خود پذیرفتند. هوشنگ به جمع خانواده ما پیوست. آثار هوشنگ به رویایی گرفتار آلودگی و بدبختی شد. کتاب آخرش را که کشمال شعرهای منتشر شده‌اش بود سادات اشکوری چاپ کرده بود. عنوان آتش سرده نفازش هم قصیده‌ها بود که سال قبل در نمایشگاه بین‌المللی کتاب عرضه کرد. البته قبلاً هم دو مجموعه شعر منتشر کرده بود که من نتوانستم آن دو مجموعه را پیدا کنم. یک بار که پدرم در سفر بود، در قهقهه بانگی اش را شنیدم. گرفت و رفت. تا تقابل ما پیش ما مانده بود.

آقای کاخی، نزدیکی چه کنایه خوانده‌اید که نظران را در موردش برسیم؟
کتاب «داستان دگرگونی» از سعید حمیدیان را خوانده که روند دگرگونی های شعر نیما یوشیج را بررسی می کند. نقطه نظرانی در مورد این کتاب دارم که در آنجا مطرح خواهم کرد. دو کتاب «ایران و جهان از نگاه شاهنامه» و «جهان سخنجوی و جهان ایران» از اسلامی ندوشن را هم خوانده‌ام.

به نظر شما این دو کتاب اسلامی ندوشن چطور بود؟
هر دو کتاب را می‌پسندم. به طور کلی نوشته‌های اسلامی ندوشن را می‌خوانم و قیول دارم. به علت اینکه بخشی از این کتاب‌ها مستند است و مربوط به فرهنگ ایرانیان است، مخصوص جامعه ماست و به تعریف دیگر اینجایی و اکنونی است. در نتیجه اینکه نویسنده‌ای بیاید مستندات خودش را به روزی روزگاری درجایی دیگر بدهد. مثلاً درهای مردم آمریکای لاتین در قرن هفدهم و هجدهم چه بود کسی هم در موردش چیزی نداند. به درد خواننده امروز نمی‌خورد. اسلامی ندوشن در این آثار به اینجا و اکنون

می‌پردازد.
کدام بخش از این کتاب‌ها مورد توجه‌تان قرار گرفت؟
من از این شجاعت و شهامت اسلامی ندوشن و از قلم جسور و در عین حال نجیبش خوشم می‌آید.
بررسی‌هایی که ندوشن از این چهار شاعر کلاسیک ارائه می‌دهد، با بررسی‌های صورت گرفته در گذشته چه تفاوت‌هایی دارد؟
به نظر من این کتاب‌ها، جزیه کتاب‌هایی است که بیشتر به درد نسل جوان می‌خورد. بویژه نسلی که سابقه ذهنی و اطلاعات ادبی در

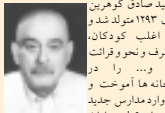
چه کتابی خوانده‌اید؟

مرتضی کاخی و داستان دگرگونی

مورد شاعران مطرح کشور خودش ندارد. خودش هم همین را می‌گوید. دانشجویانی که در خارج از کشور مقیم هستند، لازم است این کتاب‌ها بخوانند.
در مورد فردوسی، سعدی، حافظ و مولانا کتاب‌های تحقیقی که تا الان منتشر شده، کتاب‌های ارزنده‌ای هستند. ولی کتاب‌های اسلامی ندوشن، نگاهی از سوی یک پژوهشگر دانشمند، یک ایرانی با فرهنگ است که با دلایل خاصی خودش هر یک از این چهار شاعر کلاسیک ایرانی را مستحکمی و جانان ما ایرانیان معرفی می‌کند.
موقع انسان ایرانی تجلی آرمان‌ها و آمال خودش را در این چهار شاعر می‌یابد.
در واقع همین موضوع را نویسنده به خوبی ارزیابی و بیان می‌کند. تحقیق به آن صورت در مورد زندگی و اشعار این شاعران نیست. در واقع نشان دادن نقطه نظر از این چهار شاعر است و آشنا کردن ایرانی‌ها با این شاعران، برای کسانی که می‌خوانند در مورد این شاعران با دلالتی این کتاب یکی از سه چهار عنوان کتابی است که خواندن آن لازم است و شناخت جامعی به مخاطب می‌دهد.

چهاردها و کتابها

سید صادق کوهرین

سید صادق کوهرین در سال ۱۲۹۳ متولد شد و چون اغلب کودکان، ابتدا صرف و نحو و قرآن و قرآن و... را در مکتب‌خانه‌ها آموخت و سپس وارد مدارس جدید شد و تا مقطع پایان دبیرستان از شاگردان با استعداد و کوشا به حساب می‌آمد. عشق و علاقه به فرهنگ و ادبیات کلاسیک ایران او را به تحصیل در رشته ادبیات فارسی و فلسفه کشاند. مدرک لیسانس خود را از دانشسرای عالی اخذ کرد. استاد کوهرین در ادامه، تحصیلاتش را پی گرفت و در رشته ادبیات فارسی مشرف شد. مدرک دکتریا بگیرد. موضوع پایان‌نامه دکتریا بود که سرانجام در سال ۱۳۳۶ به صورت کتابی چاپ و منتشر شد. و تا سال ۱۳۵۳ از طرف انتشارات دانشگاه تهران در هفت مجلد به چاپ رسید. این کتاب به عنوان یکی از برترین آثار دکتر کوهرین پاره‌ای توسط نشران مختلف سال‌ها به تدریس در دانشگاه ادبیات دانشگاه تهران و دانشگاه شهید بهشتی مشغول بود. اما از تحقیق و تألیف در حوزه فلسفه و ادبیات فارسی غافل نماند. «حجج الحق اعلی سبأ» کتابی است که در سال ۱۳۳۳ اقدام به انتشار آن نمود و سه سال بعد، کتاب «پیرچنگی؟ حکایاتی از مشنوی» و همراه با شرح و تفسیر و زیور طبع ارسات، «تصحیح اسرار نامه» اثر گرانقدر شیخ عطار نیشابوری و «تصحیح منطق الطیر» از او در فاصله سال‌های ۱۳۳۸ تا ۱۳۴۲ به بازار آمد. علاقه و اشتیاق دکتر کوهرین به شاهنامه فردوسی او را بر آن داشت که «داستان بهرام گوره» را از این حماسه گرانگسنگ انتخاب کند و به صورت اثری مستقل به دست چاپ سیار و سه سال بعد اثر عاشقانه - عارفانه «شیخ صنعان و دختر ترش» را به روایت منطق الطیر منتشر کرد. از دیگر آثار بعد از انقلاب استاد شرح اصطلاحات تصوف است که در سال ۱۳۴۷ چاپ شد و تا سال ۸۰ شش جلد آن منتشر شد. استاد سیدصادق کوهرین در طول سال‌ها تدریس، مقالات و تحقیقات ادبی خود را در نشریاتی چون «مهتر» و «هفتای کتاب» به چاپ می‌رساند. از استاد کوهرین مجموعه‌ای از تصوف، ملامت و نحل و ادبیات به جای مانده است که به همراه دیوان سروده‌های وی به کوشش سهیل علی مددی در دو کتاب، در آینده نزدیک منتشر خواهد شد. دکتر سیدصادق کوهرین پس از عمری تلاش در سال ۱۳۷۲ در تهران درگذشت.

کتاب کتاب

کتاب تئاتر

در پهنه تئاتر، گروه نویسندگان و مترجمان سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ اول، ۸۱، ۹۰ تومانی

کتاب «در پهنه تئاتر» شامل یازده مقاله از منتقدان و نویسندگان ایرانی و خارجی است که در فاصله سال‌های ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۶ در ماهنامه رودکی به چاپ رسیده است. در این کتاب پژوهش‌هایی درباره تئاتر و گفت‌وگوهای با پیشکسوتان تئاتر چون، تئاتر و جامعه، آثار آن‌ها در مورد تئاتر، آنچه که سخن‌ها را می‌دهد، نقد و منتقد در جهان تئاتر، چگونه تئاتر روی زوال رفته، بازار آفرینی شاهنامه در هنر نمایش و... آمده است.

موسیقی نی‌نوا

نی‌نوا (موسیقی ایران) گروه نویسندگان، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ اول، ۸۱، ۹۰ تومانی

کتاب حاضر یکی از کتاب‌های مجموعه چندین جلدی مقالات مجلات رودکی، فرهنگ و زندگی، هنر و مردم است که طی سال‌های ۱۳۳۱ تا ۱۳۵۸ منتشر می‌شده است. در این کتاب یازده مقاله از اندیشمندان ایرانی که بین سال‌های ۱۳۵۱ تا ۱۳۵۶ در ماهنامه رودکی به چاپ رسیده است و پژوهش‌هایی درباره موسیقی ایران و گفت‌وگوهای با موسیقیدانان ایرانی چون خالقیق و محافظه کاری در موسیقی معاصر - موسیقی معاصر و غرب‌زده‌های ایرانی اصلاح موسیقی اصیل ایرانی، موسیقی سماع در مکتب مولانا و... آمده است.

تاریخ فلسفه

تاریخ فلسفه، محمود مومنی، مؤسسه نشر یگان، چاپ سوم، ۳۹۰، ۸۸ تومانی
تاریخ فلسفه سیری است در تاریخ تفکر در عهد باستان که بر خلاف روش

مرسوم نزد اروپاییان، تنها به تاریخ فلسفه یونان باستان منحصر و محدود شده است و به تاریخ فلسفه در تمدن‌های کهن شرقی مانند فلسفه هندوان، سخن زرتشت، اندیشه لائوتسه و آیین بودایی می‌پردازد نویسنده کوشیده فلسفه‌های عهد باستان از زمان نوشته شدن و دانه‌ها تا فلورین را در برپرو دانش معاصر ارزیابی و نقد کند.

ثابته‌های معکوس

ثابته‌های معکوس، سعید افسر، مؤسسه انتشارات نیک‌بندار، چاپ اول تابستان ۱۳۸۱، ۱۲۰ تومانی
وقتی ما انداز رزهر اسپرده‌ای مارزبه با آواز تابید از زندان آزاد و به ریاست جمهوری آفریقای جنوبی برگزیده شد، در نخستین اقدامش وکلرک رییس جمهور سابق را که سعید پوست و مجری سیاست‌های آواز تابید بود به معاونت خود برگزید و بحران جابه‌جایی قدرت بدون کمترین هزینه پایان یافت.
آنچه خواندید بخشی از صفحه ۵۲ کتاب «ثابته‌های معکوس» است که توسط سعید افسر نگاشته شده است. می‌تواند، خود در مقدمه می‌گوید: ثابته‌های معکوس تولد ثابته‌هایی است که ما در آن هیچ نقشی نداریم، به سرعت یکی پس از دیگری متولد می‌شوند و با چشم بر هم زدن جای خودشان را به دیگری می‌سپارند. در واقع این ثابته‌ها، حلقه‌های زندگی هستند و ما چه بخواهیم و چه نخواهیم می‌آیند و می‌روند.

در جایی دیگر می‌گوید: کتاب حاضر مشتمل بر نگاهی انتقادی به روند اجتماعی جامعه است، می‌خواهد به طور کامل و مختصر پارل‌های جامعه، در عرصه‌های مختلف را معرفی کند و تلاش و دانش‌تولدی ستوری که نگاشته شده است بر این اصل استوار بوده که آینه صادق از آنچه در جامعه می‌گذرد، باشد.

شاعران نام‌دار فارسی، اول، جهان‌گیر آرمی، ۹، شش ماه دوم، مستوفی پستی، ۱۳۲۲	صاحب‌انبار، خانه کتاب ایران	تلاش‌ها
سازش حبیب‌اللهی محمد رفیعی حاجی میرزا محمد حاجی قزوینی حاجی میرزا محمد محمدعلی آرش آوانگ	عباس سازش حبیب‌اللهی محمد رفیعی حاجی میرزا محمد حاجی قزوینی حاجی میرزا محمد محمدعلی آرش آوانگ	طوبی موسیقی مادرین شکر خور سید یونس سید یونس سید یونس سید یونس سید یونس سید یونس

کوتاه

پدیدآوردگان ؛ روایت اول شخص

دکتر گل بابا سعیدی؛ مترجم

الان دو سه کتاب دارم. یکی از این کتاب‌ها را ترجمه کرده‌ام ولی نمی‌توانم بگویم، محتوای خاصی دارد. نویسنده اش باکوین، از نویسندگان گذشته و از دوستان برونسیتی است. اسم کتاب هم اخفا و دولت است. کتاب دیگری هم دارم با عنوان سرگ و فلسفه که شامل چهارده مقاله است از چهارده فیلسوف. این کتاب را هنوز دارم رویش کار می‌کنم. هنوز این کتاب‌ها را به هیچ ناشری تحویل نداده‌ام. این کتاب مطالب خاصی دارد مثلاً فلسفه‌هایی که انسان را می‌سازد. کاری که از همه اینها مهمتر است و تاکنون کسی هم روی آن کار کرده و مدت‌هاست که مرا به خودش مشغول کرده و منکن است از نظر محتوا هم کاری استثنایی باشد. کاری است به نام فرهنگ اصطلاحات-تفاوتی این عرصه، این فرهنگ اصطلاحات-تفاوتی را خیلی دوست دارم. نویسنده مثل دکتر سجادی که از اصطلاحات تصویف بود. ولی از این عرصه کم‌بازم. در وقت این اصطلاحات-تفاوتی می‌کنم، معانیش را توضیح می‌دهم و از یکی-دو-تن از عرفای مشهور نام می‌برم. فقط به اصطلاح این عرصه در فلسفه اش نمی‌پردازم. تمام نکات علمی و آن مسائل را که در فلسفه اش مطرح می‌کند، همه را به تفصیل بیان می‌کنم. این فرهنگ الان تا به حرف آمده رسیده است. کاری وقت گراست و کسی هم نیست که به من کمک کند. از تمام کتاب‌های این عرصه دارم استفاده می‌کنم. این کتاب وقتی منتشر شود اجمالی از عقاید این عرصه به دست می‌دهد.

کتبی دبیم: زبانشناس

سخن بگویند و کسی خیر نداشته باشد. کنجاو شد از بیگونی این زبان-که معلوم شد مازندرانی است- و غلط ورودش به منطقه آگاه شوم. نتیجه این کنجاوری، کتاب بلاست که امیدوارم تا پایان سال جاری منتشر شود. کتاب دیگری که ویراستاری آن شروع شده ترجمه‌ایست از یکی از انتشارات پوشنگو به نام تصویر دگرگانه که می‌توان آن را تحقیقی در باستان‌شناسی زرافهرستی دانست. همه مردم دگرگان را دانه‌ها که نمی‌توانستند، بسیار مطبوعات از خود می‌دانند و قاضی‌ها آنها را می‌دودند و قتل می‌شودند. همین تراژدی سرچشمه زرافهرستی و اسطوره‌ها در طول تاریخ بوده است. اما از عصر ماشر آگفته شده است. به دنبال گفت‌وگری نمدن‌ها است. این ترجمه را دفتر پژوهشهای فرهنگی، منتشر خواهد کرد.

مغلا دو پژوهش در دست انجام دارم. اولی را با بودجه دانشگاه شهید بهشتی انجام می‌دهم و آن شامله به تدوین اوجشناسی زبان فارسی- منتهی خواهد شد که کمبود چنین مجتبی در میان کتاب‌های زبانشناسی فارسی بسیار عیان است. پژوهش دیگری که با کمک دو دفتر پژوهشهای فرهنگی می‌کند کم شکل می‌گیرد. اولین اطلس منطقه‌ای زبانشناختی ایران را به دست خواهد داد.

اسماعیل جمشیدی؛ نویسنده

«عکس‌های دوتقره» عنوان کتاب جدیدی است که پس از بازنویسی و ویرایش نهایی رمان «گوینار» در دست تألیف دارم و نگارش جلد اول آن به پایان رسیده. همان‌طور که از عنوانش پیداست شرح عکس نویسنده در کنار یک شخصیت فرهنگی، ملی، ادبی و سیاسی کشور است. در واقع بخشی از خاطرات دوران حضور جدی و مستمر در رسانه‌های چاپی کشور به حساب می‌آید. آن را از میان نزدیک به سه هزار گزارشی و گفت‌وگوهایی که در طول چهار سال گذشته در مطبوعات ایران چاپ کرده‌ام بیرون کشیده‌ام. گزینش است از آنچه که فقط در کار من آمده و ارزش تاریخی و اطلاعاتی ماندگار دارد و دیده‌ام بعضی از اهل کتاب برای دسترسی به آن تا چند دهه دچار مشکل شده‌اند. انگیزه این کار را سید فرید قاسمی پژوهشگر شریف مطبوعات پیش آورده و پاسخی است به آن دسته از دوستان که خاطرات این طول عمر کار در مطبوعات را خواسته بودند؛ به شکلی جدید و غیر متعارف. در جلد اول عکس‌های دوتقره که نوشته آن به پایان رسیده، این افراد آمده‌اند: حسین قدسی نجفی، حسین مکی، داریوش فروهر، پروفیسور شورش، ابراهیم خواجه‌نوری، پروفیسور محسن هشتروندی، مهدی حمیدی شیرازی، دکتر علی بهزادی، رسام ارژنگی، حسین بهبهانی، حسین دانشور، عباس معروفی، سلیمان حبیب، مجید وفادار، فائزه آشتین، پروانه، ملوک فرامی، محسن مقدم، علی دهانش، حمید معتمد، سرهان رحیمی و دکتر ناصرالدین صاحب الزمانی.

خسرو معتمد؛ نویسنده و مورخ

آخرین کتابی که در حال نوشتنش هستم «شخصیت انسان» است. این کتاب وقایع تاریخی ایران از ۱۲۹۸ تا ۱۳۵۹ را در بر می‌گیرد و در دو جلد نوشته شده و نشر ثالث و نشر آتیه منتشرگان آن را منتشر می‌کنند. این کتاب وقایع تاریخی در دوران پهلوی اول و شکل گرفتن خانواده پهلوی را که در سال ۱۲۹۸ سرشناس شده‌اند، پی می‌گیرد و در ادامه تا مرگ محمدرضا پهلوی را چه بود و -حوادثی که بین ۱۳۰۰ تا ۱۳۲۰ در ایران گذشت و شکل گیری هویت شاه را نشان می‌دهد. کتاب‌هایی که پیرامون دوران پهلوی در خارج از ایران نوشته می‌شوند، اغلب نویسنده‌گانشان با اطلاعات درستی از رویدادها ندارند یا از خانواده پهلوی‌ها پول می‌گیرند و می‌گیرند و تاریخ را به نفع آن دوران و در دفاع از آن خاندان می‌نویسند. در واقع تاریخ را تحریف می‌کنند. کتاب دیگری به اسم اسکوت ژنرال‌ها، دارم می‌نویسم که در مورد ارتشبد قره‌باغی است. من در سال ۵۳ ده جلسه یا او ملاقات داشتم. اگر به خاطرات او که در خارج از کشور منتشر شده رجوع کنید، می‌بینید قره‌باغی بر خلاف ظاهرش مردی بسیار اسحق بود.

کتابخانه‌ها

«کتابخانه‌های ایران» کتابی پژوهشی تألیف محدث‌حسن رحیمی است که دکتر پژوهش‌های فرهنگی در دست انتشار دارد. دفتر پژوهش‌های فرهنگی علاوه بر این از مجموعه «از ایران چه می‌ماند؟» کتاب «ادب‌المعارف‌های فارسی» تألیف مهتاب مقدسی را هم منتشر می‌کند.

مرضی کیوان

کتاب «مرضی کیوان» به قلم شاهرخ مسکوب فراهم آمده و نشر کتاب نادر آن را بزودی منتشر می‌کند.

روح آیین پروتستان

روح آیین پروتستان نوشته مگ آبی بران با ترجمه فریبرز مجیدی از سوی انتشارات نگاه معاصر به زیر چاپ خواهد رفت. این ناشر همچنین فلسفه اگنیوستیالیسم اثر گائریل مارسل را با ترجمه شهلا اسلامی و ویراستاری مصطفی ملکیان به زیر چاپ خواهد برد.

دغدغه آزادی

«دغدغه آزادی» عنوان کتابی است که مکاتبات انجمن صنفی روزنامه‌نگاران یا قوه قضائیه را در بر می‌گیرد که بزودی از سوی انتشارات روزنگار منتشر خواهد شد.

دو انقلاب

دکتر مسعود کمالی کتاب «دو انقلاب ایران، مدرنیته، جامعه مدنی و مبارزه طبقاتی» را تألیف کرده و نشر دیگر آن را بزودی راهی بازار خواهد کرد.

گفت‌وگوی سو سیالیست‌ها

سو سیالیسم بازو یا گفت‌وگو میان سو سیالیست‌ها عنوان کتابی است که نشر بازتاب نگار منتشر می‌کند. این گفت‌وگو بین دیوید شوایکارت جیمو لار و هیلر تکتین وریتل آلمن انجام گرفته و شعریار خواجه‌ان آن را به فارسی برگردانده است.

بلاغت در اسلام

«بلاغت بلاغت» عنوان کتابی در زمینه تاریخ و تطور بلاغت در اسلام به قلم شوقی شیف است که با ترجمه محمدرضا کرکی توسط نشر همسایه منتشر می‌شود.

راسین

«ارتقا بی‌نکوس» و «آیتالها» دو عنوان از آثار ژان راسین با ترجمه مسعود سالاری توسط نشر فردا در اصفهان منتشر خواهد شد.

تلمیح خورشید

«تلمیح خورشید» اثری از ام. مایسون با ترجمه مدیا کاشیگر را نشر فردا منتشر خواهد کرد. همین نشر، «توده هیوم» از آگوست استرنیتر که با ترجمه پرزیز آبیاری در دست انتشار دارد.

پیرامون ادبیات

پیرامون ادبیات، عنوان کتابی دو جلدی است شامل مجموعه مقالات از نویسندگان ایرانی و خارجی که در دهه چهل و پنجاه در مجله فرهنگ زندگی چاپ می‌شد. جلد اول پیرامون شعر و ادبیات هفتاد گذشته به بازار آمد و جلد دوم پیرامون نقد و تحقیق است توسط سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر خواهد شد.

خبر مدرن

کتاب «خبر مدرن» نوشته دکتر یونس شکرخواه که چاپ اول آن از سوی روابط عمومی توایر منتشر شده بود، با تجدید نظر کلی و بازنگری نویسنده و اضافات از سوی انتشارات حجه‌ت منتشر می‌شود.

خاطرات

زندگی روی سیم خاطرات اربک کلایین است که به قلم مازیار اسلامی به فارسی برگردانده شده و از سوی انتشارات ازغوانی منتشر می‌شود.

معاصر بودن

ده مقاله در بازخوانی فرهنگ موسیقایی و زیبایی‌شناسی موسیقی در کتابی با عنوان «معاصر بودن» به اهتمام پیمان سلطانی توسط نشر اکر ابزودی منتشر می‌شود.

در هوای مرغ آمین

تقدما و داستان‌ها و گفت‌وگوهای سپاروش کسرابی در کتابی با عنوان «در هوای مرغ آمین» بزودی منتشر می‌شود. ناشر این اثر نشر کتاب نادر است.

ذیل فرهنگ‌های فارسی

ذیل فرهنگ‌های فارسی عنوان کتابی است که دکتر علی رواقی با همکاری مریم میرشمس‌آن را نگاشته و انتشارات هرمس بزودی آن را روانه بازار نشر خواهد کرد.

نبرد صخره سرخ

«نبرد صخره سرخ» عنوان کتابی از پرچم‌بر همایون روز است که از سوی مؤسسه نشر و تحقیقات ذکر منتشر خواهد شد. همین نویسنده کتاب «کرده‌هایی قهرمانان» را توسط نشر ذکر در دست انتشار دارد.